

Kur'an Anahtarı

مفتاح القرآن

Takdim

Maksat:

Bu kitabın maksadı Kur'an-ı Kerim'i asgari seviyede anlayabilmek için gerekli kelime bilgisini ve temel dilbilgisi kurallarını vermektir.

Kim için:

Bu kitap Kur'an-ı Kerim'i en temel seviyede anlamak isteyen Müslümanlar içindir. Aslında bu tarifi içine bütün Müslümanlar girmelidir. Bu kitapla çalışabilmek için Kur'an-ı Kerim'i Arapça aslından okuyabilmek şarttır. Bu bilgiye sahip olmayanlar önce Kur'an okumasını öğrenmeli, sonra bu kitaba başlamalıdır.

Metot:

Kur'an'da sık tekrarlanan kelimelerin ve ifade kalıplarının öğretilmesi üzerine odaklanılmıştır. Teknik anlamda dil öğretimi ile sınırlı kalınmamıştır.

Klasik veya modern Arapça dilinin öğretilmesi amaçlanmamıştır. Bu bakımdan bazı hususlar daha pratik yollarla açıklanmış, maksadımız bakımından önemli olmadığı düşünülen konular ya çok kısa geçilmiş veya kitaba hiç dahil edilmemiştir.

Sonra:

Bu kitaptan sonra düzenli olarak her gün en az bir sayfa Kur'an-ı Kerim aslıyla ve mealiyle birlikte karşılaştırma yaparak okunmalıdır.

İkaz:

Bu kitapta verilen bilgiler en temel seviyedeki dilbilgisi ve kelime bilgileridir. Kur'an-ı Kerim'i tam olarak anlayabilmek için çok daha fazla bilgiye ihtiyaç vardır. Bu vesileyle elde edilen bilgiler hiç bir zaman haddini aşacak tarzda kullanılmamalıdır.

Tevfik Allah'tandır.

Ahmet Sedat Üstün

Telif hakkı © 2011 Ahmet Sedat Üstün

Kaynaklar:

- 1- Medine İslam Üniversitesi Arapça Ders Programı, Medine, S. Arabistan
- 2- Access to Quranic Arabic, Abdul Wahid Hamid, MELS Publishing, İngiltere
- 3- The Easy Way, Understand Quran Academy, Haydarabad, Hindistan
- 4- Arabic Tutor, Madrasah In'amiyyah, Güney Afrika
- 5- A Short Reference for Arabic Syntactic, Morphological & Phonological Rules for Novice & Intermediate Levels of Proficiency, ABD

Rev 8E1

Ders 1	1
Kelime	1
İsim:.....	1
Fiil:.....	1
Harf	1
Ders 2	4
Belirli ve belirsiz isimler:	4
İsim tamlaması (izafe):.....	5
Ders 3	7
Eril ve dişil isimler:.....	7
Yemin harfleri	8
Ders 4	10
Harf-i Cer.....	10
كُلٌّ	11
Ders 5	12
İsmin halleri (İrab)	12
Ders 6	14
Yön edatları	14
لا...إلا	15
Ders 7	16
Çoğul kelimeler:	16
Çoğul isim tamlamaları:.....	18
Ders 8	19
Sıfat tamlaması:	19
ليس	20
Ders 9	22
Şahıs zamirleri:	22
(و) ve (ف)	23
Ders 10	24
İsim cümlesi:	24
Bitişik zamirler	24
Ders 11	27
Üçlü fiiller - Geçmiş zaman (Mazi)	27
Ders 12	30
Üçlü fiiller - Geniş zaman (Muzari):	30
Ders 13	32
Soru harfleri.....	32
كَانَ ve إِذْ	33
Kelime Ezber Alıştırması 1	33
Ders 14	35
İşaret zamirleri:.....	35
Olumsuzluk edatları:	35
Kelime Ezber Alıştırması 2	36
Ders 15	38
Sahiplik edatları	38
إِنِّnin kardeşleri	38
Kelime Ezber Alıştırması 3	39
Ders 16	41
İlletli fiiller:.....	41
Ders 17	44
Fiil cümlesi:	44
Gelecek zaman	45
Kelime Ezber Alıştırması 4	45
Ders 18	47
İsmi tafdil	47
Ders 19	50
Hal.....	50
İsmi mevsuller	50
Kelime Ezber Alıştırması 5	51
Ders 20	53
Fiillerin altı önemli çekimi	53

İsmi fail:.....	53
İsmi meful:.....	53
Mastar:	53
Ders 21	56
Geniş zaman fiilinin mansub hali.....	56
Geniş zaman fiilinin meczum hali.....	56
Ders 22	59
Emir.....	59
Nehiy.....	59
Ders 23	62
Şart cümleleri.....	62
Mübalağalı ismi fail.....	63
Kelime Ezber Alıştırması 6.....	63
Ders 24	65
Geniş zamanın olumsuzu:.....	65
Geçmiş zamanın olumsuzu:.....	65
Gelecek zamanın olumsuzu.....	65
Kelime Ezber Alıştırması 7.....	66
Ders 25	69
Geçmiş zamanın edilgeni:.....	69
أُ...أُ.....	69
Kelime Ezber Alıştırması 8.....	70
Ders 26	72
Geniş zamanın edilgeni:.....	72
Temyiz.....	73
Kelime Ezber Alıştırması 9.....	73
Ders 27	75
İsmi failin fiil anlamında kullanımı.....	75
Yapagelmek.....	75
Kelime Ezber Alıştırması 10.....	76
Ders 28	78
Türetilmiş fiiller:.....	78
(فَعَلَ - يُفَعِّلُ) kalıbı.....	78
Ders 29	81
(فَاعَلَ - يُفَاعِلُ) kalıbı.....	81
Ders 30	83
İsmi zaman- İsmi mekan.....	83
Te'kid.....	84
Ders 31	85
(أَفْعَلَ - يُفْعِلُ) kalıbı.....	85
Ders 32	89
(تَفَعَّلَ - يَتَفَعَّلُ) kalıbı:.....	89
Ders 33	92
Sayılar.....	92
Üçüncü şahıs emir.....	93
Ders 34	94
(تَفَاعَلَ - يَتَفَاعَلُ) kalıbı:.....	94
Ders 35	96
(انْفَعَلَ - يُنْفَعِلُ) kalıbı.....	96
İsmi alet.....	97
Ders 36	99
(اِفْتَعَلَ - يِفْتَعِلُ) kalıbı.....	99
Ders 37	102
(اسْتَفْعَلَ - يَسْتَفْعِلُ) kalıbı:.....	102
Ders 38	105
Dişil çoğul fiil ve kelime örnekleri.....	105
Mefulü mutlak.....	105
Ders 39	107
Rubai (dörtlü) fiil örnekleri.....	107
Hitap.....	107

Ders 40	109
Fiilin manasını deęiřtiren edatlar	109
Ders 41	111
İkinci diřil řahıs fiil ve isim örnekleri	112
Ders 42	113
İkil	113
Ders 43	115
Tahlil - Nuh Suresi 1-28	115
Ders 44	116
Tahlil - Fecr Suresi 1-30	116
Ders 45	117
Tahlil - Kıyame Suresi 1-40	117

Ek A: Zamirler ve fiil çekim tabloları	118
---	------------

Ek B: Namaz Anahtarı	118
-----------------------------------	------------

Ezan ve Kamet	Hata! Yer iřareti tanımlanmamıř.
Subhaneke	Hata! Yer iřareti tanımlanmamıř.
Euzu	Hata! Yer iřareti tanımlanmamıř.
Fatiha	Hata! Yer iřareti tanımlanmamıř.
Kevser	Hata! Yer iřareti tanımlanmamıř.
İhlas	Hata! Yer iřareti tanımlanmamıř.
Rüku	Hata! Yer iřareti tanımlanmamıř.
Secde	Hata! Yer iřareti tanımlanmamıř.
Teřehhüt	Hata! Yer iřareti tanımlanmamıř.
Salavat	Hata! Yer iřareti tanımlanmamıř.
Selam	Hata! Yer iřareti tanımlanmamıř.
Namazdan sonra	Hata! Yer iřareti tanımlanmamıř.
Kunut Duası	Hata! Yer iřareti tanımlanmamıř.
Fil	Hata! Yer iřareti tanımlanmamıř.
Nasr	Hata! Yer iřareti tanımlanmamıř.
Maun	Hata! Yer iřareti tanımlanmamıř.
Kafirun	Hata! Yer iřareti tanımlanmamıř.
Kureyř	Hata! Yer iřareti tanımlanmamıř.
Tebbet	Hata! Yer iřareti tanımlanmamıř.
Felak	Hata! Yer iřareti tanımlanmamıř.
Nas	Hata! Yer iřareti tanımlanmamıř.
Asr	Hata! Yer iřareti tanımlanmamıř.
Tin	Hata! Yer iřareti tanımlanmamıř.
Tebareke	Hata! Yer iřareti tanımlanmamıř.
Amme	Hata! Yer iřareti tanımlanmamıř.
İnřirah	Hata! Yer iřareti tanımlanmamıř.
Hařr 22-24 (Huvellahullezi)	Hata! Yer iřareti tanımlanmamıř.
Bakara 1-5	Hata! Yer iřareti tanımlanmamıř.
Bakara 255 (Ayet el-Kürsi)	Hata! Yer iřareti tanımlanmamıř.
Bakara 284-286 (Amener Resulu)	Hata! Yer iřareti tanımlanmamıř.
Tevbe İřtiğfar Duası	Hata! Yer iřareti tanımlanmamıř.
Cuma Hutbesi	Hata! Yer iřareti tanımlanmamıř.

Ek C: Kur'an-ı Kerim'den Seçme Metinler	118
--	------------

Fatiha 1-7	Hata! Yer iřareti tanımlanmamıř.
Bakara 1-5	Hata! Yer iřareti tanımlanmamıř.
Bakara 6-12	Hata! Yer iřareti tanımlanmamıř.
Bakara 21-22	Hata! Yer iřareti tanımlanmamıř.
Bakara 30-32	Hata! Yer iřareti tanımlanmamıř.
Bakara 40-45	Hata! Yer iřareti tanımlanmamıř.
Bakara 152-157	Hata! Yer iřareti tanımlanmamıř.
Bakara 168-169	Hata! Yer iřareti tanımlanmamıř.
Bakara 177	Hata! Yer iřareti tanımlanmamıř.
Bakara 200-202	Hata! Yer iřareti tanımlanmamıř.
Bakara 254-257	Hata! Yer iřareti tanımlanmamıř.
Bakara 284-286	Hata! Yer iřareti tanımlanmamıř.
Al-i İmran 26-27	Hata! Yer iřareti tanımlanmamıř.
Al-i İmran 42-43	Hata! Yer iřareti tanımlanmamıř.
Al-i İmran 64	Hata! Yer iřareti tanımlanmamıř.

Al-i İmran	102-108	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Al-i İmran	190-194	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Nisa	124-126	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Nisa	135-136	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Maide	5-17	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Maide	116-120	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
En'am	59	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
En'am	74-79	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
En'am	161-163	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
A'raf	11-13	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
A'raf	203-204	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Enfal	2-4	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Tevbe	71-72	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Tevbe	128-129	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Yunus	57-58	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Yunus	75-77	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
İbrahim	1-5	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
İbrahim	24-26	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
İbrahim	31-34	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
İbrahim	39-41	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Nahl	1-6	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Nahl	7-14	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Nahl	65-72	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Nahl	97-98	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Nahl	113-115	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Nahl	125	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
İsra'	9-14	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
İsra'	23-24	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
İsra'	78-82	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
İsra'	94-96	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Taha	40-55	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Enbiya	30-35	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Enbiya	51-56	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Enbiya	57-69	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Hac	18	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Hac	39-40	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Mü'minun	115-118	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Nur	19-21	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Nur	41-42	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Furkan	61-67	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Furkan	68-77	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Şu'ara	69-89	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Ankebut	41-46	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Rum	16-24	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Lokman	12-19	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Secde	1-9	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Ahzab	21	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Ahzab	35-36	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Ahzab	40-48	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Ahzab	70-71	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Sebe'	1-4	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Sebe'	28-30	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Yasin	1-83	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Mü'min	57- 64	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Fussilet	30-38	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Hucurat	13-14	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Zariyat	49-60	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Rahman	1-18	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Hadid	19-24	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Haşr	18-24	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Saff	1-5	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Saff	6-14	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Cuma	1-4	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Cuma	9-11	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Munafikun	1	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Munafikun	9-11	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.

Mülk	1-30.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Nuh	1-10.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Nuh	11-28.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Cin	1-2.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
İnsan	1-5.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Nebe	1-40.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Naziat	15-27.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Abese	33-42.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
İnfitar	6-19.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Duha	1-11.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Tin	1-8.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Alak	1-8.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Kadir	1-5.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Zilzal	1-8.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Tekasur	1-8.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Asr	1-3.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Fil	1-5.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Kureyş	1-4.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Ma'un	1-7.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Kevser	1-3.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Kafirun	1-6.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Nasr	1-3.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Tebbet	1-5.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
İhlas	1-4.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Felak	1-5.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Nas	1-6.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.

Ders 1

Rahman (işinde merhametli), Rahim (özünde merhametli) olan Allah'ın adı ile.	الرَّحِيمِ	الرَّحْمَن	سَمِ اللّٰه	بِ
	Rahim	Rahman	Allah'ın adı	ile

Bütün övgüler, alemlerin rabbi olan Allah içindir.	رَبِّ الْعَالَمِينَ	لِلّٰه	الْحَمْدُ
	Alemlerin Rabbi	Allah için	Bütün övgüler

Rahman (işinde merhametli), Rahim (özünde merhametli)	الرَّحِيمِ	الرَّحْمَن
	Rahim	Rahman

Din(in) gününün sahibi	الدِّينِ	يَوْمِ	مَالِكِ
	Din	Gün	Malik

Yalnız sana taparız ve yalnız senden yardım dileriz	نَسْتَعِينُ	إِيَّاكَ	و	نَعْبُدُ	إِيَّاكَ
	yardım dileriz	yalnız senden	ve	taparız	yalnız sana

Bizi doğru yola ilet	المُسْتَقِيمِ	الصِّرَاطِ	إِهْدِنَا
	doğru	yola	Bizi ilet

Kendilerine nimet verdiklerinin yoluna (ilet);	عَلَيْهِمْ	أَنْعَمْتَ	الَّذِينَ	صِرَاطِ
	üzerlerine	nimet verdin	ki onlar	yol

Gazap edilmişlerin ve sapanların yoluna değil.	الصَّالِينَ	لَا	و	عَلَيْهِمْ	الْمَغْضُوبِ	غَيْرِ
	sapanlar	değil	ve	üzerlerine	gazap edilen	değil

Rahman, Rahim Allah'ın adıyla. Bütün övgüler; Âlemlerin Rabbi, Rahmân, Rahîm, din (hesap) gününün maliki Allah içindir. Yalnız sana taparız ve yalnız senden yardım dileriz. Bizi doğru yola ilet. Kendilerine nimet verdiklerinin yoluna (ilet); gazap edilenlerin ve sapanların yoluna değil. **(Fatıha)**

Kelime

Arapça'da kelimeler üçe ayrılır; İsim, fiil, harf.

İsim: Varlıkları gösteren kelimelerdir. Sıfatlar dilbilgisi bakımından isim sayılır. İsimler şahıslara göre çekilirler; teklik-çoğulluk, erillik-dişillik gibi özellikleri dikkate alınır.

Ben	أَنَا	Rab, efendi	رَبِّ	Allah	اللّٰه
Bu	هَذَا	Alem, dünya	عَالَمٍ	Ad, isim	إِسْمٍ
Zeyd	زَيْدٌ	Malik, sahip	مَالِكٍ	Rahman	الرَّحْمَن
Darbe, vuruş	ضَرْبٌ	Gün	يَوْمٍ	Rahim	الرَّحِيمِ
Temiz, güzel	طَيِّبٌ	Din	الدِّينِ	Hamd, övgü	الْحَمْدُ

Fiil: Hareketleri gösteren kelimelerdir. Fiiller hem şahıslara göre, hem de zamanlara göre çekilirler. Fiillerin en az üç harfli kökleri vardır. En sol sütundaki kelimeler fiillerin kök harfleridir.

ع ب د	Biz kulluk ederiz, taparız	نَعْبُدُ
ع و ن	Biz yardım isteriz	نَسْتَعِينُ
ه د ي	Bizi ilet, bize yol göster	إِهْدِنَا
ن ع م	Nimet verdin	أَنْعَمْتَ
ر ا ي	Sen görürsün	تَرَى

Harf: Bir isim veya fiil olmadan anlamları kendi başına tamam olmayan kelimelerdir. Harfler şahıslara göre veya zamanlara göre çekilmezler.

Değil, eğer	إِنَّ
-den başka	إِلَّا
Ancak	إِنَّمَا
-e, -a, -e doğru	إِلَى
Lakin, fakat, ama	لَكِنَّ

Kim, ki o	مَنْ
Ne, değil, o şey ki	مَا
Mutlaka, gerçekten	إِنَّ
Ki, olması, olduğu için	أَنَّ
Ki, olması, olduğu için	أَنَّ

ile	بِ
-e aittir	لِ
Üzerine, üzerinde	عَلَى
İçine, içinde	فِي
Değil, yok	لَا

Ayetlerde geçen kelimeleri isim, fiil ve harf olarak tasnif edin.

O yüce bir Kur'an'dır (okumadır).	هُوَ قُرْآنٌ مَجِيدٌ
Bu mübarek bir öğüttür.	هَذَا ذِكْرٌ مُبَارَكٌ
Bu bir insandan başka bir şey değildir.	مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ
O bir kuldan başka bir şey değildir	إِنَّ هُوَ إِلَّا عَبْدٌ
O bir imtihandır (denemedir).	هِيَ فِتْنَةٌ
Muhakkak ki o bir kelimedir.	إِنَّهَا كَلِمَةٌ
Muhakkak ki O işitendir, bilendir.	إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ
Mallarınız ve çocuklarınız ancak bir sınamadır.	إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ
Ve Allah, onun katında büyük bir karşılık vardır.	وَاللَّهُ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ
Muhakkak ki Allah nezdinde din İslam'dır.	إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ
Muhakkak ki Allah sabredenlerle birlikte.	إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ
Selam sizin üzerinize (olsun).	سَلَامٌ عَلَيْكُمْ
Bir mal topladı.	جَمَعَ مَالًا
Yeri yarattı.	خَلَقَ الْأَرْضَ
Şehre girdi.	دَخَلَ الْمَدِينَةَ
Rabbine dua etti.	دَعَا رَبَّهُ
Allah en büyüktür.	اللَّهُ أَكْبَرُ
Ben şahadet ederim ki Allah'tan başka ilah yoktur.	أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
Ben şahadet ederim ki Muhammed Allah'ın elçisidir.	أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ
Allah, kendisine hamd edeni işitti.	سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ
Güneş, dürüldüğü zaman.	إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ
Size kısas yazıldı	كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِصَاصُ
O, rahmeti kendi üzerine yazdı	كَتَبَ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ
Sürelere gelince (onlar), bir an geri kalmazlar...	فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً
Şüphesiz Allah bütün günâhları bağışlar	إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا
Akletmiyor musunuz?	أَفَلَا تَعْقِلُونَ
Hâlâ Allah'a tevbe edip O'ndan af dilemiyorlar mı?	أَفَلَا يَتُوبُونَ إِلَى اللَّهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ
Kuvvetli çağına erişince ona hüküm verdik	وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ آتَيْنَاهُ حُكْمًا

Aşağıda verilen kelimelerin anlamlarını yazın.

عَبَدَ	إِنَّمَا	إِسْتَعَانَ
عَلَى	إِهْدِ	إِسْمٌ
غَضِبَ	بِ	إِسْمُ اللَّهِ
فِي	بِسْمِ اللَّهِ	إِلَّا
لِ	دِينٌ	إِلَى
مَا	رَبِّ الْعَالَمِينَ	إِنْ
مَالِكٌ	الضَّالِّينَ	إِنَّ
مَغْضُوبٍ	ضَلَّ	أَنَّ ، أَنَّ
مَنْ	عَالَمٌ	أَنْعَمَ
نَسْتَعِينُ	الْعَالَمِينَ	أَنْعَمْتَ
يَغْضَبُ	يَسْتَعِينُ	نَعْبُدُ
يُنْعِمُ	يَضِلُّ	هَدَى
يَهْدِي	يَعْبُدُ	هَذَا

Ders 2

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا	أَعْطَيْنَاكَ	فَ	صَلَّ	لِرَبِّكَ	وَأَنْحَرَ	إِنَّ	شَانَتَكَ	هُوَ	الْأَيْتَرُ
soyu kesik	sana verdik	O halde	namaz kıl	Rabbin için	kurban kes	Şüphesiz	sana buğzeden	O	soyu kesik

Şüphesiz sen	إِنَّكَ	Şüphesiz biz	إِنَّا	Şüphesiz, mutlaka	إِنَّ
Sana verdik	أَعْطَيْنَاكَ	Verir	يُعْطِي	Verdi	أَعْطَى
Namaz kıl	صَلَّ	Namaz kılar	يُصَلِّي	Namaz kıldı	صَلَّى
Kurban kes	أَنْحَرَ	Kurban keser	يَنْحَرُ	Kurban kesti	نَحَرَ

Şüphesiz biz sana Kevseri verdik. O halde, Rabbin için namaz kıl, kurban kes. Şüphesiz sana buğzeden, soyu kesik olanın ta kendisidir. **(Kevser)**

Belirli ve belirsiz isimler:

İsimler ya belirsiz (nekira) veya belirli (marife) olur.

Belirsiz isimler bir varlığı genel olarak gösteren isimlerdir. Bunların başında (ال) takısı bulunmaz ve son harfleri tenvinlidir (çift harekelidir).

Belirli isimler ise bilinen, atıf yapılan isimlerdir. Bu isimlerin başında genellikle (ال) takısı bulunur ve son harflerinin harekesi tektir (tenvinli değildir).

Ayrıca, (ال) takısı teklik, gerçeklik, bütünlük gibi manaları da verir.

Belirli	
Kitap	الْكِتَابُ
Ev	الْبَيْتُ
Yol	الصِّرَاطُ
Elçi, peygamber	الرَّسُولُ
Cennet	الْجَنَّةُ
Kur'an	الْقُرْآنُ
Gerçekten diri olan, Allah	الْحَيُّ

Belirsiz	
Bir kitap	كِتَابٌ
Bir ev	بَيْتٌ
Bir yol	صِرَاطٌ
Bir elçi, bir peygamber	رَسُولٌ
Bir bahçe	جَنَّةٌ
Bir okuma	قُرْآنٌ
Diri	حَيٌّ

- كَلِمَةُ اللَّهِ kelimesi özel isimdir, belirlidir, tenvin ve ال takısı almaz.

- Şahıs isimleri belirlidir, bu isimler ال takısı almaz, ancak tenvin alır: مُحَمَّدٌ مُحَمَّدًا مُحَمَّدٌ

Ayetlerdeki isimleri belirlilik-belirsizlik bakımından tahlil edin.

Bu tuhaf bir şeydir.	هَذَا شَيْءٌ عَجِيبٌ
Bu elim bir azaptır.	هَذَا عَذَابٌ أَلِيمٌ
Yakıcı bir ateş.	نَارٌ حَامِيَةٌ
Güzel bir belde ve çok bağışlayıcı bir Rab.	بَلَدَةٌ طَيِّبَةٌ وَرَبٌّ غَفُورٌ
Onlara değerli bir peygamber geldi.	جَاءَهُمْ رَسُولٌ كَرِيمٌ
Ona çok değerli bir karşılık vardır.	لَهُ أَجْرٌ كَرِيمٌ
Şüphesiz Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.	إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ
Çok bağışlayıcı olan ve çok seven O'dur.	وَهُوَ الْغَفُورُ الْوَدُودُ
İşte o, büyük nimet odur.	ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ
Bizi doğru yola ilet.	إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ

Elim azaptan korkarlar.	يَخَافُونَ الْعَذَابَ الْأَلِيمَ
-------------------------	----------------------------------

İsim tamlaması (İzafe):

- İki ismin arka arkaya gelmesiyle meydana gelir.
- Birinci kelimeye Muzaf, ikinci kelimeye Muzafun İleyh denir.
- Birinci kelimenin son harfinin harekesi cümle içindeki durumuna bağlı olarak değişir.
- İkinci kelime daima mecurdur (tekil isimlerde, son harfin harekesi esredir).
- Birinci kelime (ال) takısı almaz. İkinci kelime genellikle (ال) takısı alır veya özel isim olur.

	Muzafun İleyh	Muzaf	Tamlama
Allah'ın Adı	اللَّهِ	إِسْمٌ	إِسْمُ اللَّهِ
İnsanların Rabbi	النَّاسِ	رَبِّ	رَبِّ النَّاسِ
Filin arkadaşları	الْفِيلِ	أَصْحَابِ	أَصْحَابِ الْفِيلِ
Bu evin Rabbi	هَذَا الْبَيْتِ	رَبِّ	رَبِّ هَذَا الْبَيْتِ
Hasetçinin şerri	حَاسِدٍ	شَرِّ	شَرِّ حَاسِدٍ

- Belirli isimle tamlama yapan isimler belirli olur: أَصْحَابُ الْجَنَّةِ (Cennet ehli), رَسُلُ اللَّهِ (Allah'ın elçisi)

Allah	اللَّهُ	İnsanlar	النَّاسِ	Fetih	الْفَتْحِ
Rabbinin hamdi	حَمْدِ رَبِّكَ	Allah'ın dini	دِينِ اللَّهِ	Allah'ın yardımı	نَصْرُ اللَّهِ
İnsanların İlahı	إِلَهِ النَّاسِ	İnsanların Meliki	مَلِكِ النَّاسِ	Rahman'ın yaratması	خَلْقِ الرَّحْمَنِ

Ayetlerde geçen isim tamlamalarını tahlil edin.

Rahman, Rahim (olan) Allah Adıyla	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
Din(in) gününün sahibi	مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ
Görmedin mi Rabbin filin arkadaşlarına nasıl yaptı	أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ
Kış yolculuğu ve yaz yolculuğu	رِحْلَةَ الشِّتَاءِ وَالصَّيْفِ
O halde bu evin rabbine kulluk etsinler	فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ
Yoksulun yedirilmesini özendirmez	وَلَا يَحْضُرْ عَلَى طَعَامِ الْمَسْكِينِ
Kadir Gecesi bin aydan daha hayırlıdır.	لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِّنْ أَلْفِ شَهْرٍ
De ki sabah aydınlığının Rabbine sığınırım.	قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ
Ve haset ettiği zaman hasetçinin şerrinden	وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ
De ki insanların Rabbine sığınırım. İnsanların Melik'ine. İnsanların İlah'ına	قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ مَلِكِ النَّاسِ إِلَهِ النَّاسِ
Rahman'ın yaratışında hiç aykırılık görmezsin.	مَا تَرَى فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ مِن تَفَوتٍ
Göklerin, yerin ve o ikisi arasındakilerin Rabbi.	رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا
	فَنِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ 39:74
	غَافِرِ الذَّنْبِ وَقَابِلِ التَّوْبِ شَدِيدِ الْعِقَابِ 40:03
	أَفْحَكَمَ الْجَاهِلِيَّةَ يَبْغُونَ 05:50
	قَالَ هَذَا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ عَدُوٌّ مُّضِلٌّ مُّبِينٌ 28:15
	يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى كُلِّ قَلْبٍ مُّتَكَبِّرٍ جَبَّارٍ 40:35
	أَدْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَبئسَ مَثْوًى الْمُتَكَبِّرِينَ 40:76

Aşağıda verilen kelimelerin anlamlarını yazın.

شَيْءٌ	الْغُفُورُ	بِسْمِ اللَّهِ	
عَجِيبٌ	الْوُدُودُ	مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ	
عَذَابٌ	الْفُضْلُ	أَصْحَابِ الْفِيلِ	
أَلِيمٌ	الْكَبِيرُ	رِحْلَةَ الشِّتَاءِ	
نَارٌ	الصِّرَاطُ	رَبِّ هَذَا الْبَيْتِ	
حَامِيَةٌ	المُسْتَقِيمَ	وَلَطْعَامِ الْمَسْكِينِ	
رَبٌّ	العَذَابِ	لَيْلَةَ الْقَدْرِ	
غُفُورٌ	الأَلِيمِ	رَبِّ الْفَلَقِ	
بَلَدَةٌ	كَرِيمٌ	شَرِّ حَاسِدٍ	
طَيِّبَةٌ	عَمَلِ الشَّيْطَانِ	إِلَى النَّاسِ	
رَسُولٌ	قَلْبِ مُتَكَبِّرٍ	خَلْقِ الرَّحْمَنِ	
كَرِيمٌ	أَبْوَابِ جَهَنَّمَ	رَبِّ السَّمَاوَاتِ	
أَجْرٌ	مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ	أَجْرُ الْعَامِلِينَ	
رَحِيمٌ	غَافِرِ الذَّنْبِ	حُكْمِ الْجَاهِلِيَّةِ	

Ders 3

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Allah Samed'dir	الصَّمَدُ	اللّٰهُ	De: O Allah'tır, birdir	أَحَدٌ	اللّٰهُ	هُوَ	قُلْ
	Samed	Allah		Bir tek	Allah	O	De

Ve hiçbir şey ona denk değildir	أَحَدٌ	كُفُوًا	لَهُ	لَمْ يَكُنْ	وَ	Doğurmadı ve doğurulmadı	لَمْ يُؤَلِّدْ	وَ	لَمْ يَلِدْ
	Bir	denk	ona	olmadı	ve		doğurulmadı	ve	Doğurmadı

De ki: "O, Allah'tır, bir tektir. Allah Samed'dir. (Her şey O'na muhtaçtır, O, hiçbir şeye muhtaç değildir.) Doğurmamıştır ve doğurulmamıştır. Hiçbir şey O'na denk (benzer) değildir." (İhlas)

Eril ve dişil isimler:

İsimler eril (مُذَكَّرٌ) veya dişil (مُؤَنَّثٌ) olur. Bu tasnif sadece dilbilgisi bakımındandır, başka bir anlamı yoktur.

Dişil kelimeler sonlarına gelen (ة) harfi ile ayırt edilir.

Dişil	Seyahat	رِحْلَةٌ	Eril	Kur'an	الْقُرْآنُ
Dişil	Namaz	صَلَاةٌ	Eril	Kitap	الْكِتَابُ
Dişil	Cennet	الْجَنَّةُ	Eril	Ev	الْبَيْتُ
Dişil	Anne	وَالِدَةٌ	Eril	Baba	وَالِدٌ
Dişil	Mümin kadın	مُؤْمِنَةٌ	Eril	Mümin erkek	مُؤْمِنٌ

Bazı kelimeler dişil olduğu halde sonuna ة almaz. Bunların ayrıca öğrenilmesi gerekir.

- Kelimelerin sonundaki ي ve اء harfleri de dişilliyi gösterir:

Büyük, en büyük	كُبْرَى	Birinci, ilk	أُولَى	Güzel, en güzel	حُسْنَى
İsimler	أَسْمَاءُ	Kırmızı	حَمْرَاءُ	Yeşil	خَضْرَاءُ

- Dişilere işaret eden kelimeler dişildir: أُمُّ anne, أُخْتٌ kız kardeş
- Vücudun çift organları genelde dişildir:

Kulak	أُذُنٌ	Ayak	قَدَمٌ	Göz	عَيْنٌ	El	يَدٌ
-------	--------	------	--------	-----	--------	----	------

- Belli bir kurala bağlı olmayan başka dişil kelimeler de vardır:

Ateş	نَارٌ	Can, kişi, nefis	نَفْسٌ	Ev	دَارٌ	Savaş	حَرْبٌ	Gök	السَّمَاءُ
Güneş	الشَّمْسُ	Rüzgar	رِيحٌ	Yol	سَبِيلٌ	Cehennem	جَهَنَّمَ	Yeryüzü	الْأَرْضُ

Ayetlerdeki isimleri erillik-dişillik bakımından tahlil edin.

O bir Mü'mindir.	هُوَ مُؤْمِنٌ
O tek ilahtır.	هُوَ إِلَهٌ وَاحِدٌ
Bu doğru bir yoldur.	هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ
Bu bir gündür.	هَذَا يَوْمٌ
Muhakkak ki Cennet, barınma yeri odur.	فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَى
Muhakkak ki bu bir hatırlatmadır.	إِنَّ هَذِهِ تَذَكُّرَةٌ
Bu Cehennemdir.	هَذِهِ جَهَنَّمُ
Bu ateştir.	هَذِهِ النَّارُ
Bu benim yolumdur.	هَذِهِ سَبِيلِي
Şu bir ümmettir.	تِلْكَ أُمَّةٌ

Şu bir nimettir.	تِلْكَ نِعْمَةٌ
Allah'ın eli onların ellerinin üzerindedir.	يَدُ اللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ
Rableri katında selam yurdu (cennet) onlarındır.	لَهُمْ دَارُ السَّلَامِ عِنْدَ رَبِّهِمْ
(Her) kişi (nefis) ne hazırladığını bildi.	عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا أَحْضَرَتْ
Onların üzerine bir rüzgâr ve ordular gönderdik.	فَارْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا وَجُنُودًا
En güzel isimler Allah'ındır. O'na onlarla dua edin.	وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا
Ki O, önceki Âd kavmini helak etti	وَأَنَّهُ أَهْلَكَ عَادًا الْأُولَىٰ
Gece, gündüz, güneş ve ay O'nun delillerindedir.	وَمِنْ آيَاتِهِ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ
Onlara apaçık âyetten verdik	آتَيْنَاهُمْ مِنْ آيَةٍ بَيِّنَةٍ
19:28	يَأْخُذْتَنَّهُمْ مَا كَانَ أَبُوكِ امْرَأَ سَوْءٍ وَمَا كَانَتْ أُمُّكَ بَعِيًّا
4:92	فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ وَّدِيَّةٌ مُّسَلَّمَةٌ إِلَىٰ أَهْلِهِ
21:111	وَإِنْ أَدْرَىٰ لَعَلَّهُ فِتْنَةٌ لَّكُمْ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ
23:52	وَإِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاتَّقُونِ
36:55	إِنَّ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِي شُغْلٍ فَكِهِونَ
101:09	فَأُمُّهُ هَاوِيَةٌ

Yemin harfleri

Kur'anda çeşitli yemin ifadeleri yer alır. Buralarda “yemin vavı” (و) kullanılır. Bazı ayetlerde ise yemin harfi olarak (ت) kullanılır. Yemin harfinden sonra gelen isimlerin harekesi esre olur.

Asra (zamana) andolsun	وَالْعَصْرِ
Kuşluk vaktine andolsun. Karanlığı çöktüğü vakit geceye andolsun.	وَالضُّحَىٰ وَاللَّيْلِ إِذَا سَجَىٰ
Onlar da, “Allah'a yemin ederiz ki sen hâlâ eski şaşkınlığındasın” dediler	قَالُوا تَاللَّهِ إِنَّكَ لَفِي ضَلَالِكَ الْقَدِيمِ
Fecr 1-3	وَالْفَجْرِ وَلَيَالٍ عَشْرٍ وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ
68:01	نَ وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ
06:23	وَاللَّهِ رَبَّنَا مَا كُنَّا مُشْرِكِينَ
74:33-34	وَاللَّيْلِ إِذْ أَدْبَرَ وَالصُّبْحِ إِذَا أَسْفَرَ
56:25	فَلَا أُقْسِمُ بِمَوَاقِعِ النُّجُومِ
70:40	لَا أُقْسِمُ بِرَبِّ الْمَشَارِقِ وَالْمَغَارِبِ

Aşağıda verilen kelimelerin anlamlarını yazın.

حُسْنَىٰ	أَبُوكِ	مُسْتَقِيمٌ
دَارُ	أُخْتِ	مُسَلَّمَةٌ
دِيَّةٌ	إِلَهِ	النَّارُ
رَبُّكُمْ	الْيَوْمِ	نِعْمَةٌ
رَقَبَةٌ	أُمَّةٌ	نَفْسٌ
رِيحًا	أُمَّكَ	هَاوِيَةٌ
سَبِيلِي	أَهْلَكَ	هَذَا

	هَذِهِ		الْأُولَى		السَّلَامِ
	هُوَ		آيَةٍ		شُعْلِ
	هِيَ		أَيْدِيهِمْ		صِرَاطٍ
	وَاحِدٌ		بَيْنَهُ		فِتْنَةً
	وَاحِدَةً		تَذَكْرَةً		اللَّيْلِ
	وَالشَّمْسُ		تِلْكَ		مُؤْمِنٌ
	وَالْقَمَرُ		الْجَنَّةِ		مُؤْمِنَةٍ
	يَدُ		جَهَنَّمَ		مَتَاعٌ

Ders 4

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

قُلْ	أَعُوذُ	رَبِّ النَّاسِ	مَلِكِ النَّاسِ	إِلَهِ النَّاسِ	مِنْ	شَرِّ الْوَسْوَاسِ
De	sığınırım	insanların Rabbine	İnsanların Melikine	İnsanların İlahına	-den	vesvesecinin şerri

الْخَنَاسِ	الَّذِي	يُوسُوسُ	فِي	صُدُورِ النَّاسِ	مِنْ	الْجِنَّةِ	وَ	النَّاسِ
sinsi	Ki o	Vesvese verir	-e	İnsanların göğüsleri	-den	cinler	ve	insanlar

عَادَ	سِغِينِ	يَعُوذُ	سِغِينِ	أَعُوذُ	Ben sığınırım
وَسُوسَ	Kuruntu verdi	يُوسُوسُ	Kuruntu verir	وَسُوسِ	Kuruntu veren
صَدْرُ	Göğüs	صُدُورُ	Göğüsler	صُدُورِ النَّاسِ	İnsanların göğüsleri

De ki: "İnsanların Rabbine sığınırım. İnsanların Melik'ine. İnsanların İlah'ına. Sinsi vesvesecinin kötülüğünden. Ki o insanların kalplerine vesvese verir. Cinlerden ve insanlardan." (Nas)

Harf-i Cer

Harflerin özel bir çeşidi olup bu harflerden sonra gelen kelime mecrur olur (son harfinin harekesi esre olur). Bitişik ve ayrılmak üzere iki cinsi vardır.

Bitişik Harf-i Cerler

ile, birlikte, -de, -da	بِ
Adıyla	بِ + اِسْمٍ = بِسْمِ
Kalemle	بِ + الْقَلَمِ = بِالْقَلَمِ
Kalp ile	بِ + قَلْبٍ = بِقَلْبٍ

-e, -a, birine ait, için	لِ
Allah için	لِ + اللّٰهِ = لِلّٰهِ
İnsanlara	لِ + النَّاسِ = لِلنَّاسِ
Müminler için	لِ + الْمُؤْمِنِينَ = لِلْمُؤْمِنِينَ

Ayrılmak Harf-i Cerler

içinde	فِي
önce	قَبْلَ
birlikte	مَعَ
-den, -dan	مِنْ
arasında	بَيْنَ

arkasında	خَلْفَ
hakkında	عَنْ
üzerinde	عَلَى
ile, yanında	عِنْدَ
üstünde	فَوْقَ

-e, -a	إِلَى
sonra	بَعْدَ
önünde	بَيْنَ يَدَيْ
altında	تَحْتَ
-e kadar	حَتَّى

Arapça'da bazı fiiller belirli harf-i cerler ile birlikte kullanılır ve bazen anlamları değişir:

هُ غَعَرَ لَهُ Onu bağısladı; آمَنَ بِاللّٰهِ Allah'a iman etti, لَهُ آمَنَ Ona inandı, آمَنَهُمْ Onlara emniyet verdi

اللّٰهُ تَابَ إِلَى اللَّهِ Allah onun tevbesini kabul etti. تَابَ اللَّهُ عَلَيْهِ Allah'a tevbe etti, تَابَ إِلَى اللَّهِ

Ayetlerde geçen harfi cerleri tahlil edin.

Allah'a ve ahiret gününe iman ettik der.	يَقُولُ آمَنَّا بِاللّٰهِ وَبِالْيَوْمِ الْآخِرِ
Ayetlerimizi yalanladıkça yalanladılar.	وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كِذَابًا
Güç; Allah'a, onun elçisine ve müminlere aittir.	وَلِلّٰهِ الْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ
Sizin dininiz size, benim dinim bana.	لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ
Bizim amellerimiz bize, sizin amelleriniz size.	وَلَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ
Göklerin ve yerin hükümlerini onundur.	لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
Ve o halde Rabbine yönel	وَإِلَى رَبِّكَ فَارْغَبْ
O halde gizli konuşmanızdan önce (sadaka) takdim edin	فَقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوَاكُمْ
Ki o çıkar gönüllerin üstüne	الَّتِي تَطَّلِعُ عَلَى الْآفِئَةِ

Rableri katında onların mükâfâtı Adn cennetleridir	جَزَاؤُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ عَدْنٍ
Biz insanı, gerçekten en güzel bir biçimde yarattık	لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ
Andolsun, onlardan öncekiler de yalanladılar, ama benim inkârım nasıl oldu	وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ
Muhakkak güçlükle beraber bir kolaylık vardır	إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا
Rabbine temiz bir kalple geldiği zaman	إِذْ جَاءَ رَبَّهُ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ
Bütün hamdler, övgüler Allah'adır	الْحَمْدُ لِلَّهِ
Büyük haberden	عَنِ النَّبِإِ الْعَظِيمِ
Onunla kaynayan kızgın su arasında dolaşırlar	يَطُوفُونَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ حَمِيمٍ آتٍ
Onların önlerindeki ve arkalarındaki bilir	يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ

كُلٌّ

Her, hepsi, bütün manalarına gelir. Kendinden sonra gelen isimle isim tamlaması yapar.

Tarik 4	إِن كُلُّ نَفْسٍ لَّمَّا عَلَيْهَا حَافِظٌ
Kamer 49	إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ
Rahman 52	فِيهِمَا مِنْ كُلِّ فَاكِهَةٍ زَوْجَانِ
Kaf 14	وَأَصْحَابُ الْأَيْكَةِ وَقَوْمٌ تُبَّعَ كُلٌّ كَذَّبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ وَعِيدِ
Yasin 32	وَإِن كُلُّ لَّمَّا جَمِيعٌ لَّدَيْنَا مُحْضَرُونَ
Lokman 18	إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ
Hac 6	ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّهُ يُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَأَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

Aşağıda verilen kelimelerin anlamlarını yazın.

	كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا	حَتَّىٰ	إِلَىٰ
	كُلٌّ	الْحَمْدُ لِلَّهِ	إِلَىٰ رَبِّكَ
	كُلُّ شَيْءٍ	خَلَفَ	آمَنَّا بِاللَّهِ
	كُلِّ فَاكِهَةٍ	عَلَىٰ	بِ
	كُلُّ نَفْسٍ	عَلَىٰ الْأَفْتِدَةِ	بَعْدَ
	لِ	عَنْ	بِقَلْبٍ سَلِيمٍ
	لَكُمْ أَعْمَالُكُمْ	عِنْدَ	بَيْنَ
	لِي دِينِ	عِنْدَ رَبِّهِمْ	بَيْنَ أَيْدِيهِمْ
	مَعَ	فَوْقَ	بَيْنَ يَدَيْ
	مِنْ	فِي	بَيْنَ يَدَيْ
	مِنْ قَبْلِهِمْ	فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ	بَيْنَهَا
	لِلَّهِ الْعِزَّةُ	قَبْلَ	تَحْتَ

Ders 5

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

قُلْ	أَعُوذُ	بِرَبِّ الْفَلَقِ	مِنْ	شَرِّ مَا خَلَقَ	وَ	مِنْ	شَرِّ غَاسِقٍ	إِذَا
de	ben sığınırım	sabah aydınlığının Rabbine	den	yarattığı şeylerin şerri	ve	den	gecenin şerrinden	zaman

وَقَبَّ	وَ	مِنْ	شَرِّ النَّفَّاثَاتِ	فِي الْعُقَدِ	وَ	مِنْ	شَرِّ حَاسِدٍ	إِذَا	حَسَدَ
karanlık çöktü	ve	-den	üfleyenlerin şerri	düğümlere	ve	-den	hasetçinin şerri	zaman	haset etti

خَلَقَ	Yarattı	مَا خَلَقَ	Yarattığı şey	شَرِّ مَا خَلَقَ	Yarattığı şeylerin kötülüğü
نَفَثَ	Üfledi	نَفَّاثَةٌ	Üfleyen	نَفَّاثَاتٍ	Üfleyenler
عَقَدَ	Düğümlendi	عُقْدَةٌ	Düğüm	الْعُقَدِ	Düğümler
حَسَدَ	Haset etti	يَحْسِدُ	Haset eder	حَاسِدٌ	Haset eden

De ki: "Sabah aydınlığının Rabbine sığınırım.Yarattığı şeylerin kötülüğünden. Karanlığı çöktüğü zaman gecenin kötülüğünden. Düğümlere üfleyenlerin kötülüğünden. Haset ettiği zaman hasetçinin kötülüğünden." (Felak)

İsmin halleri (İrab)

İsmin üç hali vardır: Merfu, mansub, mecrur. Bu haller ismin son harfinin hareketi ile gösterilir.

i) Merfu: Ötre ile gösterilir.

- Cümle içinde özne veya yüklem durumunda olan isimler merfu olur; خَلَقَ اللّٰهُ، أَللّٰهُ أَكْبَرُ

ii) Mecrur: Esre ile gösterilir.

- Cer harfinden sonra gelen isimler mecrur olur; فِي رَيْبٍ، كَصَيْبٍ، بِالْآخِرَةِ، مِنْ بَابٍ

- İsim tamlamalarında (izafelerde) ikinci kelime (muzafun ileyh) mecrur olur; مَسَاجِدَ اللّٰهِ، عَهْدَ اللّٰهِ

iii) Mansub: Üstün ile gösterilir. Yukarıdaki hallerin dışındaki isimler mansub olur. Mansub hale ilişkin özel kullanım şekilleri ilgili derslerde açıklanmıştır. Burada, bazı belirgin kullanım şekilleri gösterilmiştir.

- Cümle içinde nesne durumunda olan isimler mansub olur; النَّفْسَ، قَرْضًا حَسَنًا، الْجَنَّةَ، الشَّجَرَةَ

- Fiilleri niteleyen isimler (zarflar) mansub olur; مَدْحُورًا، مَحْسُورًا، مَلُومًا، خَاشِعَةً

- Hal ve temyiz için de mansub isimler kullanılır. Bunlar ilgili derslerde açıklanmıştır.

Bazı kelimelerin sonu hiçbir halde değişmez; bütün hallerde aynı şekli korur. Sonu (ي) ve (ى) ile biten isimler de

çekilmez. Bu nevi isimlere mebni isimler denir. Örnek: دُنْيَا (dünya), هُدًى (hidayet).

İsminin sonu hiçbir zaman cezim (sükun) almaz.

Ayetlerdeki isimleri irab bakımından tahlil edin.

Allah her şeyin yaratıcısıdır.	اللّٰهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ
Şüphesiz biz, Kur'an'ı sana biz, indirişle indirdik.	إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا عَلَيكَ الْقُرْآنَ تَنْزِيلًا
Her insanın kuşunu (amelini) boynuna bağladık	وَكُلَّ إِنْسَانٍ أَلْزَمْنَاهُ طَائِرَهُ فِي عُنُقِهِ
İnsana bilmediği şeyi öğretti	عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ
Onlar saatin (kıyametin) kendilerine ansızın gelmesinden başka bir şey mi bekliyorlar.	فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً
Odur ki, size şimşeği korku ve ümit olarak gösterir	هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا
Elini boynuna asılmış yapma	وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَىٰ عُنُقِكَ
Onunla taneler ve bitkiler çıkaralım diye	لِنُخْرِجَ بِهِ حَبًّا وَنَبَاتًا
Şimdi tadın. Sizi azaptan başka bir bakımdan artırmayacağız.	فَذُوقُوا فَلَنْ نَزِيدَكُمْ إِلَّا عَذَابًا
O, beşikte ve yetişkin olarak insanlarla konuşur	وَيُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا

Artık hüküm yüce ve büyük Allah'a aittir.	فَالْحُكْمُ لِلَّهِ الْعَلِيِّ الْكَبِيرِ
Allah'tan bir lütf ve nimet olarak. Allah hakkıyla bilendir, hikmet sahibidir	فَضْلًا مِّنَ اللَّهِ وَنِعْمَةً وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ
Seveceğiniz başka bir şey: Allah'tan bir yardım ve yakın bir fetih.	وَأُخْرَىٰ تُحِبُّونَهَا نَصْرٌ مِّنَ اللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ
Rabbini çok an, akşam sabah tesbih et.	وَادْكُرْ رَبَّكَ كَثِيرًا وَسَبِّحْ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَارِ
İşte onlara kazandıkları şeyden bir nasip vardır.	أُولَئِكَ لَهُمْ نَصِيبٌ مِّمَّا كَسَبُوا
Şüphesiz o çok şerefli bir elçinin sözüdür.	إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ
71:05	قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لَيْلًا وَنَهَارًا
71:06	فَلَمْ يَزِدْهُمْ دُعَائِي إِلَّا فِرَارًا
72:02	يَهْدِي إِلَى الرُّشْدِ فَآمَنَّا بِهِ وَلَنْ نُشْرِكَ بِرَبِّنَا أَحَدًا
72:21	قُلْ إِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا
75:09	وَجَمِيعَ الشَّمْسِ وَالْقَمَرِ
75:12	إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمُسْتَقَرُّ
76:01	هَلْ أَتَىٰ عَلَى الْإِنْسَانِ حِينٌ مِّنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُن شَيْئًا مَّذْكُورًا
78:14	وَأَنْزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرَاتِ مَاءً ثَجَّاجًا
78:38	يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلَائِكَةُ صَفًّا

Aşağıda verilen kelimelerin anlamlarını yazın.

ضَرًّا	فَضْلًا	أَحَدًا
طَمَعًا	قَرِيبٌ	أُخْرَىٰ
نَصِيبٌ	قَمَرٌ	الْإِنْسَانِ
عَلِيمٌ	قَوْلٌ	الدَّهْرِ
عُنُقٍ	قَوْمِي	الرُّشْدِ
فَتْحٌ	الْكَبِيرِ	الرُّوحِ
فِرَارًا	كَثِيرًا	الشَّمْسِ
حِينٌ	كَرِيمٍ	الْبَرْقِ
خَالِقٌ	كُلٌّ	بَغْتَةً
خَوْفًا	لِلَّهِ	تَنْزِيلًا
رَسُولٍ	لَيْلًا	حَبًّا
النَّاسِ	مَاءً	حَكِيمٌ
نَبَاتًا	مَّذْكُورًا	يَوْمٌ
نَصْرٌ	مَغْلُوبَةٌ	رَشَدًا
نِعْمَةً	نَهَارًا	السَّاعَةَ

Ders 6

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Rabbinin fil sahiplerine ne yaptığını görmedin mi	الفیل	بِأَصْحَابِ	رَبُّكَ	فَعَلَ	كَيْفَ	لَمْ تَرَ	أ
	fil	sahipleri	Rabbin	yaptı	nasıl	görmedin	mi

Onların tuzaklarını boşa çıkarmadı mı	تَضَلَّلِ	فِي	كَيْدَهُمْ	لَمْ يَجْعَلْ	أ
	sapıklık, boşluk	-de	onların tuzakları	kılmadı	mi

Ve onların üzerine sürü sürü kuşlar gönderdi	أَبَابِيلَ	طَيْرًا	عَلَيْهِمْ	وَأَرْسَلَ
	sürü sürü	kuş	onların üzerine	ve gönderdi

Onlara balçıkta pişirilmiş taşlar atarlar	سَجِيلٍ	مِّنْ	بِحِجَارَةٍ	تَرْمِيهِمْ
	balçıkta pişirilmiş	-den	taşlar	Onlara atarlar

Ve onları yenilmiş ekin yaprağı gibi yaptı	مَأْكُولٍ	كَعَصْفٍ	فَجَعَلَهُمْ
	yenilmiş	ekin yaprağı gibi	ve onları yaptı

Rabbinin, fil topluluğuna ne yaptığını görmedin mi? Onların tuzaklarını boşa çıkarmadı mı? Üzerlerine balçıkta pişirilmiş taşlar atan sürü sürü kuşlar gönderdi. Nihayet onları yenilmiş ekin yaprakları gibi yaptı. **(Fil)**

Yön edatları

Andolsun, biz sizin üzerinizde yedi yol yarattık.	وَلَقَدْ خَلَقْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعَ طَرَائِقَ	Yukarı, üst	فَوْقَ
Azap onları üstlerinden ve ayaklarının altından bürür	يُعْشَاهُمْ الْعَذَابُ مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ	Aşağı, alt	تَحْتِ
Rahmetinin önünden rüzgarları müjdeci olarak gönderir	يُرْسِلُ الرِّيَّاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ	Ön	بَيْنَ يَدَيْ
O, onun önünde ve arkasında gözetleyiciler yürütür	فَإِنَّهُ يَسْلُكُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ رَصَدًا	Arka	خَلْفَ
Hayır, insan önünü yalanlamak ister.	بَلْ يُرِيدُ الْإِنْسَانُ لِيَفْجُرَ أَمَامَهُ	Önünde	أَمَامَ
Ve kime kitabı sırtının arkasından verilirse	وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ وَرَاءَ ظَهْرِهِ	Arkasında	وَرَاءَ
Onların gölgeleri Allah'a secde ederek sağa ve sola döner.	يَتَفَيَّأُ ظِلَالُهُ عَنِ الْيَمِينِ وَالشَّمَائِلِ سُجَّدًا لِلَّهِ	Sağ	يَمِينٍ
Sağdan soldan bölükler halinde	عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ عِزِينَ	Sol	شِمَالٍ
De ki: "Allah benimle sizin aranızda şahittir.	قُلِ اللّٰهُ شَهِيدٌ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ	Arasında	بَيْنَ
Etrafındakilere "dinlemez misiniz?" dedi.	قَالَ لِمَنْ حَوْلَهُ أَلَا تَسْتَمِعُونَ	Etrafında	حَوْلَ
Sihirbaz nereye varsa kurtuluşa eremez	وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ حَيْثُ أَتَى	Her nerede	حَيْثُ
Nereye dönerseniz Allah'ın yüzü işte oradadır.	فَأَيْنَمَا تُوَلُّوا فَثَمَّ وَجْهَ اللّٰهِ	Her nerede	أَيْنَمَا

Ayetleri tahlil edin.

Kulları üzerinde mutlak hakim olan O'dur ve hüküm ve hikmet sahibi olan, haberdar olan O'dur.	وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ
Biz de rüzgarı ona boyun eğdirdik. Rüzgar onun emriyle dilediği yere hafif hafif eser(di).	فَسَخَّرْنَا لَهُ الرِّيحَ تَجْرِي بِأَمْرِهِ رُخَاءً حَيْثُ أَصَابَ
Nerede bulunurlarsa, yakalanırlar ve bir öldürülüğe öldürülürler	أَيْنَمَا تُقِفُوا أُخِذُوا وَقُتِلُوا تَقْتِيلًا
Sana kitaptan vahyettiğimiz, kendinden öncekini tasdik eden hakıdır. Şüphesiz Allah kullarından hakkıyla haberdardır, görendir	وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ إِنَّ اللّٰهَ بِعِبَادِهِ لَخَبِيرٌ بَصِيرٌ
Kitabı kendisine sol tarafından verilen ise şöyle der: "Keşke kitabım bana verilmeseydi."	وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِشِمَالِهِ فَيَقُولُ يَا لَيْتَنِي لَمْ أُوتَ كِتَابِيَهٗ

Tank 7	يَخْرُجُ مِنْ بَيْنِ الصُّلْبِ وَالتَّرَائِبِ
Muminun 7	فَمَنْ ابْتَغَى وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْعَادُونَ
Taha 6	لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَمَا تَحْتَ الثَّرَى
Tevbe 101	وَمِمَّنْ حَوْلَكُمْ مِنَ الْأَعْرَابِ مُنَافِقُونَ
Hac 76	يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ
09:89	أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
33:10	إِذْ جَاءَكُمْ مِنْ فَوْقِكُمْ وَمِنْ أَسْفَلَ مِنْكُمْ
55:44	يَطُوفُونَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ حَمِيمٍ آتٍ

لا...الا

Bu kalıp ve benzerleri Kur'an'da çok sık kullanılır. "...den başka ..... yoktur", "...den başka .... değildir" anlamlarına gelir. Bu şekilde kullanılan üç kalıp vardır. Bunlarla ilgili örnekler aşağıda verilmiştir.

Allah'tan başka ilah yoktur.	لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ	لا.....الا.....
Senin öğrettiğinden başka bizim ilmimiz yoktur.	لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا	
Siz bizim gibi insandan başka bir şey değilsiniz.	مَا أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا	ما.....الا.....
Peygamberin üzerine (düşen) tebliğden başka bir şey değildir.	مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ	
O, âlemler için bir öğütten başka bir şey değildir.	إِنَّهُ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ	إن.....الا.....
İnkarcılar bir aldaniştan başka bir şeyin içinde değildir.	إِنَّ الْكَافِرُونَ إِلَّا فِي غُرُورٍ	

Aşağıda verilen kelimelerin anlamlarını yazın.

أَسْفَلَ	جَنَاتٍ	الْعَادُونَ
الْأَنْهَارُ	الْحَقُّ	فَوْقَ
أَمَامَ	الْحَكِيمِ	الْقَاهِرُ
الْأُمُورُ	حَمِيمٍ	مَا فِي السَّمَاوَاتِ
أُولَئِكَ	حَوْلَكُمْ	مُصَدِّقًا
أَيْنَمَا	حَيْثُ	هُوَ
بَصِيرٌ	الْخَبِيرُ	وَرَاءَ
بَيْنَ	خَلْفَ	يَخْرُجُ
بَيْنَ يَدَيْ	الرِّيحِ	يَقُولُ
تَحْتَ	شِمَالٍ	يَمِينٍ

Ders 7

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وَالْعَصْرِ ﴿١﴾	إِنَّ	الْإِنْسَانَ	لَفِي	خُسْرٍ ﴿٢﴾	إِلَّا الَّذِينَ	آمَنُوا
Andolsun Asr'a	gerçekten	insan	içindedir	ziyan	Şunlar müstesna	İman ettiler

وَعَمِلُوا	الصَّالِحَاتِ	وَتَوَاصَوْا	بِالْحَقِّ	وَتَوَاصَوْا	بِالصَّبْرِ ﴿٣﴾
yaptılar	salih işler	birbirlerine tavsiye ettiler	hakki	ve tavsiye ettiler	sabrı

وَاللّٰهُ	Allah'a and olsun	تَاللّٰهُ	Allah'a and olsun	أُقْسِمُ	Yemin ederim
خَسِرَ	Kaybetti	يَخْسِرُ	Kaybetti	خُسْرَانٌ	Kayıp, ziyan
آمَنُوا	İman ettiler	عَمِلُوا	İman ettiler	كَسَبُوا	Kazandılar
وَصَّى	Vasiyet etti	تَوَاصَوْا	Vasiyet etti	تَوَصَّيَةٌ	Tavsiye
صَبَرَ	Sabretti	بَصِيرٌ	Sabretti	صَبْرٌ	Sabır

Andolsun Asr'a ki, insan gerçekten ziyan içindedir. Ancak şunlar müstesna: İman edip ıslah edici işler yapanlar, bir de birbirlerine hakkı ve sabrı tavsiye edenler. **(Asr)**

Çoğul kelimeler:

Üç çeşit çoğul kelime vardır: Eril çoğul, dişil çoğul ve kırık çoğul.

Eril çoğul; kelimenin sonuna merfu hal için (ون) eklenir; mansub ve mecrur hal için (ين) ilave edilir:

مُسْلِمٌ	مُسْلِمُونَ	مُسْلِمِينَ	Müslüman erkekler	صَالِحٌ	صَالِحُونَ	صَالِحِينَ	Salih erkekler
جَاهِلٌ	جَاهِلُونَ	جَاهِلِينَ	Cahiller	كَافِرٌ	كَافِرُونَ	كَافِرِينَ	Kafirler
مُرْسَلٌ	مُرْسَلُونَ	مُرْسَلِينَ	Gönderilenler	عَابِدٌ	عَابِدُونَ	عَابِدِينَ	İbadet edenler
صَادِقٌ	صَادِقُونَ	صَادِقِينَ	Doğru olanlar	صَابِرٌ	صَابِرُونَ	صَابِرِينَ	Sabredenler
ظَالِمٌ	ظَالِمُونَ	ظَالِمِينَ	Zalimler	مُتَّقِيٌّ	مُتَّقُونَ	مُتَّقِينَ	Sakınanlar

Dişil çoğul; kelimenin sonundaki (ة) harfi (ات) şekline çevrilerek yapılır; (ت) harfinin harekesi merfu hal için ötre,

mansub ve mecrur hal için esredir.

مُسْلِمَةٌ	مُسْلِمَاتٌ	مُسْلِمَاتٍ	Müslüman kadınlar	صَالِحَةٌ	صَالِحَاتٌ	صَالِحَاتٍ	Salih kadınlar
مُؤْمِنَةٌ	مُؤْمِنَاتٌ	مُؤْمِنَاتٍ	Mümin kadınlar	مُشْرِكَةٌ	مُشْرِكَاتٌ	مُشْرِكَاتٍ	Müşrik kadınlar
مُرْسَلَةٌ	مُرْسَلَاتٌ	مُرْسَلَاتٍ	Gönderilenler	عَابِدَةٌ	عَابِدَاتٌ	عَابِدَاتٍ	İbadet eden kadınlar
صَادِقَةٌ	صَادِقَاتٌ	صَادِقَاتٍ	Doğru kadınlar	صَابِرَةٌ	صَابِرَاتٌ	صَابِرَاتٍ	Sabreden kadınlar

Kırık çoğul; kelimenin başına ve ortasına harf ilave etmek veya harekelerini değiştirmek suretiyle yapılır. Her kalıbın ayrı ayrı öğrenilmesi lazımdır. Kırık çoğulların irabı tekil kelimeler ile aynıdır: merfu için ötre, mansub için üstün, mecrur için esre alır.

رُوحٌ	أَرْوَاحٌ	رُوحٌ	Eşler	زَوْجٌ	أَزْوَاجٌ	زَوْجٌ	Çocuklar	وَلَدٌ	أَوْلَادٌ	وَلَدٌ
مَالٌ	أَمْوَالٌ	مَالٌ	Putlar	صَنَمٌ	أَصْنَامٌ	صَنَمٌ	Vakitler	وَقْتُتٌ	أَوْقَاتٌ	وَقْتُتٌ
قَرْنٌ	قُرُونٌ	قَرْنٌ	Şahidler	شَاهِدٌ	شُهُودٌ	شَاهِدٌ	Hükümdarlar	مَلِكٌ	مُلُوكٌ	مَلِكٌ
وَجْهٌ	وُجُوهُ	وَجْهٌ	Kalpler	قَلْبٌ	قُلُوبٌ	قَلْبٌ	Pınarlar	عَيْنٌ	عُيُونٌ	عَيْنٌ
بَحْرٌ	بِحَارٌ	بَحْرٌ	Adamlar	رَجُلٌ	رِجَالٌ	رَجُلٌ	Şehirler	بَلَدٌ	بِلَادٌ	بَلَدٌ
لَيْلٌ	لَيَالٌ	لَيْلٌ	İpler	حَبْلٌ	حِبَالٌ	حَبْلٌ	Kullar	عَبْدٌ	عِبَادٌ	عَبْدٌ
سَبِيلٌ	سَبِيلٌ	سَبِيلٌ	Kitaplar	كِتَابٌ	كُتُبٌ	كِتَابٌ	Elçiler	رَسُولٌ	رُسُلٌ	رَسُولٌ

Canlar, kendileri	نَفْسٌ	أَنْفُسٌ
Alimler	عَالِمٌ	عُلَمَاءٌ
Dostlar, koruyucular	وَلِيٌّ	أَوْلِيَاءٌ
Melekler	مَلَكٌ	مَلَائِكَةٌ

Aylar	شَهْرٌ	أَشْهُرٌ
Vezirler	وَزِيرٌ	وُزَرَاءٌ
Arkadaşlar	صَدِيقٌ	أَصْدِقَاءٌ
Anahtarlar	مِفْتَاحٌ	مَفَاتِيحٌ

Ayaklar	رَجُلٌ	أَرْجُلٌ
Kumandanlar	أَمِيرٌ	أُمَرَاءٌ
Peygamberler	نَبِيٌّ	أَنْبِيَاءٌ
Mektuplar	مَكْتُوبٌ	مَكَاتِبٌ

Diğer örnekler:

Silahlar	سِلَاحٌ	أَسْلِحَةٌ
Anneler	أُمٌّ	أُمَّهَاتٌ
Hazinelere	خَزَائِنَةٌ	خَزَائِنٌ
Seneler	سَنَةٌ	سِنِينَ

Kafirler	كَافِرٌ	كَفَرَةٌ
Kafirler	كَافِرٌ	كُفَّارٌ
İsimler	إِسْمٌ	أَسْمَاءٌ
İnsanlar	إِنْسَانٌ	نَاسٌ

Ahlaksızlar	فَاجِرٌ	فَجْرَةٌ
Ahlaksızlar	فَاجِرٌ	فُجَّارٌ
Gökler	السَّمَاءُ	السَّمَاوَاتُ
Kadınlar	إِمْرَأَةٌ	نِسَاءٌ

Ayetlerde geçen kelimeleri tekillik-çoğulluk bakımından tahlil edin.

O bir mümindir.	هُوَ مُؤْمِنٌ
Müminler (işte) onlardır.	هُمُ الْمُؤْمِنُونَ
Kafirler, zalimler (işte) onlardır.	وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ
Kurtuluşa erenler (işte) onlardır.	أُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ
Zarar edenler (işte) onlardır.	أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ
Şüphesiz bunlar sapıtmışlardır.	إِنَّ هَؤُلَاءِ لَضَالُّونَ
Muhakkak ki Allah iyilik yapanları sever.	إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ
Ben şirk koşanlardan değilim.	وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ
Bilin ki Allah sakınanlarla beraberdir.	وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ
Kitap işte şudur; onda şüphe yoktur.	ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ
Muhakkak ki münafıklar en aşağı tabakadadırlar.	إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ
Mü'min erkekler ve mü'min kadınlar birbirlerinin dostlarıdır.	وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ
Tevbe edenler, ibâdet edenler, hamdedenler, oruç tutanlar, rükû' edenler	الَّتَائِبُونَ الْعَابِدُونَ الْحَامِدُونَ السَّائِحُونَ الرَّاكِعُونَ
İyi kadınlar, itaatkârdırlar. Allah'ın koruması sayesinde onlar "gayb"ı korurlar.	فَالصَّالِحَاتُ قَانِتَاتٌ حَافِظَاتٌ لِّلْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ اللَّهُ
(Melike) "Hükümdarlar bir memlekete girdikleri zaman, orada bozgunculuk yaparlar" dedi.	قَالَتْ إِنَّ الْمُلُوكَ إِذَا دَخَلُوا قَرْيَةً أَفْسَدُوهَا
Allah'tan bir elçi; içinde dosdoğru kitaplar olan tertemiz sayfeleri okuyor.	رَسُولٌ مِّنَ اللَّهِ يَتْلُو صُحُفًا مُّطَهَّرَةً فِيهَا كُتِبَ قِيمَةٌ
Nefisler eşleştirildiği zaman...	وَإِذَا النُّفُوسُ زُوِّجَتْ
Biz onlara zulmetmedik, fakat, onlar kendilerine haksızlık ediyorlardı.	وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِن كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ
Onların kalpleri vardır, onlarla kavramazlar; gözleri vardır, onlarla görmezler.	لَهُمْ قُلُوبٌ لَّا يَفْقَهُونَ بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَّا يُبْصِرُونَ بِهَا
Kulları içinden ancak âlimler, Allah'tan korkar.	إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ
Sadakalar, ancak fakirler, düşkünler, zekât toplayan memurlar, ... içindir.	إِنَّمَا الصَّدَقَاتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسْكِينِ وَالْعَامِلِينَ
İçlerinde Allah'ın ismi çok anılan mescidler.	مَسَاجِدُ يُذَكَّرُ فِيهَا اسْمُ اللَّهِ كَثِيرًا
Şüphesiz müslüman erkeklerle müslüman kadınlar, mü'min erkeklerle mü'min kadınlar, itaatkâr	إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَانِتِينَ

erkeklerle itaatkâr kadınlar, doğru erkeklerle doğru kadınlar...

وَالْقَانِتَاتِ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ

Çoğul isim tamlamaları:

Tekil isim tamlamaları gibidir. Ancak, eril çoğullarda birinci kelimenin (muzaf) sonundaki (ن) harfi düşer. İkinci kelime (muzafun ileyh) mecrur haldedir.

Anlam	Tamlama	Çoğul	Tekil
İsrail(in) oğulları	بَنِي إِسْرَائِيلَ	بَنُونَ - بَنِينَ	إِبْنٌ
Kendilerinin zulmedicileri	ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ	ظَالِمُونَ - ظَالِمِينَ	ظَالِمٌ
İlahlarımızın terk edicileri	تَارِكِي آلِهَتِنَا	تَارِكُونَ - تَارِكِينَ	تَارِكٌ
Hükmedenlerin en iyi hükmedeni	أَحْكَمَ الْحَاكِمِينَ	حَاكِمُونَ - حَاكِمِينَ	حَاكِمٌ
Müslümanların ilki	أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ	مُسْلِمُونَ - مُسْلِمِينَ	مُسْلِمٌ

Aşağıda verilen kelimelerin anlamlarını yazın.

عُيُونٌ	أَنْبِيَاءٌ	أَرْجُلٌ
فَجْرَةٌ	أَنْفُسٌ	أَرْوَاحٌ
قُرُونٌ	أَوْقَاتٌ	أَزْوَاجٌ
قُلُوبٌ	أَوْلَادٌ	أَسْلِحَةٌ
كَافِرُونَ	أَوْلِيَاءٌ	أَسْمَاءٌ
كُتُبٌ	بِحَارٌ	أَشْهُرٌ
كُفْرَةٌ	بِلَادٌ	أَصْدِقَاءٌ
مُؤْمِنَاتٌ	جَاهِلِينَ	أَصْنَامٌ
مُتَّقِينَ	حِبَالٌ	السَّمَاوَاتُ
مُرْسَلَاتٌ	نِسَاءٌ	أَمْرَاءٌ
مُرْسَلِينَ	رِجَالٌ	أُمَّهَاتٌ
مُسْلِمَاتٌ	أَبْوَابٌ	أَمْوَالٌ
مُسْلِمِينَ	رُسُلٌ	صَالِحُونَ
مُشْرِكَاتٌ	سُبُلٌ	ظَالِمِينَ

Ders 8

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا	جَاءَ	نَصْرُ اللَّهِ	وَالْفَتْحُ	وَرَأَيْتَ	النَّاسَ	يَدْخُلُونَ	فِي	دِينِ اللَّهِ	أَفْوَاجًا
o zaman	geldi	Allah'ın yardım	Ve fetih	Ve gördün	insanlar	giriyorlar	-e	Allah'ın dini	Bölük bölük

فَسَبِّحْ	بِحَمْدِ	رَبِّكَ	وَاسْتَغْفِرْهُ	إِنَّهُ	كَانَ	تَوَابًا
Tesbih et	hamd	Rabbinin	Ve ondan bağışlanma dile	Gerçekten O	-dir	Tevbeleri çok kabul eden

Allah'ın yardımı ve fetih geldiğinde ve insanların bölük bölük Allah'ın dinine girdiğini gördüğünde, Rabbine hamd ederek tesbih et ve O'ndan bağışlanma dile. Gerçekten O tevbeleri çok kabul edendir. (Nasr)

Sıfat tamlaması:

- Bir isim ile bir sıfatın arka arkaya gelmesiyle meydana gelir. Önce isim, sonra sıfat gelir.
- İsmi irabı (son harfinin hareketi) cümle içindeki durumuna bağlı olarak değişir.
- Sıfat dört bakımdan isme uyar:
  - Belirlilik-belirsizlik bakımından. İsim belirli ise sıfat da belirli olur. İsim belirsiz ise sıfat da belirsiz olur.
  - Tekillik-çoğulluk bakımından. İsim tekil ise sıfat da tekil olur. İsim çoğul ise sıfat da çoğul olur.
  - Erillik-dişillik bakımından. İsim eril ise sıfat da eril olur. İsim dişil ise sıfat da dişil olur.
  - İrab bakımından. Sıfatın son harfinin hareketi ismin son harfinin hareketi ile aynı olur.

بِسْمِ	اللَّهِ	الرَّحْمَنِ	الرَّحِيمِ
Adıyla	Allah'ın	Rahman	Rahim
	İsim	Sıfat 1	Sıfat 2

الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ	Doğru yol
كَأْسًا دِهَاقًا	Dolu kadeh
مَلَكٌ كَرِيمٌ	Şerefli melek
الْفَضْلِ الْعَظِيمِ	Büyük lütuf

أُمَّةٌ مُسْلِمَةٌ	Teslim olmuş ümmet
أُمَّةٌ مُؤْمِنَةٌ	İman etmiş cariye
الْقَوْمُ الظَّالِمُونَ	Zalim kavim
عَذَابًا شَدِيدًا	Şiddetli azap

Ayetlerde geçen sıfat tamlamalarını tahlil edin.

Onlar için elemli bir azap vardır	وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ
Onu bir bağışlanma ve güzel bir mükafatla müjdele.	بَشِيرَةٌ بِمَغْفِرَةٍ وَأَجْرٍ كَرِيمٍ
Bizim üzerimize apaçık tebliğden başka bir şey yoktur.	وَمَا عَلَيْنَا إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ
Hayır, siz aşırı giden bir kavimsiniz	بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ
Ölü toprak onlar için bir delildir	وَأَيَّةٌ لَهُمُ الْأَرْضُ الْمَيْتَةُ
Siz apaçık bir sapıklıktan başka bir şey içinde değilsiniz	إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ
O, bir öğüt ve apaçık bir Kur'an'dan başka bir şey değildir.	إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْآنٌ مُّبِينٌ
Bizi doğru yola ilet	إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ
Ya sin. Hikmet dolu Kur'an hakkı için	بِسْمِ الْقُرْآنِ الْحَكِيمِ
Birbirlerine neyden soruşuyorlar? Büyük haberden.	عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ عَنِ النَّبِيِّ الْعَظِيمِ
Üstünüze yedi sağlam (gök) bina ettik.	وَبَنَيْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعًا شَدَادًا
Parlak bir kandil yaptık.	وَجَعَلْنَا سِرَاجًا وَهَّاجًا
Sıkışanlardan (bulutlardan) şarıl şarıl su indirdik.	وَأَنْزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرَاتِ مَاءً نَّجَّاجًا
Hoş bir ülke, çok bağışlayan bir Rab	بَلَدَةٌ طَيِّبَةٌ وَرَبٌّ غَفُورٌ
Onlar tek bir çığılıktan başka bir şey beklemiyorlar	مَا يَنْظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً

ليس

Değil, yok anlamlarına gelir. Şahıslara göre çekimi vardır.

Biz değiliz	لَسْنَا	Ben değilim	لَسْتُ
Siz değilsiniz	لَسْتُمْ	Sen değilsin	لَسْتَ
Onlar değiller	لَيْسُوا	O değil	لَيْسَ
		O (dış) değil	لَيْسَتْ

Ayetleri tahlil edin.

Hayır, siz acele olanı seviyorsunuz	كَلَّا بَلْ تُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ
Senin elinde emirden bir şey yok	لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ
Yahûdiler: "Hıristiyanlar, bir şey üzerinde değiller," dedi, Hıristiyanlar da: "Yahûdiler bir şey üzerinde değiller," dedi	وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَيْسَتِ النَّصَارَىٰ عَلَىٰ شَيْءٍ وَقَالَتِ النَّصَارَىٰ لَيْسَتِ الْيَهُودُ عَلَىٰ شَيْءٍ
O, "Bu, eskilerin masallarından başka bir şey değildir." der	فَيَقُولُ مَا هَذَا إِلَّا آسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ
Rabbimiz, bunu boş yere yaratmadın	رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا
Muhakkak Allâh, zâlimler toplumunu doğru yola iletmez	إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ
Kim Allâh'ın da'vetçisine uymazsa, yeryüzünde (başına inecek belâya) engel olan değildir	وَمَنْ لَا يُحِبِّ دَاعِيَ اللَّهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِي الْأَرْضِ
İslâm'dan başka bir din ararsa, (o din) ondan kabul edilmeyecektir	وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ
Ankebut 22	وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ
İnşikak 25	إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ
Ahkaf 9	إِنْ أَتَيْتَ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ وَمَا أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُبِينٌ
Vakıa 2	لَيْسَ لَوْعَتِهَا كَاذِبَةٌ
Al-i İmran 113	لَيْسُوا سَوَاءً مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ أُمَّةٌ قَائِمَةٌ يَتْلُونَ آيَاتِ اللَّهِ آنَاءَ اللَّيْلِ وَهُمْ يَسْجُدُونَ
Rad 43	وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَسْتَ مُرْسَلًا قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا
Enam 66	قُلْ لَسْتُ عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ
Ahzab 32	يَا نِسَاءَ النَّبِيِّ لَسْتُنَّ كَأَحَدٍ مِّنَ النِّسَاءِ
Hicr 20	وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَايِشَ وَمَنْ لَسْتُمْ لَهُ بِرَازِقِينَ

Aşağıda verilen kelimelerin anlamlarını yazın.

لَنْ يُقْبَلَ	صَيِّحَةً وَاحِدَةً	أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ
لَيْسَ	ضَلَالٍ مُّبِينٍ	الْأَرْضُ الْمَيْتَةُ
لَيْسُوا سَوَاءً	عَذَابٌ أَلِيمٌ	آسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ
مَا خَلَقْتَ	الْقُرْآنِ الْحَكِيمِ	أُمَّةٌ قَائِمَةٌ
مَاءً نَّجَاجًا	الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ	بَاطِلًا
مُعْجِزٍ	قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ	الْبَلَاغُ الْمُبِينُ
مِنْ دُونِ اللَّهِ	كَاذِبَةٌ	بَلَدَةٌ طَيِّبَةٌ
النَّبِيِّ الْعَظِيمِ	كَفَىٰ بِاللَّهِ	رَبُّ غَفُورٌ

	نَذِيرٌ مُّبِينٌ		لَسْتُ		رَبَّنَا
	النَّصَارَى		لَسْتُ مُرْسَلًا		سَبْعًا شِدَادًا
	وَأَجْرٍ كَرِيمٍ		لَسْتُمْ		سِرَاجًا وَهَاجًا
	قُرْآنٌ مُّبِينٌ		لَسْتُنَّ		الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ

Ders 9

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

أَرَأَيْتَ	الَّذِي	يُكَذِّبُ	بِالدِّينِ	فَذَلِكَ	الَّذِي	يَدْعُ	الْيَتِيمَ
Gördün mü	ki	yalanlar	dini	İşte	ki	itip kakar	yetim

وَلَا	يَحْضُرُ	عَلَى	طَعَامٍ	الْمِسْكِينِ	فَوَيْلٌ	لِّلْمُصَلِّينَ
değil	özendirir	üzerine	Yiyecek	yoksul	Yazıklar olsun	Namaz kılanlara

الَّذِينَ	هُمْ	عَنْ	صَلَاتِهِمْ	سَاهُونَ	الَّذِينَ	هُمْ	يُرَاؤُونَ	وَ	يَمْنَعُونَ	الْمَاعُونَ
ki	onlar	den	namazları	gafiller	ki	onlar	gösterirler	ve	mani olurlar	küçük yardım

Gördün mü, o dini yalanlayan! İşte odur yetimi itip kakan, yoksula yedirmeyi özendirmeyen. Yazıklar olsun o namaz kılanlara, ki onlar namazlarından gafilirdiler. Onlar gösteriş yaparlar. Küçük bir yardıma bile engel olurlar. (Maun)

Şahıs zamirleri:

نَحْنُ	Biz	أَنَا	Ben
أَنْتُمْ	Siz	أَنْتَ	Sen
هُمْ	Onlar	هُوَ	O (er)
		هِيَ	O (dş)

أَنْتُمْ	Siz ikiniz (er, dş)	أَنْتِ	Sen (dş)
هُمَا	O ikisi (er)	أَنْتِنَّ	Siz (dş)
هُمَا	O ikisi (dş)	هُنَّ	Onlar (dş)

Not 1: Arapçada toplam 14 şahıs zamiri vardır. Bu kitapta, Kur'an'da en çok kullanılan 7 zamir ele alınacaktır. Bu zamirler koyu yazılı olan üstteki tablodaki zamirdir. Alttaki tabloda yer alan zamirler Kur'an'da çok daha az kullanılır; bunun için bu kitapta çok az incelenecektir.

Not 2: Akılsız canlıların veya eşyaların isimlerinin çoğulları gramer açısından tekil dişil (müfred müennes) kabul edilir.

Bundan dolayı bu varlıklar için (هي) zamiri kullanılır.

Ayetlerdeki şahıs zamirlerini tahlil edin.

"Şüphesiz ben Allah'ım. Benden başka hiçbir ilah yoktur. O halde bana ibadet et."	إِنِّي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي
"Ben sizin en yüce Rabbinizim" dedi.	فَقَالَ أَنَا رَبُّكُمُ الْأَعْلَى
De ki: "Ey insanlar! Ben ancak sizin için apaçık bir uyarıcıyım."	قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا أَنَا لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ
Şüphesiz gerçek bilen, hikmet sahibi olan sensin	إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ
Sen, Rabbinin nimeti ile, bir deli değilsin.	مَا أَنْتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ بِمَجْنُونٍ
Şüphesiz Allah, O rızık verendir, kuvvet sahibidir, sağlamdır.	إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ
Çok bağışlayıcı olan ve çok seven O'dur	وَهُوَ الْغَفُورُ الْوَدُودُ
Ve o korkar	وَهُوَ يَخْشَى
Hayır o, şanı yüce bir Kur'an'dır.	بَلْ هُوَ قُرْآنٌ مَّجِيدٌ
Şüphesiz biz diriltiriz ve öldürürüz. Dönüş bizedir.	إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ وَإِلَيْنَا الْمَصِيرُ
Biz Allah'ın (Allah yolunun) yardımcısıyız.	نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ
Siz Müslümansınız.	أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ
Onun ağacını siz mi yarattınız, yoksa yaratan biz miyiz?	أَأَنْتُمْ أَنْشَأْتُمْ شَجَرَتَهَا أَمْ نَحْنُ الْمُنشِئُونَ

Şimdi siz, bu sözü küçümseyenler misiniz?	أَفِيْهَذَا الْحَدِيْثِ أَنْتُمْ مُدْهِنُونَ
Onlar ki namazlarını titizlikle korurlar	وَالَّذِيْنَ هُمْ عَلَيَّ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ
Onlar ki zekatı vermezler. Onlar ahireti de inkar edenlerdir.	الَّذِيْنَ لَا يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ
Gerçekten Cennet; gerçek barınak odur	فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَى
Gerçekten Âhret; karar evi işte odur	وَإِنَّ الْآخِرَةَ هِيَ دَارُ الْقَرَارِ
80:42	أُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرَةُ الْفَجْرَةُ
34:41	قَالُوا سُبْحَانَكَ أَنْتَ وَلِيُّنَا مِنْ دُونِهِمْ

(و) ve (ف)

(و) harfi Türkçe'deki anlamında kullanılan bir bağlaçtır. (ف) harfi buna çok benzer, ancak önceki ifadeye de bağlantı yaparak "O halde, öyleyse, nihayet" anlamlarını da katar.

O halde, Rabbin için namaz kıl, kurban kes.	فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَنْحَرْ
O, ancak tek ilahtır. Öyleyse yalnız benden korkun	إِنَّمَا هُوَ إِلَهٌ وَاحِدٌ فَإِيَّايَ فَارْهَبُونَ
Öyleyse, güzel bir sabır.	فَصَبِرٌ جَمِيْلٌ
Onu öldürdü ve kaybedenlerden oldu.	فَقَتَلَهُ فَأَصْبَحَ مِنَ الْخَاسِرِينَ
Bundan önce onu sen ve kavmin bilmiyordun. O halde sabret. Şüphesiz akıbet sakınanlarındır.	مَا كُنْتَ تَعْلَمُهَا أَنْتَ وَلَا قَوْمُكَ مِنْ قَبْلِ هَذَا فَاصْبِرْ إِنَّ الْعَاقِبَةَ لِلْمُتَّقِينَ
Meryem 35	وَإِذَا قُضِيَ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ
Fussilet 36	وَأَمَّا بَيْنِعْنَاكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ
68:35	أَفَنَجْعَلُ الْمُسْلِمِينَ كَالْمُجْرِمِينَ
70:05	فَاصْبِرْ صَبْرًا جَمِيْلًا
72:18	وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا

Kelimelerin anlamlarını yazın

أَنَا	إِنَّا	مَجْنُونٍ
أَنْتَ	أَنْصَارُ	مَجِيدٌ
هُوَ	إِنَّكَ	مُسْلِمُونَ
هِيَ	إِنَّمَا	الْمَصِيرُ
نَحْنُ	إِنِّي	النَّاسُ
أَنْتُمْ	أُولَئِكَ	نُحْيِي
هُمْ	بَلْ	نَذِيرٌ
الْغَفُورُ	الْحَدِيثِ	نِعْمَةٌ
الْفَجْرَةُ	الْحَكِيمُ	نُصِيْتُ
الْقَرَارِ	دَارُ	هِيَ
الْكَفْرَةُ	الَّذِينَ	وَلِيُّنَا
الْوُدُودُ	الْعَلِيمُ	يُؤْتُونَ
إِلَيْنَا	فَاعْبُدْنِي	قُلْ

Ders 10

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَا يَلِافُ قُرَيْشٌ (۱) إِلَّا فِيهِمْ رِحْلَةَ الشِّتَاءِ وَالصَّيْفِ (۲) فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ (۳) الَّذِي أَطَعَهُمْ مِنْ جُوعٍ وَأَمَنَهُمْ مِنْ خَوْفٍ ﴿٤﴾

Kureyş'in ülfeti (ısındırıp alıştırdığı) için; onları kış ve yaz yolculuklarına ısındırıp alıştırdığı için. Onlar, bu evin (Kâbe'nin) Rabbine kulluk etsinler. Ki o kendilerini açlıktan doyurdu ve korkudan emin kıldı. **(Kureyş)**

İsim cümlesi:

İki isimden meydana gelir. Birinciye mübteda (özne) ikinciye haber (yüklem) denilir. Her iki isim merfudur. Mübteda genellikle belirli (marife), haber genellikle nekira (belirsiz) olur.

Anlam	Haber	Mübteda
Allah çok bağışlayıcıdır.	غَفُورٌ	اللَّهُ
Muhammed (SAV) Allah'ın resülüdür.	رَسُولُ اللَّهِ	مُحَمَّدٌ
Dünya hayatı oyun ve eğlencedir.	لَعِبٌ وَلَهْوٌ	الْحَيَاةُ الدُّنْيَا
Şu, Allah'ın lütfudur	فَضْلُ اللَّهِ	ذَلِكَ

Uzlaşmak daha hayırlıdır.	وَالصُّلْحُ خَيْرٌ
Fitne, öldürmekten daha kötüdür.	وَالْفِتْنَةُ أَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ
Ve Allah her şeye kâdirdir	وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
Siz müslümanlarsınız	أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ
Ben apaçık bir uyarıcıyım	أَنَا نَذِيرٌ مُبِينٌ
Bozguncular (işte) onlardır	هُمُ الْمُفْسِدُونَ
Gerçek işiten ve bilen Sensin	أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ
O, Allah katındandır	هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ
İbrahim cidden yumuşak huylu, çok ah eden, Allah'a yönelendir	إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَحَلِيمٌ أَوَّاهٌ مُنِيبٌ
İnsan gerçekten ziyan içindedir	إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ
Onun anası hâviye (uçurum)dur	فَأُمُّهُ هَاوِيَةٌ
Kadir gecesi bin aydan hayırlıdır	لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ
Allah, göklerin ve yerin nurudur	اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
31:02	تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ
09:28	إِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ نَجَسٌ
05:90	إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَامُ رِجْسٌ
06:32	وَلِلدَّارِ الْآخِرَةِ خَيْرٌ
08:72	بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ
16:12	وَالنُّجُومُ مُسَخَّرَاتٌ بِأَمْرِهِ
56:77	إِنَّهُ لَقُرْآنٌ كَرِيمٌ

Bitişik zamirler

Bitişik zamirler isimlerin ve fiillerin sonuna bitişik olarak gelir. Bana, beni benim; sana, seni, senin; ona, onu, onun;.. anlamlarına gelir

Bir ismin sonuna gelirse sahiplik bildirir:

(كِتَابِكَ) Senin kitabın, (رَبَّنَا) Bizim rabbimiz, gibi.

Bir fiilin sonuna gelirse o fiilin nesnesi olur:

(سَأَلَك) Sana sordu, (أَحْيَاكُمْ) Sizi diriltti, gibi.

نَا	Bizi, bize, bizden Bizim	نَحْنُ	Biz	ي نبي	Bana, beni, benden Benim	أَنَا	Ben
كُمْ	Sizi, size, sizden Sizin	أَنْتُمْ	Siz	كَ	Sana, seni, senden Senin	أَنْتَ	Sen
هُمْ	Onlara, onları, onlardan Onların	هُمْ	Onlar	هُ هـ	Ona, onu, ondan Onun	هُوَ	O (er)
				هَا	Ona, onu, ondan Onun	هِيَ	O (dş)

كُمْ	أَنْتُمْ	Siz ikiniz (er, dş)	كَ	أَنْتَ	Sen (dş)
هُمَا	هُمَا	O ikisi (er)	كُنَّ	أَنْتُنَّ	Siz (dş)
هُمَا	هُمَا	O ikisi (dş)	هُنَّ	هُنَّ	Onlar (dş)

Ayetlerdeki bitişik zamirleri tahlil edin.

Bakara 186	وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ
Meryem 30	قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ آتَانِيَ الْكِتَابَ وَجَعَلَنِي نَبِيًّا
İnfitar 7	الَّذِي خَلَقَكَ فَسَوِّيكَ فَعَدَلَكَ
İsra 14	إِقْرَأْ كِتَابَكَ كَفَى بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا
Bakara 285	كُلُّ أَمْنٍ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ
Araf 12	خَلَقْتَنِي مِنْ نَارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ
Âl-i İmran 37	فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ وَأَنْبَتَهَا نَبَاتًا حَسَنًا وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا
Hicr 74	فَجَعَلْنَا عَلَيْهَا سَافِلَهَا
Âl-i İmran 61	أَبْنَاءَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَأَنْفُسَنَا وَأَنْفُسَكُمْ
Âl-i İmran 8	رَبَّنَا لَا تَزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً
Hac 66	فَاحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ
Bakara 40	وَأَوْفُوا بِعَهْدِي أُوفِ بِعَهْدِكُمْ وَإِيَّايَ فَارْهَبُونِ
Bakara 10	فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا
Bakara 19	يَجْعَلُونَ أَصَابِعَهُمْ فِي آذَانِهِمْ
Bakara 187	هُنَّ لِبَاسٌ لَكُمْ وَأَنْتُمْ لِبَاسٌ لَهُنَّ
10:85	فَقَالُوا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ
109:06	لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ
04:79	وَمَا أَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنْ نَفْسِكَ
07:143	وَلَمَّا جَاءَ مُوسَى لِمِيقَاتِنَا وَكَلَّمَهُ رَبُّهُ
47:23	أُولَئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فَأَصَمَّهُمْ وَأَعَمَّى أَبْصَارَهُمْ
48:17	وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ

Kelimelerin anlamlarını yazın

	عِبَادِي		جَعَلْنَا		أَذَانِهِمْ
	عَدَلِكَ		خَلَقْتَهُ		أَبْنَاءَكُمْ
	عَنِّي		خَلَقَكَ		أَبْنَاءَنَا
	عَهْدِكُمْ		خَيْرٌ		أَحْيَاكُمْ
	فَارْهَبُونَ		رَبَّنَا		أُمُّهُ
	الْفِتْنَةَ		رَبُّهَا		أَنْبَتَهَا
	قَدِيرٌ		رُسُلِهِ		أَنْتُمْ
	قُلُوبَنَا		زَادَهُمْ		أَنْفُسَكُمْ
	قُلُوبِهِمْ		الْعَلِيمُ		أَنْفُسَنَا
	كِتَابِكَ		سُؤْيِكَ		إِنِّي
	الْأَنْهَارُ		جَاءَ		تَحْتَهَا
	جَنَّاتٍ		تَجْرِي		رَسُولُهُ
	لَمَّا		كَلَّمَهُ		أَوْلَايَكَ
			أَصَابَكَ		سَيِّئَةٍ

Ders 11

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ ﴿١﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ﴿٢﴾ لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ ﴿٣﴾ تَنْزِيلُ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ ﴿٤﴾ سَلَامٌ هِيَ حَتَّىٰ مَطْلَعِ الْفَجْرِ ﴿٥﴾

Şüphesiz, biz onu (Kur'an'ı) Kadir gecesinde indirdik. Kadir gecesinin ne olduğunu sana bildiren nedir? Kadir gecesini bin aydan daha hayırlıdır Melekler ve Ruh (Cebrail) o gecede, Rablerinin izniyle her türlü iş için iner de iner O gece, tan yerinin ağarmasına kadar bir esenliktir. (Kadr)

Üçlü fiiller - Geçmiş zaman (Mazi)

Kur'an'da 1500 adet civarında fiil vardır. Fiiller en az üç, en fazla dört kök harften meydana gelir. Üçlü fiiller türetme yolu ile dörtlü, beşli, altılı kalıplara getirilebilir. Türetilmiş fiiller ilgili derslerde ele alınacaktır. Üçlü basit fiillerin şahıslara göre çekimi aşağıdaki tabloda verilmiştir.

فَعَلْنَا	نَحْنُ	Biz	فَعَلْتُ	أَنَا	Ben
فَعَلْتُمْ	أَنْتُمْ	Siz	فَعَلْتَ	أَنْتَ	Sen
فَعَلُوا	هُمْ	Onlar	فَعَلَ	هُوَ	O (er)
			فَعَلْتَ	هِيَ	O (dş)

فَعَلْتُمَا	أَنْتُمَا	Siz ikiniz (er, dş)	فَعَلْتِ	أَنْتِ	Sen (dş)
فَعَلَا	هُمَا	O ikisi (er)	فَعَلْتَنَّ	أَنْتَنَّ	Siz (dş)
فَعَلَتَا	هُمَا	O ikisi (dş)	فَعَلْنَنَّ	هُنَّ	Onlar (dş)

İkinci kök harfin harekesi fiilden fiile değişir: ضَرَبَ ، كَبَّرَ ، عَلِمَ . Bunun belli bir kuralı yoktur.

كَتَبَ (yazmak) fiilinin çekimi aşağıda verildiği gibidir:

كَتَبْنَا	Biz yazdık	كَتَبْتُ	Ben yazdım
كَتَبْتُمْ	Siz yazdınız	كَتَبْتَ	Sen yazdın
كَتَبُوا	Onlar yazdılar	كَتَبَ	O yazdı (Er)
		كَتَبْتَ	O yazdı (Dş)

Geçmiş zaman fiillerinin çekimi sadece sonlarına ek getirmek suretiyle yapılır. Buna göre bir fiilin sonuna bakarak hangi şahısa ait olduğu anlaşılır:

(نَا) → Biz (-dik)	(تُ) → Ben (-dım)
(تُمْ) → Siz (-dınız)	(تَ) → Sen (-dın)
(وا) → Onlar (-dılar)	(--) → O (er) (-dı)
	(تَ) → O (dş) (-dı)

Ayetlerdeki fiilleri tahlil edin.

"Rabbim, ben onlardan bir kişiyi öldürdüm" dedi.	قَالَ رَبِّ إِنِّي قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْسًا
Ve ona bol mal verdim.	وَجَعَلْتُ لَهُ مَالًا مَمْدُودًا
Onbir yıldızı ve güneşi ve ayı gördüm.	رَأَيْتُ أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ
Ben insanları ve cinleri bana kulluk etmelerinden başka bir şey için yaratmadım.	مَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ
Dedi: "Rabbim! Şüphesiz ben nefsimi zulmettim. Beni affet." Allah da onu affetti.	قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي فَغَفَرَ لَهُ

Azmettiğin zaman Allah'a tevekkül et	فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ
Attığın zaman sen atmadın, fakat Allah attı.	وَمَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَىٰ
Hayır, yüz sene kaldın	بَلْ لَبِثْتَ مِائَةَ عَامٍ
Ve Allah'ı çok zikretti.	وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا
Sonra Musa kavmine döndü.	فَرَجَعَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ
Doğru bir iş yaptı.	عَمَلًا صَالِحًا
Sonra Rabbine dua etti.	فَدَعَا رَبَّهُ
Allah, inkar edenlere misal verdi.	ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِّلَّذِينَ كَفَرُوا
80-25:26	أَنَا صَبَبْنَا الْمَاءَ صَبًّا ثُمَّ شَقَقْنَا الْأَرْضَ شَقًّا
2-29	هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا
21-105	وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ
12-89	قَالَ هَلْ عَلِمْتُمْ مَا فَعَلْتُمْ بِيُوسُفَ وَأَخِيهِ
24-61	فَإِذَا دَخَلْتُمْ بُيُوتًا فَسَلِّمُوا عَلَىٰ أَنفُسِكُمْ
2-39	وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
76-12	وَجَزَاهُمْ بِمَا صَبَرُوا جَنَّةً وَحَرِيرًا
26-105	كَذَّبَتْ قَوْمُ نُوحٍ الْمُرْسَلِينَ
27-42	قَالَتْ كَأَنَّهُ هُوَ
29-31	وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَىٰ
2-134	لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ

Aşağıda verilen kelimelerin anlamlarını yazın.

قَتَلْتُ	شَقَقْنَا	جَاءَ
كَتَبْنَا	صَبَبْنَا	جَاءَتْ
كَسَبَتْ	صَبَرُوا	خَلَقَ
كَسَبْتُمْ	ضَرَبَ	خَلَقْتُ
كَفَرُوا	عَزَمْتَ	دَخَلْتُمْ
لَبِثْتَ	عَلِمْتُمْ	دَعَا
ظَلَمَ	عَمِلَ	ذَكَرَ
عَلِمَ	عَفَرَ	رَأَيْتُ
كَانَ	فَعَلْتُمْ	رَجَعَ
كُنْتُ	قَالَ	رَمَىٰ
كَانُوا	قَالَتْ	رَمَيْتَ

Aşağıdaki mazi fiil çekimlerini yazın.

						أَنَا	Ben
						أَنْتَ	Sen
عَلِمَ	ضَرَبَ	كَتَبَ	كَانَ	قَالَ	فَعَلَ	هُوَ	O (er)
						هِيَ	O (diş)
						نَحْنُ	Biz
						أَنْتُمْ	Siz
						هُمْ	Onlar

Ders 12

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
 وَبِئْسَ لِكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةٌ ﴿١﴾ الَّذِي جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُ ﴿٢﴾ يَحْسَبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَدَهُ ﴿٣﴾ كَلَّا لِيُنبَذَنَّ فِي الْحُطَمَةِ ﴿٤﴾
 وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحُطَمَةُ ﴿٥﴾ نَارُ اللّٰهِ الْمَوْقَدَةُ ﴿٦﴾

Diliyle çekiştiren, kaş ve gözüyle işaretler yapıp alay eden her kişinin vay haline! O ki mal topladı, onu saydı durdu. Sınır ki, malı kendisini ebedileştirdi. Hayır! Andolsun ki o, Hutâm'e atılacaktır. Hutame'nin ne olduğunu sana bildiren nedir? Allah'ın, tutuşturulmuş ateşidir. (Humeze 1-6)

Üçlü fiiller - Geniş zaman (Muzari):

نَفَعُلُ	نَحْنُ	Biz	أَفْعُلُ	أَنَا	Ben
تَفْعَلُونَ	أَنْتُمْ	Siz	تَفْعَلُ	أَنْتَ	Sen
يَفْعَلُونَ	هُمْ	Onlar	يَفْعَلُ	هُوَ	O (er)
			تَفْعَلُ	هِيَ	O (dş)

تَفْعَلَانِ	أَنْتُمَا	Siz ikiniz (er, dş)	تَفْعَلَيْنِ	أَنْتِ	Sen (dş)
يَفْعَلَانِ	هُمَا	O ikisi (er)	تَفْعَلَنَّ	أَنْتِنِ	Siz (dş)
تَفْعَلَانِ	هُمَا	O ikisi (dş)	يَفْعَلَنَّ	هُنَّ	Onlar (dş)

كَتَبَ (yazmak) fiilinin çekimi aşağıda verildiği gibidir:

نَكْتُبُ	نَحْنُ	Biz	أَكْتُبُ	أَنَا	Ben
تَكْتُبُونَ	أَنْتُمْ	Siz	تَكْتُبُ	أَنْتَ	Sen
يَكْتُبُونَ	هُمْ	Onlar	يَكْتُبُ	هُوَ	O (er)
			تَكْتُبُ	هِيَ	O (dş)

Geniş zaman fiillerinin çekimi hem önlerine hem de sonlarına ek getirmek suretiyle yapılır. Buna göre bir fiilin hangi şahısa ait olduğu aşağıdaki şekilde anlaşılır:

Başta (ن), sonda bir şey yok → Biz (-arız)	Başta (ا) → Ben (-arım)
Başta (ت), sonda (ون) → Siz (-arsınız)	Başta (ت), sonda bir şey yok → Sen (-arsın)
Başta (ب), sonda (ون) → Onlar (-arlar)	Başta (ب), sonda bir şey yok → O (er) (-ar)
	Başta (ت), sonda bir şey yok → O (dş) (-ar)

İkinci kök harfin harekesi fiilden fiile değişir: يَعْزِمُ ، يَنْصُرُ ، يَضْرِبُ. Bunun belli bir kuralı yoktur.

Ayetlerdeki fiilleri tahlil edin.

"Ben sizin taptığınıza tapmam."	لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ
"Sizin bilmediğiniz şeyleri bilirim" dedi.	قَالَ إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ
Bilmediğiniz şeyleri yaratır.	يَخْلُقُ مَا لَا تَعْلَمُونَ
Dedi: Bunun ebediyen yok olacağını sanmıyorum.	قَالَ مَا أَظُنُّ أَنْ تَبِيدَ هَذِهِ أَبَدًا
"Rabbimiz! Şüphesiz sen, gizlediğimizi de, açığa vurduğumuzu da bilirsin."	رَبَّنَا إِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفِي وَمَا نُعْلِنُ
Dediler ki: "Ey Şu'ayb! Dediklerinin çoğunu anlamıyoruz. Şüphesiz biz seni içimizde zayıf görüyoruz."	قَالُوا يَا شُعَيْبُ مَا نَفَقَهُ كَثِيرًا مِّمَّا تَقُولُ وَإِنَّا لَنَرَاكَ فِينَا ضَعِيفًا
Şimdi gördünüz mü içmekte olduğunuz suyu?	أَفَرَأَيْتُمُ الْمَاءَ الَّذِي تَشْرَبُونَ
Yere gireni ve ondan çıkkanı bilir, ve gökten ineni ve ona yükseleni de.	يَعْلَمُ مَا يَلْجِ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ

		وَمَا يَعْزُجُ فِيهَا
Allah yapmakta olduğunuz şeyleri görendir.		وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ
Hayvanları da O yarattı, onlarda sizin için sıcaklık ve faydalar vardır; onlardan yersiniz.		وَالْأَنْعَامَ خَلَقَهَا لَكُمْ فِيهَا دِفْءٌ وَمَنَافِعُ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ
Şüphesiz Allah zerre ağırlığı kadar zulmetmez.		إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ
1-5		إِيَّاكَ نَعْبُدُ
21-24		لَا يَعْلَمُونَ الْحَقَّ
38-28		أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ
64-2		هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ فَمِنْكُمْ كَافِرٌ وَمِنْكُمْ مُؤْمِنٌ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ
2-117		فَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُن فَيَكُونُ
2-61		إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيِّينَ بِغَيْرِ حَقِّ
2-25		تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ

Aşağıda verilen kelimelerin anlamlarını yazın.

	يَعْلَمُونَ		تَعْمَلُونَ		أَظُنُّ
	يَقُولُ		تَقُولُ		أَعْبُدُ
	يَكْفُرُونَ		يَكُونُ		أَعْلَمُ
	يَلِجُ		نَرَاكَ		رَأَيْتُمْ
	يَنْزِلُ		نَجْعَلُ		تَأْكُلُونَ
	يَخْلُقُ		نَعْبُدُ		تَبِيدَ
	يَظْلِمُ		نَفَقَهُ		تَجْرِي
	يَعْزُجُ		يَقْتُلُونَ		تَشْرَبُونَ
	يَعْلَمُ		يَخْرُجُ		تَعْبُدُونَ
			تَعْلَمُونَ		تَعْلَمُ

Aşağıdaki muzari fiil çekimlerini yazın.

						أَنَا	Ben
						أَنْتَ	Sen
يَعْلَمُ	يَضْرِبُ	يَكْتُبُ	يَكُونُ	يَقُولُ	يَفْعَلُ	هُوَ	O (er)
						هِيَ	O (dş)
						نَحْنُ	Biz
						أَنْتُمْ	Siz
						هُمْ	Onlar

Ders 13

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١﴾ الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ ﴿٢﴾ وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ ﴿٣﴾ وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ فَاعِلُونَ ﴿٤﴾ وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ ﴿٥﴾

Mü'minler gerçekten kurtuluşa ermişlerdir. Onlar ki, namazlarında derin saygı içindedirler. Onlar ki, faydasız işlerden ve boş sözlerden yüz çevirirler. Onlar ki, zekatı öderler. Onlar ki, ırzlarını korurlar. (Muminun 1-5)

Soru harfleri

Ve insan, Ona ne oluyor? dedi	وَقَالَ الْإِنْسَانُ مَا لَهَا	Ne? Ki o	مَا
Allah yolunda yardımcılarım kim? dedi	قَالَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ	Kim? Ki o	مَنْ
Doğru sözlüyseniz, bu tehdit ne zaman derler	وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ	Ne zaman?	مَتَى
Nerede, ilah olduklarını iddia edegeldiğiniz ortaklarınız?	أَيْنَ شُرَكَائِكُمُ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ	Nerede?	أَيْنَ
Size ne oluyor, nasıl hükmediyorsunuz?	مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ	Nasıl?	كَيْفَ
“Yeryüzünde sene adedi olarak ne kadar kaldınız?” dedi	قَالَ كَمْ لَبِثْتُمْ فِي الْأَرْضِ عَدَدَ سِنِينَ	Kaç tane; ne kadar?	كَمْ
De ki: “Şahitlik bakımından hangi şey daha büyüktür?”	قُلْ أَيُّ شَيْءٍ أَكْبَرُ شَهَادَةً	Hangi?	أَيُّ
“Meryem, Bu sana nereden (geldi)?” dedi.	قَالَ يَا مَرْيَمُ أَنَّى لِكَ هَذَا	Nereden? Niçin?	أَنَّى
İnsan, kendisinin kemiklerini bir araya getirmeyeceğimizi mi sanır?	أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَلَّنْ نَجْمَعَ عِظَامَهُ	mi? mı?	أَ
Siz (işin gerçeğine) vâkıf mısınız? dedi	قَالَ هَلْ أَنْتُمْ مُطَّلِعُونَ	mi? mı?	هَلْ
Peygamberlere ne cevap verdiniz? der	فَيَقُولُ مَاذَا أَجَبْتُمُ الْمُرْسَلِينَ	Ne?	مَاذَا
Yapmadığınız şeyleri niçin söylüyorsunuz?	لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ	Niçin? Neden?	لِمَ
Dediler “Ona bir melek indirilmeli değil miydi!”	وَقَالُوا لَوْلَا أَنْزَلْ عَلَيْهِ مَلَكٌ	Değilse; olmasa	لَوْلَا

Ayetleri tahlil edin.

Ey insan, Kerim olan Rabbine karşı seni ne aldattı?	يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ
O gün Cehenneme, “Doldun mu?” deriz. O da, “daha fazla var mı?” der.	يَوْمَ نَقُولُ لِجَهَنَّمَ هَلِ امْتَلَأَتْ وَتَقُولُ هَلْ مِنْ مَزِيدٍ
Arınan kimse mutlaka kurtuluşa erdi	قَدْ أَفْلَحَ مَنْ تَزَكَّى
Ancak Allah'ın dilediği başka. Şüphesiz O, açık olanı ve gizleneni bilir	إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَمَا يَخْفَى
O gün insan “kaçacak yer nerede?” der	يَقُولُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ أَيْنَ الْمَفَرُّ
Kendilerinden önce nice nesilleri helak ettiğimizi görmediler mi?	أَلَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنَ الْقُرُونِ
Arzusunu tanrı edinen kimseyi gördün mü?	أَرَأَيْتَ مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ
Orduların haberi sana geldi mi?	هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْجُنُودِ
İyiliğin karşılığı, iyilikten başka bir şey midir?	هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ
Abese 18	مِنْ أَمْرِ شَيْءٍ خَلَقَهُ
Âl-i İmran 40	قَالَ رَبِّ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ
Şuara 146	أَتَتْرَكُونَ فِي مَا هَاهُنَا آمِنِينَ

Bakara 215	يَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ
Tevbe 43	عَفَا اللَّهُ عَنْكَ لِمَ أَذِنْتَ لَهُمْ
Taha 133	وَقَالُوا لَوْلَا يَأْتِينَا بِآيَةٍ مِّن رَّبِّهِ

كَانَ ve إِنَّ

إِنَّ Muhakkak, gerçekten anlamlarına gelir. Cümlelerin öznelerini (mubteda) mansub yapar.

كَانَ Olmak, -dir, -dır anlamlarına gelir. İsim cümlelerinin haberini (yüklem) mansub yapar.

Ve Allah bağışlayıcıdır, merhametlidir	وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ
Gerçekten Allah her şeye kadirdir	إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
Allah her şeye kadirdir	كَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا
Allah azizdir, hakimdir	كَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا
Muhakkak ki Allah bilendir, haberdardır	إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا خَبِيرًا
Elbette Allah zalimler kavmini doğru yola iletmez.	إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

Kelime Ezber Alıştırması 1

Çünkü, şu sebepten	بِمَا (بِ مَا)	İle; içinde; -den, dolayı	بِ
Ne hakkında; onun hakkında	عَمَّا (عَنْ مَا)	-den; hakkında	عَنْ
Neyde	فِيمَا (فِي مَا)	İçinde, içine	فِي
Gibi	كَمَا (كَ مَا)	Gibi	كَ
Niçin; şunun için ki	لِمَا (لِ مَا)	İçin, -e ait	لِ
Şundan ki	مِمَّا (مِنْ مَا)	-den, bazıları, hiç	مِنْ
-e göre, -e gelince	أَمَّا	-a doğru	إِلَى
Eğer; ne ... ne de..	إِمَّا	Ne, değil, o şey ki	مَا
Ki	أَنَّمَا (أَنَّ مَا)	-e kadar, ta ki	حَتَّى
Mutlaka, yalnız, ancak	إِنَّمَا	Üzerinde, üzerine	عَلَى
Sanki	كَأَنَّمَا	İle , beraber	مَعَ
Her ne zaman	كُلَّمَا	Ve; (ayrıca yemin harfi)	وَ

Ayetlerin anlamlarını Kuran mealinden bakıp yazın.

02:08	أَمَّا بِاللَّهِ وَبِالْيَوْمِ الْآخِرِ
78:1-2	عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ عَنِ النَّبِيِّ الْعَظِيمِ
Tur 43	أَمْ لَهُمْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ
Buruc 16	فَعَالٌ لِّمَا يُرِيدُ
Araf 190	فَلَمَّا آتَاهُمَا صَالِحًا جَعَلَا لَهُ شُرَكَاءَ فِيمَا آتَاهُمَا
Bakara 13	قَالُوا أَنزَلْنَاهُ كَمَا آمَنَ السُّفَهَاءُ
Murselat 42	وَفَوَاكِهِ مِمَّا يَشْتَهُونَ

Karia 8	وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ
Cin 20	قُلْ إِنَّمَا أَدْعُو رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِهِ أَحَدًا
Hadid 20	اعْلَمُوا أَنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهُمْ وَزِينَةٌ
Hac 31	وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَكَأَنَّمَا خَرَّ مِنَ السَّمَاءِ
Mülk 8	كَلِمًا أَلْفِي فِيهَا فَوْجٌ سَأَلَهُمْ خَزَنَتُهَا
İnşirah 8	وَالِى رَّبِّكَ فَارْغَبْ
Yusuf 73	قَالُوا تَاللَّهِ لَقَدْ عَلِمْتُمْ
Kadr 5	سَلَامٌ هِيَ حَتَّى مَطَلَعِ الْفَجْرِ
Alak 11	أَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ عَلَى الْهُدَى
Bakara 153	إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ
Tin 1	وَالْتِينِ وَالزَّيْتُونِ

Kelimelerin anlamlarını yazın

	غَفُورٌ		أَتَاكَ		مَا
	قَبْلَهُمْ		إِتَّخَذَ		مَنْ
	قَدِيرٌ		الْإِحْسَانُ		مَتَى
	الْقُرُونِ		أَذِنَتْ		أَيْنَ
	الْقَوْمِ		أَرَأَيْتَ		كَيْفَ
	كَانَ		أَفْلَحَ		كَمْ
	الْكَرِيمِ		أَهْلَكْنَا		أَيُّ
	كُلِّ		أُيُّهَا		أَنَّى
	مَزِيدٍ		جَزَاءِ		أَ
	نَقُولُ		الْجُنُودِ		هَلْ
	يَأْتِينَا		الْجَهْرَ		مَاذَا
	يَخْفَى		حَدِيثُ		لِمَ
	يَرَوُا		حَكِيمًا		لَوْ لَا

Tabloyu doldurun.

	Bizi, bize, bizden Bizim		Biz		Bana, beni, benden Benim		Ben
	Sizi, size, sizden Sizin		Siz		Sana, seni, senden Senin		Sen
	Onlara, onları, onlardan Onların		Onlar		Ona, onu, ondan Onun		O (er)
					Ona, onu, ondan Onun		O (dış)

Ders 14

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْتِينِ وَالزَّيْتُونِ ﴿١﴾ وَطُورِ سِينِينَ ﴿٢﴾ وَهَذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ ﴿٣﴾ لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ﴿٤﴾ ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ ﴿٥﴾

İncire ve zeytine and olsun. Sina dağına and olsun ve bu emin beldeye and olsun. Gerçekten biz insanı en mükemmel sûrette yarattık. Sonra onu aşağıların en aşağısına döndürdük. (Tin 1-5)

İşaret zamirleri:

	Dışil	Eril
Bu	هَذِهِ	هَذَا
Bunlar	هَؤُلَاءِ	
Şu; o	تِلْكَ	ذَلِكَ
Şunlar, onlar	أُولَئِكَ	

Ayetlerdeki işaret zamirlerini tahlil edin.

Bu, ayırma günüdür. Sizi ve öncekileri bir araya topladık.	هَذَا يَوْمُ الْفَصْلِ جَمَعْنَاكُمْ وَالْأُولَئِينَ
Bu, yalanlamakta olduğunuz ateştir	هَذِهِ النَّارُ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ
Sonra Rabbinin, "Bunlar bir günahkârlar toplumdur" diye seslendi.	فَدَعَا رَبُّهُ أَنَّ هَؤُلَاءِ قَوْمٌ مُّجْرِمُونَ
Bakara 2	ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ
Bakara 134	تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ
Bakara 5	أُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ
Hud 72	إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عَجِيبٌ
Hicr 68	قَالَ إِنَّ هَؤُلَاءِ ضَلُّوا فَلا تَفْضَحُونِ

Olumsuzluk edatları:

Hayır! Aksine, siz dini yalanlıyorsunuz.	كَلَّا بَلْ تُكذِّبُونَ بِالذِّينِ	Hayır, asla	كَلَّا
Ki Allah kullara zulmedici değildir	وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيدِ	Değil	لَيْسَ
Sen Rabbinin nimeti ile, bir deli değilsin	مَا أَنْتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ بِمَجْنُونٍ	Değil, yok	مَا
Ey kullarım! Size korku yoktur.	يَا عِبَادِ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمْ	Değil, yok	لَا
Kâfirler için kolay değildir.	عَلَى الْكَافِرِينَ غَيْرُ يَسِيرٍ	Değil, -den başka	غَيْرِ
Kendilerine Allah'tan başka yardımcıları bulamadılar.	فَلَمْ يَجِدُوا لَهُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ أَنْصَارًا	-den başka	دُونِ
Onlara, acı bir dikenli bitkiden başka yiyecek yoktur.	لَيْسَ لَهُمْ طَعَامٌ إِلَّا مِّنْ صَرِيحٍ	-den başka	إِلَّا
Hayır, aksine, onlar ahiretten korkmuyorlar.	كَلَّا بَلْ لَا يَخَافُونَ الْآخِرَةَ	Aksine, hayır	بَلْ
O bir adamdan başka bir şey değildir, Allah'a yalan uyduruyor.	إِنَّ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا	Değil, yok	إِنَّ
De ki: Eğer doğru söyleyenler iseniz delillerinizi getirin	قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ	Eğer	إِنْ

Kelime Ezber Alıştırması 2

Mutlaka, gerçekten, andolsun	قَدْ	Mutlaka; gerçekten	إِنَّ
...cak; ...cek (yakın gelecek)	سَ	Ki, olması için	أَنَّ
... cak; ...cek (uzak gelecek)	سَوْفَ	Sanki	كَأَنَّ
Mutlaka olacak	ل...نَّ	Fakat; lakin	لَكِنَّ (لَكِنَّ)
Mutlaka, muhakkak	لَقَدْ	Belki, ola ki	لَعَلَّ
Mutlaka; muhakkak	لَ	Ki, olması için	أَنَّ
Yoksa?	أَمْ	Eğer (geniş zaman); değil	إِنْ
Veya	أَوْ	Yalnız	إِثَّا
Bazı	بَعْضُ	Ola ki	عَسَى
Herkes, hepsi, her, hep	كُلُّ	O zaman ki	لَمَّا
Ey!	يَا - يَا أَيُّهَا - يَا أَيَّتُهَا	Eğer (geçmiş zaman)	لَوْ

Ayetlerin anlamlarını Kuran mealinden bakıp yazın.

103:02	إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ
72:18	وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ
3:185	كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ
Feth 23	سُنَّةَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلُ
Nebe 4-5	كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ثُمَّ كَلَّا سَيَعْلَمُونَ
Yusuf 98	قَالَ سَوْفَ أَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّي
Tekasur 6	لَتَرُونَ الْجَحِيمَ
İbrahim 51	لِيَجْزِيَ اللَّهُ كُلَّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ
Naziat 27	أَأَنْتُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَمْ السَّمَاءُ ۚ بَنَاهَا
İnsan 24	وَلَا تَطَّعْ مِنْهُمْ أَنِمًا أَوْ كَفُورًا
Hakka 44	وَلَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضَ الْأَقَاوِيلِ
Mutaffifin 12	وَمَا يُكَذِّبُ بِهِ إِلَّا كُلُّ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ
Humeze 3	يَحْسَبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَدَهُ
Alak 6	كَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَّاظٍ
Beled 5	أَيَحْسَبُ أَنْ لَنْ يَقْدِرَ عَلَيْهِ أَحَدٌ
Enam 41	بَلْ إِتْيَاهُ تَدْعُونَ فَيَكْشِفُ مَا تَدْعُونَ إِلَيْهِ إِنْ شَاءَ
Zümer 11	قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ
Hakka 11	إِنَّا لَمَّا طَغَى الْمَاءُ حَمَلْنَاكُمْ فِي الْجَارِيَةِ
Bakara 103	وَلَوْ أَنَّهُمْ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَمَثُوبَةٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ خَيْرٌ
Tahrim 7	يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَعْتَذِرُوا الْيَوْمَ

Kelimelerin anlamlarını yazın

	لَيْسَ		خَوْفٌ		إِفْتَرَىٰ
	مَا		دُونَ		إِلَّا
	مُتَّقِينَ		ذَالِكَ		أُمَّةٌ
	مُجْرِمُونَ		رَجُلٌ		إِنْ
	النَّارُ		صَادِقِينَ		إِنْ
	هُؤُلَاءِ		طَعَامٌ		أَنْصَارًا
	هَاتُوا		عَجِيبٌ		أَوْلِيكَ
	هَذَا		غَيْرٌ		أَوْلِيَيْنَ
	هَذِهِ		كَذِبًا		بُرْهَانَكُمْ
	يَسِيرٌ		كَلًّا		بَلْ
	يَوْمٌ		لَا		تِلْكَ

Aşağıdaki fiillerin mazi ve muzari çekimlerini yazın.

Muzari	Mazi	Muzari	Mazi		
				أَنَا	Ben
				أَنْتَ	Sen
	نَصَرَ		ظَلَمَ	هُوَ	O (er)
				هِيَ	O (dş)
				نَحْنُ	Biz
				أَنْتُمْ	Siz
				هُمْ	Onlar

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ ﴿١﴾ مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ ﴿٢﴾ سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ ﴿٣﴾ وَامْرَأَتُهُ حَمَّالَةَ الْحَطَبِ ﴿٤﴾ فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِنْ مَسَدٍ ﴿٥﴾

Ebu Leheb'in elleri kurusun! Kendisi de kurusun. Ona ne malı ne de kazandığı şey bir fayda vermedi. Alevli bir ateşe girecektir. Karısı da odun taşıyarak; boynunda hurma lifinden bir ip ile.(Tebbet)

Sahiplik edatları

Allah, büyük lütuf sahibidir.	وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ	Merfu Eril	ذُو
Rabbin, çok bağışlayıcıdır, merhamet sahibidir.	وَرَبُّكَ الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ		
Öyle ise akrabaya (yakınlık sahibine) hakkını ver.	فَاتِ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ	Mansub Eril	ذَا
Mal ve oğulları vardır diye	أَنْ كَانَ ذَا مَالٍ وَبَنِينَ		
Azamet ve ikram sahibi Rabbinin adı yücedir.	تَبَارَكَ اسْمُ رَبِّكَ ذِي الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ	Mecrur Eril	ذِي
Güçlüdür, Arşın sâhibi (Allâh) katında yücedir	ذِي قُوَّةٍ عِنْدَ ذِي الْعَرْشِ مَكِينٍ		
Onda meyva(lar) ve salkımlı hurmalar var.	فِيهَا فَاكِهَةٌ وَالنَّخْلُ ذَاتُ الْأَكْمَامِ	Merfu Dişil	ذَاتُ
Alevli bir ateşe girecektir.	سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ	Mansub Dişil	ذَاتِ
Burçlar sâhibi göğe andolsun	وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْبُرُوجِ	Mecrur Dişil	ذَاتِ
Akıl sahiplerinden başkası öğüt alıp düşünmez.	وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ	Merfu Çoğul	أُولُوا
Dediler: "Biz kuvvetliyiz, çok güçlüyüz"	قَالُوا نَحْنُ أُولُو قُوَّةٍ وَأُولُو بَأْسٍ شَدِيدٍ		
Ey akıl sâhipleri, kısısta sizin için hayât vardır.	وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيَوةٌ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ	Mansub Çoğul	أُولِي
Şüphesiz göklerin ve yerin yaratılışında, gece ile gündüzün artarda gelişinde temiz akıl sahipleri için gerçekten ayetler vardır.	إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ آيَاتٍ لِأُولِي الْأَلْبَابِ	Mecrur Çoğul	أُولِي
Doğrusu Rabbin, zulümlerine rağmen, insanlar için mağfiret sahibidir.	وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ لِلنَّاسِ عَلَىٰ ظُلْمِهِمْ		
İmkânı geniş olan, nafakayı imkânlarına göre versin.	لِيُنْفِقَ ذُو سَعَةٍ مِّن سَعَتِهِ		
Ana-babaya, yakın akrabaya, yetimlere, yoksullara iyilikle...	وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينِ		
Yakınlık sahiplerine, yetimlere sevdiği maldan verir	وَأَتَى الْمَالَ عَلَىٰ حُبِّهِ ذَوِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ		
Her yük sahibi (gebe) yükünü (yavrusunu) düşürür.	وَتَضَعُ كُلُّ ذَاتٍ حَمْلٍ حَمْلَهَا		
Ancak akıl sahipleri hakkıyla düşünür.	إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ		

اِنَّ'nin kardeşleri

اِنَّ'nin kardeşleri diye adlandırılan ve aynı özelliğe sahip olan başka edatlar da vardır:

Umulur ki, ola ki	لَعَلَّ	Ancak, fakat, lakin	لَكِنَّ	Gibi	كَأَنَّ	Ki	أَنَّ
Bilmezler mi ki, Allâh onların gizlediklerini ve açığa vurduklarını biliyor?							أَوَّلًا يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ
"Allâh'ın herşeye kâdir olduğunu biliyorum." dedi.							قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

İçinizde Allah'ın elçisi vardır.	أَنَّ فِيكُمْ رَسُولَ اللَّهِ
Ve lütuf bütünüyle Allah'ın elindedir.	وَأَنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ
Fakat Allah alemler üzerine lütuf sahibidir.	وَلَكِنَّ اللَّهَ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْعَالَمِينَ
Fakat münafıklar anlamazlar.	وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ
Belki de kıyamet saati yakındır.	لَعَلَّ السَّاعَةَ قَرِيبٌ
65:1	لَعَلَّ اللَّهَ يُحْدِثُ بَعْدَ ذَلِكَ أَمْرًا
36:74	وَأَتَّخِذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لَعَلَّهُمْ يُبْصِرُونَ
31:07	وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِ آيَاتُنَا وَوَلِيَ مُسْتَكْبِرًا كَانَتْ لَمْ يَسْمَعْهَا كَأَنَّ فِي أُذُنَيْهِ وَقْرًا فَبَشَّرَهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ
52:24	وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ غِلْمَانٌ لَهُمْ كَأَنَّهُمْ لُؤْلُؤٌ مَكْنُونٌ

Kelime Ezber Alıştırması 3

Sahibi (er)	ذُو - ذَا - ذِي	Önce	قَبْلَ
Sahibi (dş)	ذَاتُ - ذَاتِ - ذَاتٍ	Sonra	بَعْدَ
Sahipleri	أُولُوْا - أُولِي	Zaman; süre, devir	حِينَ
İnsanlar, akrabalar	أَهْلٌ	O zaman ki (geçmiş)	إِذْ
Aile; akrabalar	آلٌ	O zaman ki (geniş)	إِذَا
Dikkat! Hayır!	أَلَا	Sonra	ثُمَّ
Ne iyi; ne güzel	نِعْمَ	Böylece; bundan dolayı	فَ
Ne kötü	بِئْسَ	Hayır, fakat	بَلْ
Ne kötüdür o ki	بِئْسَمَا	Yakın; ile, katında	عِنْدَ - لَدَى - لَدُنْ
Benzer, emsal	مِثْلٌ	Benzetme, misal	مِثْلٌ (أَمْثَالٌ)

Ayetlerin anlamlarını Kuran mealinden bakıp yazın.

Cuma 4	وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ
Buruc 1	وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْبُرُوجِ
Rad 19	إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ
Kiyame 33	ثُمَّ ذَهَبَ إِلَى أَهْلِهِ يَتَمَطَّى
Araf 130	وَلَقَدْ أَخَذْنَا آلَ فِرْعَوْنَ
Rad 28	أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ
Hac 78	هُوَ مَوْلَاكُمْ ۖ فَنِعْمَ الْمَوْلَىٰ وَنِعْمَ النَّصِيرُ
Al-i İmran 197	مَتَاعٌ قَلِيلٌ ثُمَّ مَاوَاهُمْ جَهَنَّمَ ۗ وَبِئْسَ الْمِهَادُ
Zuhruf 56	فَجَعَلْنَاهُمْ سَلَفًا وَمَثَلًا لِلْآخِرِينَ
Mülk 18	وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ
Bakara 52	ثُمَّ عَفَوْنَا عَنْكُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ
Vakıa 84	وَأَنْتُمْ حِينِيذٍ تَنْظُرُونَ

Zilzal 1	إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا
Bakara 34	وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ
Tekasür 4	ثُمَّ َكَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ
Alâ 16	بَلْ تُؤْثِرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا
Kalem 47	أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُمُونَ
Gafir 18	إِذِ الْقُلُوبُ لَدَى الْحَنَاجِرِ كَاطْمِينٍ

Kelimelerin anlamlarını yazın

	مَكْنُونٌ	ذُو	آتَى
	الْوَالِدِينَ	ذِي	إِحْسَانًا
	وَأَنَّ	السَّاعَةَ	أَعْلَمُ
	وَأِنَّ	فَضْلٍ	أَمْرًا
	وَقَرَأَ	قُرْبَى	أَنَّ
	وَلَى	قَرِيبٍ	إِنَّمَا
	يَتَامَى	كَأَنَّ	أُولُوا
	يَتَذَكَّرُ	لَعَلَّ	أُولِي
	يُحَدِّثُ	لَكِنَّ	بَابٍ
	يُسِرُّونَ	مَالٍ	ذَا
	يَسْمَعَهَا	مَسَاكِينٍ	ذَاتٍ
	يَطُوفُ	مُسْتَكْبِرًا	ذَاتُ
	يَعْلَمُ	مَغْفِرَةً	ذَاتٍ
	يَعْلَمُونَ	يُعْلِنُونَ	يَفْقَهُونَ

Aşağıdaki fiillerin mazi ve muzari çekimlerini yazın.

Muzari	Mazi	Muzari	Mazi		
				أَنَا	Ben
				أَنْتَ	Sen
	كَتَبَ		عَلِمَ	هُوَ	O (er)
				هِيَ	O (dş)
				نَحْنُ	Biz
				أَنْتُمْ	Siz
				هُمْ	Onlar

Ders 16

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وَالصُّحُفِ ﴿١﴾ وَاللَّيْلِ إِذَا سَجَىٰ ﴿٢﴾ مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَىٰ ﴿٣﴾ وَلَلْآخِرَةُ خَيْرٌ لَّكَ مِنَ الْأُولَىٰ ﴿٤﴾ وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَىٰ ﴿٥﴾

Kuşluk vaktine andolsun, karanlığı çöktüğü vakit geceye andolsun. Rabbin seni terk etmedi ve sana darılmadı. Muhakkak ki âhret senin için dünyadan daha hayırlıdır. Şüphesiz, Rabbin sana verecek ve sen razı olacaksın. (Duha 1-5)

İlletli fiiller:

(ي و ا) harflerine illet harfleri denir. İçinde bu harflerden bir veya daha fazla sayıda bulunan fiillere illetli fiil adı verilir.

Bu fiillerin içindeki illet harfleri fiil çekimlerinde birbirine dönebilir veya tamamen ortadan kalkabilir. Son harfi şeddeli olan fiiller de illetli fiil sayılır. Bu fiil tiplerinin mazi ve muzari çekimleri ile her tipe dahil olan başlıca fiiller aşağıda verilmiştir:

	Aynı özellikteki fiiller	Muzari	Mazi
İllet harfi ortada (و)	تاب قام كان مات عاذ فاز زار	يَقُولُ	قَالَ
İllet harfi ortada (ا)	كاد	يَخَافُ	خَافَ
İllet harfi ortada (ي)	كاد سار	يَزِيدُ	زَادَ
İllet harfi sonda (و)	عفا تلا بدا	يَدْعُو	دَعَا
İllet harfi sonda (ا)	خشى رضي نسي	يَخْشَى	خَشِيَ
İllet harfi sonda (ي)	قضى بغى جرى جرى هدى	يَقْضِي	قَضَى
İllet harfi başta	وعد وصف وقى وعظ ولج ولد وزر وذر	يَجِدُ	وَجَدَ
Hemzeli	أتى أخذ أكل رأى شاء جاء أجر أذن بدأ	يَأْمُرُ	أَمَرَ
Şeddeli	ظن حي بث تب تم حق خف دع ذل زل عز	يَضِلُّ	ضَلَّ

	Muzari	Mazi							Kök
	O	Onlar	Siz	Biz	O (dş)	O	Sen	Ben	
Demek	يَقُولُ	قَالُوا	قُلْتُمْ	قُلْنَا	قَالَتْ	قَالَ	قُلْتَ	قُلْتُ	ق و ل
Tevbe etmek	يَتُوبُ	تَابُوا	تُبْتُمْ	تُبْنَا	تَابَتْ	تَابَ	تُبْتَ	تُبْتُ	ت و ب
Kalkmak	يَقُومُ	قَامُوا	قُمْتُمْ	قُمْنَا	قَامَتْ	قَامَ	قُمْتَ	قُمْتُ	ق و م
Korkmak	يَخَافُ	خَافُوا	خِفْتُمْ	خِفْنَا	خَافَتْ	خَافَ	خِفْتَ	خِفْتُ	خ و ف
Olayazmak	يَكَادُ					كَادَ	كَدْتَ		ك و د
Arttırmak	يَزِيدُ	زَادُوا	زِدْتُمْ	زِدْنَا	زَادَتْ	زَادَ	زِدْتَ	زِدْتُ	ز ي د
Tuzak kurmak	يَكِيدُ			كِدْنَا		كَادَ			ك ي د
Dua etmek, çağırma	يَدْعُو	دَعَا	دَعَوْتُمْ	دَعَوْنَا	دَعَتْ	دَعَا	دَعَوْتَ	دَعَوْتُ	د ع و
Affetmek	يَعْفُو	عَفَا	عَفَوْتُمْ	عَفَوْنَا	عَفَتْ	عَفَا	عَفَوْتَ	عَفَوْتُ	ع ف و
Korkmak	يَخْشَى	خَشُوا	خَشِيتُمْ	خَشِينَا	خَشِيَتْ	خَشِيَ	خَشِيتَ	خَشِيتُ	خ ش ي
Hükmetmek	يَقْضِي	قَضَا	قَضَيْتُمْ	قَضَيْنَا	قَضَتْ	قَضَى	قَضَيْتَ	قَضَيْتُ	ق ض ي

	Muzari							Mazi	Kök
	Onlar	Siz	Biz	O (dş)	O	Sen	Ben	O	
Bulmak	يَجِدُونَ	تَجِدُونَ	نَجِدُ	تَجِدُ	يَجِدُ	تَجِدُ	أَجِدُ	وَجَدَ	و ج د
Vaad etmek	يَعِدُونَ	تَعِدُونَ	نَعِدُ	تَعِدُ	يَعِدُ	تَعِدُ	أَعِدُ	وَعَدَ	و ع د
Emretmek	يَأْمُرُونَ	تَأْمُرُونَ	نَأْمُرُ	تَأْمُرُ	يَأْمُرُ	تَأْمُرُ	أَمُرُ	أَمَرَ	أ م ر
Gelmek	يَأْتُونَ	تَأْتُونَ	نَأْتِي	تَأْتِي	يَأْتِي	تَأْتِي	آتِي	أَتَى	أ ت ي

		Onlar	Siz	Biz	O (dş)	O	Sen	Ben	Kök
		Sapmak	Mazi	ضَلُّوا	ضَلَلْتُمْ	ضَلَلْنَا	ضَلَّتْ	ضَلَّ	
Muzari	يَضِلُّونَ	تَضِلُّونَ	نَضِلُّ	تَضِلُّ	يَضِلُّ	تَضِلُّ	أَضِلُّ		

		Onlar	Siz	Biz	O (dş)	O	Sen	Ben	Kök
		Sanmak, inanmak	Mazi	ظَنُّوا	ظَنَنْتُمْ	ظَنَنْنَا	ظَنَّتْ	ظَنَّ	
Muzari	يَظُنُّونَ	تَظُنُّونَ	نَظُنُّ	تَظُنُّ	يَظُنُّ	تَظُنُّ	أَظُنُّ		

Ayetleri tahlil edin.

Kim zulmünden sonra tevbe edip düzeltirse kuşkusuz, Allah onun tevbesini kabul eder.	فَمَنْ تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهِ وَأَصْلَحَ فَإِنَّ اللَّهَ يَتُوبُ عَلَيْهِ	
İnsanların, alemlerin Rabbi için kalkacağı günde.	يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ	
Bir işin olmasına karar verirse, ancak ona: "Ol" der, o da oluverir.	إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ	
Ve zalimleri zarar bakımından başka arttırmaz	وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَارًا	
Senin güçlü olan Rabbin, onların vasıflandırmalarından münezzehtir.	سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ	
Allah tarafından gönderilen ve tertemiz sayfeleri okuyan bir elçidir.	رَسُولٌ مِّنَ اللَّهِ يَتْلُو صُحُفًا مُّطَهَّرَةً	
Altlarından ırmaklar akan cennetler	جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ	
İşte biz, iyilik yapanları böyle ödüllendiririz.	كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ	
	2-109	فَاعْفُوا وَاصْفَحُوا حَتَّىٰ يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ
	6-164	وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ
	9-126	أَوْ لَا يَرَوْنَ أَنَّهُمْ يُفْتَنُونَ فِي كُلِّ عَامٍ مَّرَّةً أَوْ مَرَّتَيْنِ
	2-46	الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلَاقُوا رَبِّهِمْ وَأَنَّهُمْ إِلَيْهِ رَاجِعُونَ
	20:74	لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَىٰ
	34:02	يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا
	2:209	فَإِن زَلَلْتُمْ مِّن بَعْدِ مَا جَاءَتْكُمُ الْبَيِّنَاتُ فَاَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

Aşağıdaki fiil çekimlerini yapın.

Anlam	Muzari	Mazi
		رَأَى
		أَتَى
		شَاءَ
		أَكَلَ
		أَجَرَ
		أَذِنَ
		بَدَأَ
		حَبِي
		ظَنَّ
		بَثَّ
		حَقَّقَ
		تَمَّ
		دَعَّ
		ذَلَّ
		زَلَّ

Anlam	Muzari	Mazi
		وَلَجَّ
		وَلَدَ
		وَدَرَ
		وَزَرَ
		تَلَا
		عَفَا
		بَغَى
		جَرَى
		جَزَى
		قَضَى
		هَدَى
		خَشِيَ
		رَضِيَ
		نَسِيَ
		أَخَذَ

Anlam	Muzari	Mazi
		تَابَ
		فَازَ
		قَامَ
		مَاتَ
		خَافَ
		كَادَ
		كَادَ
		زَادَ
		زَارَ
		سَارَ
		عَادَ
		وَعَدَ
		وَصَفَ
		وَقَى
		وَعِظَ

Ders 17

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

﴿١﴾ حَتَّىٰ زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ ﴿٢﴾ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٣﴾ ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٤﴾ كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ
عِلْمَ الْيَقِينِ ﴿٥﴾ لَتَرَوُنَّ الْجَحِيمَ ﴿٦﴾ ثُمَّ لَتَرَوُنَّهَا عَيْنَ الْيَقِينِ ﴿٧﴾ ثُمَّ لَتُسْأَلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ ﴿٨﴾

Çoklukla övünmek sizi oyaladı, ta ki kabirleri ziyaret ettiniz. Hayır; ileride bileceksiniz! Hayır, Hayır! İleride bileceksiniz! Hayır, kesin olarak bilseydiniz. Andolsun, o cehennemi muhakkak göreceksiniz. Yine andolsun, onu gözünüzle kesin olarak göreceksiniz. Sonra o gün, nimetlerden mutlaka hesaba çekileceksiniz? (Tekasür)

Fiil cümlesi:

İçinde en az bir fiil olan cümledir. Fiiller şahıslara ve zamana göre çekilir.

Akılsız çoğullar tekil dişil olarak kabul edilir.

Özne, bir isim veya bir cümle parçası olabilir.

Cümlenin öznesi (işyi yapan) merfudur (ötrelidir). Cümlenin diğer unsurları (nesne, tümleç) mansubdur.

Fiil öznenin önce gelirse özneye uymak zorunda değildir; çoğul bir özne için tekil fiil kullanılabilir.

(انّ) ve kardeşlerinin kullanılması halinde özne mansub olur.

خَلَقَ	اللَّهُ	السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
yarattı	Allah	gökleri ve yeri
Fiil	Özne	Nesne

وَلَقَدْ	كَذَّبَ	أَصْحَابُ الْحِجْرِ	الْمُرْسَلِينَ
andolsun	yalanladı	hicr halkı	elçileri
Fiil	Fiil	Özne	Nesne

وَ	قَالَ	الَّذِينَ كَفَرُوا
ve	dedi	inkar edenler
	Fiil	Özne

أَنَّ	اللَّهُ	يَبْسُطُ	الرِّزْقَ
şüphesiz	Allah	genişletir	rızkı
	Özne	Fiil	Nesne

Ayetleri tahlil edin.

Gerçekten biz onu Arapça bir Kur'an kıldık	إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا
Melekler ona seslendiler	فَنَادَتْهُ الْمَلَائِكَةُ
Allah, size (olan) va'dini doğruladı	وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ اللَّهُ وَعْدَهُ
Doğrusu biz, onlara hakkı getirdik, onlar ise yalancılardır	بَلْ أَتَيْنَاهُم بِالْحَقِّ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ
24:45	وَاللَّهُ خَلَقَ كُلَّ دَابَّةٍ مِّن مَّاءٍ
Munafikun 1	إِذَا جَاءَكَ الْمُنَافِقُونَ قَالُوا نَشْهَدُ إِنَّكَ لَرَسُولُ اللَّهِ
Enam 31	قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ
10:05	جَعَلَ الشَّمْسُ ضِيَاءً وَالْقَمَرَ نُورًا
10:18	وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ
11:27	فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِن قَوْمِهِ
11:47	قَالَ رَبِّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَسْأَلَكَ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ
12:17	وَتَرَكْنَا يُوسُفَ عِنْدَ مَتَاعِنَا فَأَكَلَهُ الذِّبُّ
12:22	وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا

Gelecek zaman

Geniş zaman (Muzari) fiilin önüne (سَ) veya (سَوْفَ) eklenmesi suretiyle yapılır.

Bileceksiniz	سَوْفَ تَعْلَمُونَ	Bilirsiniz	تَعْلَمُونَ	Bilecek	سَوْفَ يَعْلَمُ	Bilir	يَعْلَمُ
Ateşe girecek	سَيَصْلَى	Ateşe girer	يَصْلَى	Olacak	سَيَكُونُ	Olur	يَكُونُ

18:22	سَيَقُولُونَ ثَلَاثَةً رَّابِعُهُمْ كَلْبُهُمْ
111:03	سَيَصْلَى نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ
7:169	وَيَقُولُونَ سَيُغْفَرُ لَنَا
25:77	فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَامًا
Yusuf 98	قَالَ سَوْفَ أَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّي إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ
Tekasur 4	ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ
Âl-i İmran 145	وَسَنَجْزِي الشَّاكِرِينَ
Kehf 69	قَالَ سَتَجِدُنِي إِِنْ شَاءَ اللَّهُ صَابِرًا وَلَا أَعْصِي لَكَ أَمْرًا
Kamer 26	سَيَعْلَمُونَ غَدًا مِنَ الْكَذَّابِ الْأَشْرُ
09:28	وَإِنْ خِفْتُمْ عَيْلَةً فَسَوْفَ يُغْنِيكُمْ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ
09:59	وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ سَيُؤْتِينَا اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَرَسُولُهُ
19:82	كَلَّا سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ

Kelime Ezber Alıştırması 4

Bilen; haberdar olan	خَبِيرٌ	İlk	أَوَّلٌ (أُولَى)
Efendi; sahip, Rab	رَبٌّ (أَرْبَابٌ)	Son	آخِرٌ (آخِرَةٌ)
Rahman; şefkatli	رَحْمَانٌ	Diğer	آخَرَ (أُخْرَى)
Selam, barış	سَلَامٌ	Emin, güvenilir	أَمِينٌ
İşiten, duyan	سَمِيعٌ	Gören	بَصِيرٌ
Çok şükreden, şükürün karşılığını veren	شَكُورٌ	Uzak	بَعِيدٌ
Kudretli	عَزِيزٌ	Çok tevbe eden, tevbeleri çok kabul eden	تَوَّابٌ
Çok bağışlayan	غَفُورٌ	Koruyucu	حَفِيزٌ
Her şeye gücü yeten	قَدِيرٌ	Hakim, hikmetli	حَكِيمٌ
İkaz eden, uyarıcı	نَذِيرٌ	Acele ile iş yapmayan	حَلِيمٌ
Yardımcı	نَصِيرٌ	Övülmeye layık	حَمِيدٌ
Vekil, birisi adına iş yapan	وَكِيلٌ	Sıcak (arkadaş), kaynar su	حَمِيمٌ

Ayetlerin anlamlarını Kuran mealinden bakıp yazın.

Enam 18	وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ ۗ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ
Nuh 5	قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لَيْلًا وَنَهَارًا
Yasin 52	هَذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ

Ahzab 44	تَجِيَّتُهُمْ يَوْمَ يَلْقَوْنَهُ سَلَامٌ
Lokman 28	إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ
Tegabun 17	وَاللَّهُ شَكُورٌ حَلِيمٌ
Bakara 192	فَإِنِ انْتَهَوْا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ
Ibrahim 47	إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ ذُو انتِقَامٍ
Âl-i İmran 189	وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
Feth 8	إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا
Şura 31	وَمَا لَكُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ مِن وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ
Zümer 62	اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ ۗ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ
Hadid 3	هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ
Zariyat 51	وَلَا تَجْعَلُوا مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ

Aşağıda verilen kelimelerin anlamlarını yazın.

سَوَّفَ	جَاءَكَ	آتَيْنَاهُ
سَيُوتِينَا	جَعَلَ	آتَيْنَاهُمْ
سَيَصِلُ	جَعَلْنَاهُ	أَسْأَلُكَ
سَيَعْلَمُونَ	حَسَبْنَا	أَسْتَغْفِرُ
سَيَعْفَرُ	حَسِرَ	أَعْصِي
سَيَقُولُونَ	خِفْتُمْ	أَعُوذُ
سَيَكْفُرُونَ	خَلَقَ	بَلَغَ
صَدَقْتُمْ	بَضُرْتُهُمْ	تَعْلَمُونَ
نَادَتْهُ	سَتَجِدُنِي	سَتَجْرِي
كَذَّبُوا	يُعْنِيكُمْ	يَعْبُدُونَ
كَفَرُوا	يَكُونُ	يَقُولُونَ

Aşağıdaki fiillerin mazi ve muzari çekimlerini yazın.

Muzari	Mazi	Muzari	Mazi		
				أَنَا	Ben
				أَنْتَ	Sen
	آتَى		قَامَ	هُوَ	O (er)
				هِيَ	O (dş)
				نَحْنُ	Biz
				أَنْتُمْ	Siz
				هُمْ	Onlar

Ders 18

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
 الْقَارِعَةَ ﴿١﴾ مَا الْقَارِعَةُ ﴿٢﴾ وَمَا أَذْرِيكَ مَا الْقَارِعَةُ ﴿٣﴾ يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوثِ ﴿٤﴾ وَتَكُونُ الْجِبَالُ
 كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ ﴿٥﴾

Kapıyı çalan (olay)! Nedir o kapıyı çalan? Kapıyı çalanın ne olduğunu sana bildiren nedir? O gün insanlar, etrafa dağılmış kelebekler gibi olur. Dağlar da atılmış renkli yünler gibi olur. (Karia 1-5)

İsmi tafdil

Sıfatları birbiriyle karşılaştırmak için İsmi tafdil kalıbı kullanılır. Bu şekilde sıfat “daha” veya “en” anlamlarını kazanır. İsmi tafdil (أَفْعَلٌ) kalıbındadır.

Daha iyi bilen, en iyi bilen	أَعْلَمُ
Daha yakın, en yakın	أَقْرَبُ
Daha büyük, en büyük	أَكْبَرُ
Daha çok, en çok	أَكْثَرُ
Daha hızlı, en hızlı	أَسْرَعُ
En merhametli	أَرْحَمُ
Daha cömert, en cömert	أَكْرَمُ
Daha küçük, en küçük	أَصْغَرُ
Daha zalim	أَظْلَمُ
Daha büyük, en büyük	أَعْظَمُ
Daha yüksek, üstün	أَعْلَى
Daha güzel, en güzel	أَحْسَنُ
Daha yakın; daha alçak; daha az	أَدْنَى
Daha az	أَقْلُ
Daha fazla hak eden	أَحَقُّ
Daha şiddetli; en şiddetli	أَشَدُّ

Bilen	عَلِيمٌ
Yakın	قَرِيبٌ
Büyük	كَبِيرٌ
Çok	كَثِيرٌ
Hızlı	سَرِيعٌ
Merhametli	رَحِيمٌ
Cömert, şerefli	كَرِيمٌ
Küçük	صَغِيرٌ
Zalim	ظَالِمٌ
Büyük	عَظِيمٌ
Yüksek, yüce	عَلِيٌّ
Güzel	حَسَنٌ
Yakın	دَانٌ
Az	قَلِيلٌ
Hak eden	حَقٌّ
Şiddetli, kuvvetli	شَدِيدٌ

Dişi sıfatların sonlarına (ى) getirilerek ismi tafdil yapılır.

En büyük	كُبْرَى
En zor	عُسْرَى
En alçak	سُفْلَى

En kolay	يُسْرَى
En güzel	حُسْنَى
En yüksek	عُلْيَا

İsmi tafdilden sonra (من) gelirse “daha” anlamına gelir, herhangi bir şey gelmezse “en” manasını alır.

Allah en büyüktür.	اللَّهُ أَكْبَرُ	Bu ondan daha büyüktür	هَذَا أَكْبَرُ مِنْهُ
--------------------	------------------	------------------------	-----------------------

Aşağıdaki ayetlerin anlamlarını Kuran mealinden bakıp yazın.

95:05	ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ
Bakara 191	وَالْفِتْنَةُ أَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ
Âlâ 1	سَبِّحْ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى

	İN رَبِّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ
Kalem 7	
Vakıa 85	وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْكُمْ وَلَكِنْ لَا تُبْصِرُونَ
Gafir 57	لَخَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ أَكْبَرُ مِنْ خَلْقِ النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ
Bakara 138	صِبْغَةَ اللَّهِ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ صِبْغَةً وَنَحْنُ لَهُ عَابِدُونَ
Kehf 15	فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا
Âl-i İmran 68	إِنَّ أَوْلَى النَّاسِ بِإِبْرَاهِيمَ لِلَّذِينَ اتَّبَعُوهُ وَهَذَا النَّبِيُّ وَالَّذِينَ آمَنُوا
34:03	وَلَا أَصْغَرُ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرُ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ
09:40	وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ كَفَرُوا السُّفْلَىٰ وَكَلِمَةُ اللَّهِ هِيَ الْعُلْيَا
87:08	وَنُيْسِرُكَ لِلْيُسْرَىٰ
92:10	فَسَنِّيْسِرُهُ لِلْعُسْرَىٰ
87:17	وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ
20:23	لِنُرِيكَ مِنْ آيَاتِنَا الْأَكْبَرَىٰ
32:21	وَلَنُنذِرَنَّهُمْ مِنَ الْعَذَابِ الْأَدْنَىٰ دُونَ الْعَذَابِ الْأَكْبَرِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ
06:62	أَلَا لَهُ الْحُكْمُ وَهُوَ أَسْرَعُ الْحَاسِبِينَ
07:151	وَأَدْخَلْنَا فِي رَحْمَتِكَ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ
25:44	إِنَّهُمْ إِلَّا كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا
96:03	أَقْرَأُ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ
07:180	وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا
20:131	وَرَزَقُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ
17:84	فَرَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَنْ هُوَ أَهْدَىٰ سَبِيلًا

Aşağıda verilen kelimelerin anlamlarını yazın.

	أَشَدُّ	أَعْظَمُ	خَلَقُ
	أَعْلَىٰ	أَكْرَمُ	عَابِدُونَ
	أَعْلَمُ	أَهْدَىٰ	افْتَرَىٰ
	أَقْرَبُ	أَصْغَرُ	كَذِبًا
	أَكْبَرُ	كُبْرَىٰ	مُبِينٍ
	أَكْثَرُ	عُسْرَىٰ	نُيْسِرُ
	أَسْرَعُ	سُفْلَىٰ	خَيْرٌ
	أَحْسَنُ	سَافِلِينَ	يَرْجِعُونَ
	أَحَقُّ	سَبِيلًا	آيَاتِنَا
	أَرْحَمُ	مَثَلُ	حَاسِبِينَ

	أَلَا		السَّوْءِ		أَدْنَى
	مُهْتَدِينَ		أَظْلَمُ		أَقْلُ

Aşağıdaki fiillerin mazi ve muzari çekimlerini yazın.

Muzari	Mazi	Muzari	Mazi		
				أَنَا	Ben
				أَنْتَ	Sen
	وَجَدَ		أَخَذَ	هُوَ	O (er)
				هِيَ	O (dş)
				نَحْنُ	Biz
				أَنْتُمْ	Siz
				هُمْ	Onlar

Ders 19

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ ﴿٦﴾ وَإِنَّهُ عَلَىٰ ذَلِكٍ لَّشَهِيدٌ ﴿٧﴾ وَإِنَّهُ لِحُبِّ الْخَيْرِ لَشَدِيدٌ ﴿٨﴾ أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بُعِثَ مَا فِي الْقُبُورِ ﴿٩﴾ وَحُصِّلَ مَا فِي الصُّدُورِ ﴿١٠﴾ إِنَّ رَبَّهُمْ بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّخَبِيرٌ ﴿١١﴾

İnsan gerçekten Rabbine karşı pek nankördür. Hiç şüphesiz buna kendisi de şahittir. Hiç şüphesiz o, mal sevgisi sebebiyle çok katıdır. Acaba o bilmiyor mu ki, kabirlerde bulunanlar çıkarıldığı ve kalplerdeki ortaya konulduğu zaman, işte o gün onların Rabbi kendilerinin her halinden mutlaka haberdardır. (Adiyat 6-11)

Hal

Bir işin yapılması esnasında işi yapanın veya işten etkilenenin bulunduğu durumun belirtilmesi için hal vavı kullanılır. Bu vavdan sonra genellikle bir zamir gelir ve arkasından geniş zamanlı bir fiil cümlesi veya bir haber cümlesi gelir.

Bakara 42	وَلَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُوا الْحَقَّ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ
Al-İmran 70	يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ
Al-İmran 102	يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تُقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ
Enfal 20	يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَوَلَّوْا عَنْهُ وَأَنْتُمْ تَسْمَعُونَ
Yusuf 13	وَأَخَافُ أَنْ يَأْكُلَهُ الذِّئْبُ وَأَنْتُمْ عَنْهُ غَافِلُونَ
Al-İmran 39	فَنَادَتْهُ الْمَلَائِكَةُ وَهُوَ قَائِمٌ يُصَلِّي فِي الْمِحْرَابِ
Bakara 139	قُلْ أَتَحَاجُّونَنَا فِي اللَّهِ وَهُوَ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ وَلَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُخْلِصُونَ
Hud 102	وَكَذَلِكَ أَخَذَ رَبُّكَ إِذَا أَخَذَ الْقُرْآنَ وَهِيَ ظَالِمَةٌ
Mulk 7	إِذَا أُلْقُوا فِيهَا سَمِعُوا لَهَا شَهيقًا وَهِيَ تَفُورُ

Hal, tenvinli mansub (iki üstünlü) isimlerle de gösterilebilir.

Nisa 103	فَإِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلَاةَ فَادْكُرُوا اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِكُمْ
Haşr 21	لَوْ أَنْزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَىٰ جَبَلٍ لَّرَأَيْتَهُ خَاشِعًا مُتَصَدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ اللَّهِ

İsmi mevsuller

İki cümle parçasını birbirine bağlamak için kullanılan kelimelere ismi mevsul denir. Bu kelimeler cümleye “ki o ... yapandır”, “ki o yaptı”, “... yapan /eden kişi” gibi anlamları ilave eder. İsmi mevsuller aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

	Çoğul	Tekil
Eril	الَّذِينَ	الَّذِي
Dişil	اللاتي	الَّتِي

Peygamberini hidayet ve hak din ile gönderen O'dur.	هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ
Hakkında ayrılığa düştükleri büyük haberi mi?	عَنِ النَّبِيِّ الْعَظِيمِ الَّذِي هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ
Kötülüğü en güzel bir şekilde sav.	ادْفَعِ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ
Şu tapmakta olduğunuz heykeller de ne oluyor?	مَا هَذِهِ التَّمَاثِيلُ الَّتِي أَنْتُمْ لَهَا عَاكِفُونَ

Onların anaları ancak kendilerini doğuran kadınlardır.	إِنَّ أُمَّهَاتُهُمْ إِلَّا اللَّائِي وَلَدْنَهُمْ
59:08	لِلْفُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ
03:91	إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْ أَحَدِهِمْ مِلءُ الْأَرْضِ
62:05	مِثْلَ الَّذِينَ حُمِلُوا التَّوْرَةَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا كَمِثْلِ الْحِمَارِ يَحْمِلُ أَسْفَارًا
65:12	اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَوَاتٍ وَمِنَ الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ فَاتَمَّ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَأَعَذَّ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ
03:56	وَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ وَاللَّهُ لَا يَحِبُّ الظَّالِمِينَ
03:57	وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ اللَّيْلَ لِبَاسًا وَالنَّوْمَ سُبَاتًا وَجَعَلَ النَّهَارَ
25:47	

Kelime Ezber Alıştırması 5

Ev, mesken	بَيْتٌ (بَيْوتُ)	Topluluk	أُمَّةٌ (أُمَّمٌ)
Mesken, ev	دَارٌ (دِيَارٌ)	Kavim; millet	قَوْمٌ
Dünya, yakın	دُنْيَا	İnsan	إِنْسَانٌ
Yol	سَبِيلٌ (سُبُلٌ)	İnsanlar	نَاسٌ
Yol	صِرَاطٌ	Erkek	ذَكَرٌ (ذُكُورٌ)
Dünya, alem	عَالَمٌ (عَالَمِينَ)	Dişi	أُنْثَى (إِنَاثٌ)
İmtihan, deneme, sıkıntı	فِتْنَةٌ	Kul, köle	عَبْدٌ (عِبَادٌ)
Köy; şehir	قَرْيَةٌ (قُرَى)	Düşman	عَدُوٌّ (أَعْدَاءٌ)
Mal, para	مَالٌ (أَمْوَالٌ)	Kâfirler	كُفَّارٌ
Mal, meta	مَتَاعٌ	Suçlu	مُجْرِمٌ
Mescit	مَسْجِدٌ (مَسَاجِدٌ)	Başkanlar; liderler	مَلَأٌ
Mekân, yer	مَكَانٌ (مَكَانَةٌ)	Dost, arkadaş, koruyucu	وَلِيٌّ (أَوْلِيَاءٌ)

Ayetlerin anlamlarını Kuran mealinden bakıp yazın.

Ankebut 41	وَإِنَّ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ لَبَيْتُ الْعَنْكَبُوتِ
Fussilet 28	لَهُمْ فِيهَا دَارُ الْخُلْدِ
Tegabun 15	إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ
İnsan 29	فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا
Yasin 13	وَأَضْرَبَ لَهُمْ مَثَلًا أَصْحَابَ الْقَرْيَةِ
Nuh 12	وَيُمِدُّكُمْ بِأَمْوَالٍ وَبَنِينَ

Kasas 60	وَمَا أوتيتُمْ مِّن شَيْءٍ فَمَتَّاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَزِينَتُهَا
Cin 18	وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا
Casiye 28	وَتَرَى كُلَّ أُمَّةٍ جَائِيَةً
Necm 52	وَقَوْمَ نُوحٍ مِّن قَبْلُ ۖ إِنَّهُمْ كَانُوا هُمْ أَظْلَمَ وَأَطْغَىٰ
Karia 4	يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوثِ
Kiyame 39	فَجَعَلَ مِنْهُ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ
Zuhruf 62	وَلَا يَصُدَّنَّكُمُ الشَّيْطَانُ ۗ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ
Mutaffifin 34	فَالْيَوْمَ الَّذِينَ آمَنُوا مِنَ الْكُفَّارِ يَضْحَكُونَ
Kamer 47	إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي ضَلَالٍ وَسُعُرٍ
Yunus 88	وَقَالَ مُوسَىٰ رَبَّنَا إِنَّكَ آتَيْتَ فِرْعَوْنَ وَمَلَأَهُ زِينَةً وَأَمْوَالًا

Aşağıda verilen kelimelerin anlamlarını yazın.

سَمَوَاتٍ	أَلْظَالِمِينَ	كَفَّارٌ
سَمِعُوا	آمَنُوا	كَفَرُوا
شَدِيدًا	أُمَّهَاتُهُمْ	اللَّائِي
شَهِيقًا	تَسْمَعُونَ	مَاتُوا
الصَّلَاةَ	تَشْهَدُونَ	مَثَلٌ
غَافِلُونَ	تَعْلَمُونَ	الْمُحْرَابِ
قَائِمٌ	تَكْفُرُونَ	مُخْتَلِفُونَ
فَعُودًا	تَوَلَّوْا	مُسْلِمُونَ
قِيَامًا	الَّتِي	الْمُهَاجِرِينَ

Aşağıdaki fiillerin mazi ve muzari çekimlerini yazın.

Muzari	Mazi	Muzari	Mazi		
....				أَنَا	Ben
....				أَنْتَ	Sen
....	جَاءَ		رَأَى	هُوَ	O (er)
....				هِيَ	O (dş)
....				نَحْنُ	Biz
....				أَنْتُمْ	Siz
....				هُمْ	Onlar

Ders 20

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
 قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ ﴿١﴾ لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ ﴿٢﴾ وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ﴿٣﴾ وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَا عَبَدْتُمْ ﴿٤﴾ وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ﴿٥﴾ لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ ﴿٦﴾

De ki: "Ey Kâfirler! Ben sizin taptığınıza tapmam. Siz de benim taptığıma tapacak değilsiniz. Ben sizin taptığınıza tapacak değilim. Siz de benim taptığıma tapacak değilsiniz. Sizin dininiz size, benim dinim de banadır." (Kafirun)

Fiillerin altı önemli çekimi

Fiillerin altı önemli çekimi vardır, bunların örnekleri üçlü basit fiiller için tabloda gösterilmiştir:

Mastar	İsmi Mef'ul	İsmi Fail	Emir	Muzari	Mazi
Fiilin isim halidir.	Fiilden etkileneni gösterir.	Fiili yapanı gösterir.	Fiilin emir halidir.	Fiilin geniş zaman çekimidir.	Fiilin geçmiş zaman çekimidir.
كَتَبَ	مَكْتُوبٌ	كَاتِبٌ	اُكْتُبْ	يَكْتُبُ	كَتَبَ
Yazma	Yazılan	Yazan	Yaz	Yazar	Yazdı
رَفَعَ	مَرْفُوعٌ	رَافِعٌ	ارْفَعْ	يَرْفَعُ	رَفَعَ
Yükseltme	Yükseltilen	Yükselten	Yükselt	Yükseltir	Yükseltti
رَحِمَهُ	مَرْحُومٌ	رَاحِمٌ	ارْحَمْ	يَرْحَمُ	رَحِمَ
Merhamet	Merhamet edilen	Merhamet eden	Merhamet et	Merhamet eder	Merhamet etti

Türetilmiş fiiller için benzer kurallar geçerlidir. Bunlar, ilgili derslerde ele alınacaktır.

İsmi fail:

İşi, fiili yapan demektir. Üçlü fiillerde (فَاعِلٌ) kalıbındadır:

Bilen	عَالِمٌ	Yaratan	خَالِقٌ	Yazan	كَاتِبٌ
-------	---------	---------	---------	-------	---------

Türetilmiş fiillerde ismi failer (مُ) ile başlar ve orta kök harfleri esre alır. Fiilin orta kök harfi sondan ikinci harftir. Çoğul ve dişiler kelimelerde, çoğulluk ve dişilik ekleri atıldıktan sonra sayılır.

Bağışlanma dileyen	مُسْتَعْفِرٌ	Çıkaran	مُخْرِجٌ	Şekil veren	مُصَوِّرٌ
Anlaşmazlığa düşen	مُخْتَلِفٌ	Yaklaşan	مُقْتَرِبٌ	Cihat eden	مُجَاهِدٌ

İsmi meful:

İşten, fiilden etkilenen demektir. Üçlü fiillerde (مَفْعُولٌ) kalıbındadır:

Bilinen	مَعْلُومٌ	Yaratılan	مَخْلُوقٌ	Yazılan	مَكْتُوبٌ
---------	-----------	-----------	-----------	---------	-----------

Türetilmiş fiillerde ismi mefuler (مُ) ile başlar ve orta kök harfleri üstün alır.

Bağışlanma dilenen	مُسْتَعْفَرٌ	Çıkarılan	مُخْرَجٌ	Şekil verilen	مُصَوَّرٌ
Anlaşmazlığa düşülen	مُخْتَلَفٌ	Yaklaşılan	مُقْتَرَبٌ	Cihat edilen	مُجَاهَدٌ

Mastar:

Fiilden türetilmiş isimdir: Yazma, okuma, yaratma, gibi. Üçlü fiillerde aşağıdaki örneklerdeki gibidir. Türetilmiş fiiller ilgili derslerde açıklanacaktır.

İlim, bilme	عِلْمٌ	Yaratış, yaratma	خَلْقٌ	Yapma, iş	فِعْلٌ
-------------	--------	------------------	--------	-----------	--------

Tipik üçlü fiillerin en önemli 6 çekimi aşağıdaki tabloda verilmiştir. Ayrıca Ek'te verilmiş olan çekim tablolarına bakılmalıdır.

Anlam	Mastar	İsmi meful	İsmi fail	Emir	Muzari	Mazi
Yapmak	فَعَلَ	مَفْعُولٌ	فَاعِلٌ	افْعَلْ	يَفْعَلُ	فَعَلَ
Yardım etmek	نَصَرَ	مَنْصُورٌ	نَاصِرٌ	انْصُرْ	يَنْصُرُ	نَصَرَ
Vurmak	ضَرَبَ	مَضْرُوبٌ	ضَارِبٌ	اِضْرِبْ	يَضْرِبُ	ضَرَبَ
Duymak	سَمِعَ	مَسْمُوعٌ	سَامِعٌ	اسْمَعْ	يَسْمَعُ	سَمِعَ

Sapıtmak	ضَلَّ	مَضَلُّوا	ضَالٌّ	ضِلٌّ	يَضِلُّ	ضَلَّ
Bulmak	وَجَدَ	مَوْجُودٌ	وَاجِدٌ	جِدٌّ	يَجِدُّ	وَجَدَ
Demek	قَالَ	مَقُولٌ	قَائِلٌ	قُلٌّ	يَقُولُ	قَالَ
Çağırma	دَعَا	مَدْعُوٌّ	دَاعِي	أَدْعُ	يَدْعُو	دَعَا
Emretmek	أَمَرَ	مَأْمُورٌ	آمِرٌ	مُرٌّ	يَأْمُرُ	أَمَرَ

Ayetlerin anlamlarını Kuran mealinden bakıp yazın

Muminun 4	وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ فَاعِلُونَ
Ankebut 25	وَمَا أُولَئِكَ إِلَّا نَاصِرِينَ
Bakara 263	قَوْلٌ مَّعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِّنْ صَدَقَةٍ يَتْبَعُهَا أَذَى
Saffat 116	وَنَصَرْنَا هُمْ فَكَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ
Nahl 90	إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ
Tevbe 112	الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ طَائِعِينَ مَلِكِينَ لَا يُغْنِي عَنْهُمْ كَثْرَتُ ثَمَرِهِمْ وَلَا أَثَرُهُمْ إِلَّا الَّذِينَ يَتَّقُونَ اللَّهَ مِنْ قَبْلِ ذَلِكَ سَيَكْفُرُ عَنْهُمْ أُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ
Ahzab 65	خَالِدِينَ فِيهَا أُولَئِكَ لَمْ يَصُفْهُمْ إِلَّا شُرَكَاءُ لَهُمْ لَا يُجِدُونَ وَليًّا وَلَا نَصِيرًا
Müzzemmil 18	السَّمَاءِ مُنْفَطِرٌ بِهِ كَانَ وَعْدُهُ مَفْعُولًا
Isra 5	فَجَاسُوا خِلالَ الدِّيَارِ وَكَانَ وَعْدًا مَّفْعُولًا
Isra 33	جَعَلْنَا لَوْلِيَّهِ سُلْطَانًا فَلَا يَسْرِفُ فِي الْقَتْلِ إِنَّهُ كَانَ مَنْصُورًا
Naziat 10	يَقُولُونَ إِنَّا لَمَرْدُودُونَ فِي الْحَافِرَةِ
Buruc 2,3	وَالْيَوْمَ الْمَوْعُودِ وَشَاهِدٍ وَمَشْهُودٍ
Lokman 28	مَا خَلَقَكُمْ إِلَّا لَعْنَةً وَاجِدَةً
Nahl 127	وَأَصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ إِلَّا بِاللَّهِ
İnsan 22	إِنَّ هَذَا كَانَ لَكُمْ جَزَاءً وَكَانَ سَعْيُكُمْ مَشْكُورًا
Nisa 103	إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَّوْقُوتًا
Enam 90	إِنَّ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ
Saf 13	نَصْرٌ مِّنَ اللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ
16:29	فَادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا

Aşağıda verilen fiil çekimlerini yapın.

Anlam	Mastar	İsmi meful	İsmi fail	Muzari	Mazi
					قَالَ
					آمَنَ
					عَلِمَ
					كَفَرَ

					عَمِلَ
					خَلَقَ
					أَنْزَلَ
					كَذَّبَ
					هَدَى
					أَرَادَ
					اتَّبَعَ
					أَرْسَلَ
					أَخَذَ
					اتَّخَذَ
					عَبَدَ
					عَفَا
					ضَلَّ
					قَضَى

Aşağıda verilen kelimelerin anlamlarını yazın.

	فَاعِلٌ		الْمَنَّاهُونَ		إِحْسَانٍ
	فَتَحَ		إِيتَاءٍ		الْأَمْرِ
	قَوْلٌ		بَعَثٌ		الْتَّائِبِ
	مَرْدُودٌ		الْبَغْيِ		الْحَافِظُ
	مَشْكُورًا		جَزَاءً		الْحَامِدُ
	مَشْهُودٍ		خَالِدِينَ		الْخُلْدِ
	مَعْرُوفٌ		خَلْقٌ		الرَّاكِعِ
	مَغْفِرَةٌ		ذِكْرِي		السَّائِحِ
	مَفْعُولٌ		نَصْرٌ		السَّاجِدُ
	مَنْصُورٌ		سَعْيٍ		الصَّلَاةِ
	مُنْفَطِرٌ		شَاهِدٍ		الْعَابِدِ
	الْمُنْكَرِ		صَبْرٌ		الْقَتْلِ
	مَوْقُوتٌ		الْعَدْلِ		الْمُؤْمِنِ
	نَاصِرٌ		الْغَالِبِ		الْمَوْعُودِ

Ders 21

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ ﴿١﴾ عَنِ النَّبِيِّ الْعَظِيمِ ﴿٢﴾ الَّذِي هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ ﴿٣﴾ كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ﴿٤﴾ ثُمَّ كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ﴿٥﴾
أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهَادًا ﴿٦﴾ وَالْجِبَالَ أَوْتَادًا ﴿٧﴾

Birbirlerinden ne hakkında soruşuyorlar? Üzerinde anlaşmazlığa düştükleri büyük haber hakkında. Hayır, (ileride) bilecekler. Yine hayır; (ileride) bilecekler. Biz, yeryüzünü bir döşek, dağları da kazıklar yapmadık mı? (Nebe 1-7)

Geniş zaman fiilinin mansub hali

Muzari fiillerin başına 'nasb edatları' denilen edatlardan biri geldiği zaman fiil mansub olur. Mansub şöyle olur:

- Tekil salim fiillerde son harfin harekesi üstüne dönüşür: يَكْتُبُ → يَكْتُبُ
- Son harfi illetli olan tekil fiillerin son harfi üstünlü olarak okunur: يَأْتِي → يَأْتِي
- Çoğul fiillerde sondaki (ن) harfi düşer, yerine (ل) harfi gelir: يَكْتُبُونَ → يَكْتُبُوا

Nasb edatları şunlardır:

olması için, ta ki	لِ	-a kadar, ta ki	حَتَّى	Ki, olması için	أَنْ
o zaman (her zaman değil)	إِذَا - إِذَنْ	olmaması için	أَنْ لَا = أَلَّا	Asla, -mayacak	لَنْ
o zaman (şart cümlelerinde)	فَ	ta ki, olmaması için	كَيْ لَا = كَيْلَا	olması için, ta ki	كَيْ

"Ondan yememizi (yemeyi) istiyoruz" dediler.	قَالُوا نُرِيدُ أَنْ نَأْكُلَ مِنْهَا
Onlar ateşten çıkmak isterler.	يُرِيدُونَ أَنْ يَخْرُجُوا مِنَ النَّارِ
Böylece Allah'ın kendisine ve peygamberine yardım edenleri belirlemesi için.	لِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَبْصُرُهُ وَرُسُلَهُ
Gerçekten Allah'ın göklerde ve yerde ne varsa bildiğini bilmeniz için	لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
Ben insanları ve cinleri ancak bana kulluk etmeleri için yarattım.	وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ
Eğer, sen yanlarına çıkıncaya kadar sabretseleldi elbette onlar için daha hayırlı olurdu	وَلَوْ أَنَّهُمْ صَبَرُوا حَتَّى تَخْرُجَ إِلَيْهِمْ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ
Ki seni çok tesbih edelim ve çok zikredelim.	كَيْ نُسَبِّحَكَ كَثِيرًا وَنَذْكُرَكَ كَثِيرًا
Ve muhakkak onlar oradan çıkmadıkça, biz oraya asla girmeyeceğiz.	وَإِنَّا لَنْ نَدْخُلَهَا حَتَّى يَخْرُجُوا مِنْهَا
O kendisine kimsenin güç yetiremeyeceğini mi sanıyor?	أَيَحْسَبُ أَنْ لَنْ يَقْدِرَ عَلَيْهِ أَحَدٌ
Ne diye Allah yolunda harcamıyorsunuz?	وَمَا لَكُمْ أَلَّا تُنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ
	وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَتَازَعَوْا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ
	إِنِّي إِذًا لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ
	وَلَا تَمْسُوها بِسُوءٍ فَيَأْخُذْكُمْ عَذَابٌ قَرِيبٌ
	08:46
	36:24
	11:64

Geniş zaman fiilinin meczum hali

Geniş zaman fiili aşağıdaki gibi meczum yapılır:

- Salim tekil fiillerin son harfinin harekesi cezim olur: يَكْتُبُ → يَكْتُبُ
- Son harfi illetli olan fiillerin son harfi düşer: تَرَى → تَرَى
- Çoğul fiillerde sondaki (ن) harfi düşer, yerine (ل) harfi gelir: يَكْتُبُونَ → يَكْتُبُوا

Meczum hal aşağıdaki durumlarda kullanılır:

- Emir
- Nehiy (Olumsuz emir)
- Geçmiş zamanın olumsuzu (لَمْ)

- Üçüncü şahıs emir veya dilek
- Şart cümleleri

Fiiller hiçbir zaman mecrur olmaz. Bazen okumada kolaylık olması için meczum fiillerin harekesi esreye dönebilir.

Allah ile beraber başka ilah tanıma.	لَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ
Artık Allah'a ortaklar koşmayın.	فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا
Güneşe ve aya secde etmeyin.	لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ
Bunlar Allah'ın sınırlarıdır. Sakın onlara yaklaşmayın!	تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَقْرُبُوهَا
Hakkı batıla karıştırmayın!	وَلَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ
O, onların kötü planını boşa çıkarmadı mı?	أَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ
Yeryüzünü bir döşek yapmadık mı?	أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهَادًا
Bilmedin mi ki, Allah gökte ve yerde ne varsa hepsini bilir?	أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ
İnsan neden yaratıldığına bir baksın.	فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ مِمَّ خُلِقَ
Bu evin Rabbine ibadet etsinler.	فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ
İnsana bilmediği şeyleri öğretti.	عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ
Doğurmadı ve doğrulmadı.	لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ
74:1-5	يَأْتِيهَا الْمُدْتَرِّقُ فَمَنْ فَاذِرْ وَرَبِّكَ فَكَبِّرْ وَتَيْبَاكَ فَطَهِّرْ وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ
22:77	يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَرْكَعُوا وَاسْجُدُوا وَاعْبُدُوا رَبَّكُمْ وَأَفْعَلُوا الْخَيْرَ
39:66	بَلِ اللَّهُ فَاعْبُدْ وَكُنْ مِنَ الشَّاكِرِينَ
40:55	فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَأَسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ
03:93	قُلْ فَاتَوَّأُوا بِالتَّوْرَةِ فَاتْلُوهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

Aşağıda verilen fiillerin mansub ve meczum hallerini yazın.

Meczum	Mansub	Merfu	Meczum	Mansub	Merfu
		يَعْرِفُونَ - تَعْرِفُونَ			يَعْرِفُ - تَعْرِفُ
		يَضْرِبُونَ - تَضْرِبُونَ			يَضْرِبُ - تَضْرِبُ
		يَنْصُرُونَ - تَنْصُرُونَ			يَنْصُرُ - تَنْصُرُ
		يَعْلَمُونَ - تَعْلَمُونَ			يَعْلَمُ - تَعْلَمُ
		يَدْعُونَ - تَدْعُونَ			يَدْعُو - تَدْعُو
		يَقُولُونَ - تَقُولُونَ			يَقُولُ - تَقُولُ
		يَأْتُونَ - تَأْتُونَ			يَأْتِي - تَأْتِي
		يَجِدُونَ - تَجِدُونَ			يَجِدُ - تَجِدُ
		يَضِلُّونَ - تَضِلُّونَ			يَضِلُّ - تَضِلُّ
		أَقُولُ - نَقُولُ			أَكْتُبُ - نَكْتُبُ
		أَعْفُو - نَعْفُو			أَجْزِي - نَجْزِي

Aşağıda verilen kelimelerin anlamlarını yazın.

أَنْ تَأْكُلَ	أَهْجُرَ	لَا تَسْجُدُوا	
أَنْ يَخْرُجُوا	كَبَّرَ	لَا تَقْرُبُوهَا	
لِيَعْلَمَ	أَنْذَرَ	لَا تَلْبَسُوا	
لِيَتَعْلَمُوا	إِفْعَلُوا	لَمْ يَجْعَلْ	
لِيَعْبُدُونِ	أَعْبُدُوا	لَمْ نَجْعَلِ	
حَتَّى تَخْرُجَ	أَسْجُدُوا	لَمْ تَعْلَمْ	
كَيْ نُسَبِّحَكَ	إِرْكَعُوا	فَلْيَنْظُرِ	
لَنْ نَدْخُلَهَا	فُمْ	فَلْيَعْبُدُوا	
أَنْ لَنْ يَقْدِرَ	طَهَّرَ	لَمْ يَعْلَمْ	
أَلَّا تَنْفِقُوا	لَا تَجْعَلْ	لَمْ يَلِدْ	
حَتَّى يَخْرُجُوا	لَا تَجْعَلُوا	لَمْ يُؤَلِّدْ	
الشَّاكِرِينَ	كُنْ	سَبَّحْ	
الْعَاشِيَ	أَصْبِرْ	فَاتُوا	
فَاعْبُدْ	أَسْتَغْفِرْ	فَاتُّوْا	

Ders 22

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ ﴿١﴾ وَوَضَعْنَا عَنكَ وِزْرَكَ ﴿٢﴾ أَلَدَىٰ آنْقَضَ ظَهْرَكَ ﴿٣﴾ وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ ﴿٤﴾ فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ﴿٥﴾ إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ﴿٦﴾ فَإِذَا فَرَغْتَ فَانصَبْ ﴿٧﴾ وَإِلَىٰ رَبِّكَ فَارْغَبْ ﴿٨﴾

Senin için göğsünü genişletmedik mi? Senin yükünü üzerinden kaldırdık. Ki o senin belini bükmüştü. Senin şânını yükselttik. Şüphesiz güçlkle beraber bir kolaylık vardır. Gerçekten, güçlkle beraber bir kolaylık vardır. Öyleyse, bir işi bitirince diğerine koyul. Ancak Rabbine yönel ve yalvar. (İnşirah)

Emir

Emir, bir işin yapılması için söylenen sözdür. Fiillerin emir kipleri ile dilek kipleri aynıdır. Salim fiillerde emir yapmak için fiilin muzari halinin başındaki muzariyat harfi (ا، ت، ي، ن) atılır, onun yerine bir elif harfi getirilir. Bu elifin hareketi fiilin orta harfinin hareketine bağlıdır. Orta harfin hareketi ötre ise elif de ötre alır, aksi halde elif esre alır.

Ayrıca fiil meczum yapılır; yani tekil ise son harfinin hareketi cezim olur, çoğul ise sondaki (ن) harfi düşer, yerine (ا) harfi gelir.

Çoğul emirlerde fiilin (وا) sonuna eklenir.

İlletli fiillerde emir kalıpları biraz farklıdır. Üçlü fiillerin emir kiplerine örnekler aşağıda verilmiştir.

Anlam	Çoğul Emir	Emir	Muzari	Mazi	Anlam	Çoğul Emir	Emir	Muzari	Mazi
Vaki olmak, düşmek	قَعُوا	قَعْ	يَقَعُ	وَقَعَ	Açmak	اِفْتَحُوا	اِفْتَحْ	يَفْتَحُ	فَتَحَ
Karşılıksız vermek	هَبُوا	هَبْ	يَهَبُ	وَهَبَ	Diriltmek, göndermek	اِبْعَثُوا	اِبْعَثْ	يَبْعَثُ	بَعَثَ
Söylemek	قُولُوا	قُلْ	يَقُولُ	قَالَ	Terk etmek	اتْرُكُوا	اتْرُكْ	يَتْرُكُ	تَرَكَ
Ayağa kalkmak	قُومُوا	قُمْ	يَقُومُ	قَامَ	Toplamak	أَحْشُرُوا	أَحْشُرْ	يَحْشُرُ	حَشَرَ
Olmak	كُونُوا	كُنْ	يَكُونُ	كَانَ	Yazmak	اُكْتُبُوا	اُكْتُبْ	يَكْتُبُ	كَتَبَ
Okumak	اُتْلُوا	اُتْلُ	يَتْلُو	تَلَا	İnkâr etmek	اُكْفِرُوا	اُكْفِرْ	يَكْفُرُ	كَفَرَ
Çağırarak, dua etmek	اُدْعُوا	ادْعُ	يَدْعُو	دَعَا	Bilmek	اعْلَمُوا	اعْلَمْ	يَعْلَمُ	عَلِمَ
Sormak	اسْأَلُوا	اسْأَلْ	يَسْأَلُ	سَأَلَ	Çalışmak	اعْمَلُوا	اعْمَلْ	يَعْمَلُ	عَمِلَ
Okumak	اقْرَأُوا	اقْرَأْ	يَقْرَأُ	قَرَأَ	Engel olmak	أَصْدُدُوا	أَصْدُدْ	يَصُدُّ	صَدَّ
Korumak	قُوا	قِ	يَقِي	وَقَى	Yemek	كُلُوا	كُلْ	يَأْكُلُ	أَكَلَ

Nehiy

Bir işin yapılmamasını emreden söze yasak, olumsuz emir veya nehiy denir. Nehiy yapmak için fiilin ikinci tekil şahıs muzari çekiminin önüne (لا) getirilir ve fiil meczum yapılır.

Çoğul nehiylerde fiilin sonuna (وا) eklenir.

Anlam	Çoğul Nehiy	Nehiy	Muzari	Mazi	Anlam	Çoğul Nehiy	Nehiy	Muzari	Mazi
Vaki olmak	لا تَقَعُوا	لا تَقَعْ	يَقَعُ	وَقَعَ	Açmak	لا تَفْتَحُوا	لا تَفْتَحْ	يَفْتَحُ	فَتَحَ
Karşılıksız vermek	لا تَهَبُوا	لا تَهَبْ	يَهَبُ	وَهَبَ	Diriltmek	لا تَبْعَثُوا	لا تَبْعَثْ	يَبْعَثُ	بَعَثَ
Söylemek	لا تَقُولُوا	لا تَقُلْ	يَقُولُ	قَالَ	Terk etmek	لا تَتْرُكُوا	لا تَتْرُكْ	يَتْرُكُ	تَرَكَ
Ayağa kalkmak	لا تَقُومُوا	لا تَقُمْ	يَقُومُ	قَامَ	Toplamak	لا تَحْشُرُوا	لا تَحْشُرْ	يَحْشُرُ	حَشَرَ

Ayetlerdeki emirleri ve nehiyleri tahlil edin

O halde insanlar arasında hak ile hükmet.	فَاَحْكُم بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ
Ve ey Rabbimiz! Bizi bağışla.	وَاعْفِرْ لَنَا رَبَّنَا
Ve Rabbini çok zikret.	وَاذْكُرْ رَبَّكَ كَثِيرًا
O, "Ey babacığım! Sana emredilene yap" dedi	قَالَ يَا أَبَتِ افْعَلْ مَا تُؤْمَرُ
Size emredilene hemen yapın.	فَاعْمَلُوا مَا تُؤْمَرُونَ
Allah'ı çok anın ki kurtuluşa eresiniz.	وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ
Öyleyse beni anın, ben de sizi anayım; bana şükredin, sakın nankörlük yapmayın	فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُونَ
Bilin ki Allah sakınanlarla beraberdir.	وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ
De ki: "Çalışın, amelinizi Allah, Resulü ve müminler görecektir.	وَقُلِ اعْمَلُوا فَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ
Hac 26	لَا تُشْرِكْ بِي شَيْئًا وَطَهِّرْ بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ
Muminun 65	لَا تَجَارُوا الْيَوْمَ إِنَّكُمْ مِنَّا لَا تُنصِرُونَ
Bakara 102	إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ
Enam 14	وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ
Araf 31	وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ
Hud 46	فَلَا تَسْأَلْنِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ
Tevbe 108	لَا تَقُمْ فِيهِ أَبَدًا
Yunus 85	رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِّلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ
Kasas 76	لَا تَفْرَحْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْفَرِحِينَ
Meryem 44	يَا أَبَتِ لَا تَعْبُدِ الشَّيْطَانَ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلرَّحْمَنِ عَصِيًّا
Enam 151	وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ
Hud 70	لَا تَخَفْ إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَى قَوْمِ لُوطٍ
İkra 1	اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ
Yasin 82	إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ
Saffat 100	رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ
Mümtahine 5	رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِّلَّذِينَ كَفَرُوا وَاعْفِرْ لَنَا رَبَّنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ
Müzzemmil 2	قُمِ اللَّيْلَ إِلَّا قَلِيلًا
Hac 77	يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ارْكَعُوا وَاسْجُدُوا وَاعْبُدُوا رَبَّكُمْ وَافْعَلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ
Şuara 118	فَافْتَحْ بَيْنِي وَبَيْنَهُمْ فَتْحًا وَنَجِّنِي وَمَنْ مَعِيَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ
İsra 29	وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَىٰ عُنُقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُومًا مَّحْسُورًا

Aşağıdaki kelimelerin anlamını yazın.

أَحْكَم	أَذْكُرُوا	لَا تُشْرِكْ
أَذْكُرْ	إِزْكَعُوا	لَا تَعْبُدْ
إِغْفِرْ	أَسْجُدُوا	لَا تَفْرَحْ
إِفْتَحْ	إِشْرَبُوا	لَا تَقْتُلُوا
إِفْعَلُوا	أَشْكُرُوا	لَا تَقْمْ
إِفْعَلُوا	أُعْبُدُوا	لَا تَكْفُرْ
إِقْرَأْ	إِعْلَمُوا	لَا تَكُونَنَّ
طَهَّرْ	إِعْمَلْ	نَجِّنِي
قُمْ	إِعْمَلُوا	هَبْ
كُلُوا	لَا تَبْسُطْ	لَا تَجْعَلْ
كُنْ	لَا تَجَارُوا	لَا تَخَفْ
لَعَلَّكُمْ	لَا تُسْرِفُوا	لَا تَسْأَلْ

Ders 23

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اِقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ﴿١﴾ خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ﴿٢﴾ اِقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ ﴿٣﴾ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ﴿٤﴾ عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ﴿٥﴾

Asılı olan şey	عَلَقٍ
Öğretmek	عَلَّمَ - يُعَلِّمُ

Oku	اِقْرَأْ
Yarattı	خَلَقَ
En cömert, en şerefli	اَكْرَمُ

Oku, yaratan Rabbinin adıyla! O, insanı "alak" dan yarattı. Oku! Senin Rabbin en cömert olandır O, kalemle öğretti, insana bilmediğini öğretti. (Alak 1-5)

Şart cümleleri

Şart cümlelerinde biri şart diğeri cevap olmak üzere iki unsur vardır.

Siz Allah'a yardım ederseniz O da size yardım eder.	إِنْ تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ
---	--------------------------------------

Yukarıdaki örnekte 'Siz Allah'a yardım ederseniz' cümlesi şart, 'O da size yardım eder' ise cevaptır. Şart cümlesi daima cevap cümlesinden önce gelir.

Şart için kullanılan edatların en yaygın olanları şunlardır:

Her ne zaman	كُلَّمَا	Olduğu zaman (geniş zaman)	إِذَا	Eğer, şayet (olursa, yaparsa)	إِنْ
Her nerede	أَيْنَمَا	Kim ki	مَنْ	Eğer, şayet (olsaydı, yapsaydı)	لَوْ

Şart cümleleri için geçmiş zaman fiili veya muzari meczum fiil kullanılır. Muzari fiil kullanılması halinde hem şart hem de cevap meczum olur. Bu zamanlar şart ve cevapta karışık olarak da kullanılabilir. Cevap genellikle لَ veya فَ harfi ile başlar, bunlar çoğu zaman tercüme konusuna girmezler.

Eğer Rabbin dileseydi elbette bütün insanları tek bir ümmet yapardı.	وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ أُمَّةً وَاحِدَةً
Üzerinizde Allah'ın ihsanı ve rahmeti olmasaydı, muhakkak zarara uğrayanlardan olurdunuz.	فَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَكُنْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ
Eğer biz bu Kur'an'ı bir dağa indirseydik, muhakkak ki onu, Allah korkusundan baş eğerek, parça parça olmuş görürdün	لَوْ أَنْزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَى جَبَلٍ لَرَأَيْتَهُ خَاشِعًا مُتَصَدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ اللَّهِ
Eğer ona itaat ederseniz, doğru yolu bulmuş olursunuz.	إِنْ تُطِيعُوهُ تَهْتَدُوا
Cahiller kendilerine muhatap oldukları zaman "Selam" derler.	وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا
Namaz kılınca artık yeryüzüne dağılın.	فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَانْتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ
Kim hidayetime tâbi olursa onlar için herhangi bir korku yoktur ve onlar üzüntü çekmezler.	فَمَنْ تَبِعَ هُدَايَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ
Kim iyilik yapan olarak yüzünü Allah'a döndürse onun ecri Rabbi katındadır.	مَنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهُ أَجْرُهُ عِنْدَ رَبِّهِ
Şükreden ancak kendisi için şükretmiş olur.	وَمَنْ يَشْكُرْ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ
Öyle ise sizden kim bu ayı görürse onda oruç tutsun.	فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ
Oraya her bir topluluk atıldıkça oranın bekçileri onlara, "Size bir uyarıcı gelmemiş miydi?" diye sorarlar	كُلَّمَا أُلْقِيَ فِيهَا فَوْجٌ سَأَلْتَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ
Nerede olursanız olun, Allah hepinizi bir araya getirir.	أَيْنَ مَا تَكُونُوا يَأْتِ بِكُمْ اللَّهُ جَمِيعًا
Zumer 57	أَوْ تَقُولُ لَوْ أَنَّ اللَّهَ هَدَانِي لَكُنْتُ مِنَ الْمُتَّقِينَ
Mulk 10	وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ
Enam 8	وَقَالُوا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْهِ مَلَكٌ وَلَوْ أَنْزَلْنَا مَلَكَائِيلَ لَقُضِيَ الْأَمْرُ

	ثُمَّ لَا يُنظَرُونَ
47:07	يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ
47:36	وَإِنْ تُوْمِنُوا وَتَتَّقُوا يُؤْتِكُمْ أُجُورَكُمْ وَلَا يَسْأَلْكُمْ أَمْوَالَكُمْ

Mübalağalı ismi fail

Bir işi çok veya kuvvetli yapanı göstermek için mübalağalı ismi failer kullanılır. Bunların çeşitli kalıpları vardır:

Çok bağışlayan	غَفَّارٌ	Çok hibe eden	وَهَّابٌ	Çok rızık veren	رَزَّاقٌ
Çok affeden	عَفُوٌّ	Çok seven	وَدُودٌ	Çok bağışlayan	غَفُورٌ
Hakkıyla işiten	سَمِيعٌ	Hakkıyla gören	بَصِيرٌ	Hakkıyla bilen	عَلِيمٌ

Aşağıdaki ayetlerin anlamlarını Kuran mealinden bakıp yazın.

17:11	وَكَانَ الْإِنْسَانُ عَجُولًا
17:27	وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا
24:10	وَأَنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ حَكِيمٌ
40:35	كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى كُلِّ قَلْبٍ مُتَكَبِّرٍ جَبَّارٍ
24:20	وَأَنَّ اللَّهَ رَعُوفٌ رَحِيمٌ
25:31	وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ هَادِيًا وَنَصِيرًا
40:28	إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ كَذَّابٌ

Kelime Ezber Alıştırması 6

Elçi	رَسُولٌ (رُسُلٌ)	Deniz; büyük nehir	بَحْرٌ (بِحَارٌ)
Peygamber	نَبِيٌّ (نَبِيُّونَ ، نَبِيِّينَ ، أَنْبِيَاءَ)	Güneş	الشَّمْسُ
Ayet, işaret	آيَةٌ (آيَاتٌ)	Ay	القَمَرُ
Delil	بَيِّنَةٌ (بَيِّنَاتٌ)	Gece	لَيْلٌ
Kur'an; okuma	قُرْآنٌ	Gündüz	نَهَارٌ
Dağ	جَبَلٌ (جِبَالٌ)	Yoktur ... ancak ...	لَا... إِلَّا ...
Fecir, şafak, sabah	الفَجْرُ	Değildir ... ancak ...	إِن... إِلَّا ...
Ehli hayvanlar	أَنْعَامٌ	Olmaz ... ancak ...	مَا... إِلَّا ...

Ayetlerin anlamlarını Kuran mealinden bakıp yazın.

73: 15	إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ رَسُولًا شَاهِدًا عَلَيْكُمْ
Enfal 64	يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَسْبُكَ اللَّهُ وَمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ
Zuhruf 6	وَكَمْ أَرْسَلْنَا مِنْ نَبِيِّ فِي الْأَوَّلِينَ
İsra 55	وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّبِيِّينَ عَلَىٰ بَعْضٍ وَآتَيْنَا دَاوُودَ زَبُورًا
Sad 183	إِنْ كُنَّا إِلَّا كَذَّبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ عِقَابٌ
Nebe 28	وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كِذَابًا
Taha 133	وَقَالُوا لَوْلَا يَأْتِينَا بِآيَةٍ مِنْ رَبِّهِ

İsra 78	أَقِمِ الصَّلَاةَ لِدُلُوكِ الشَّمْسِ إِلَى غَسَقِ اللَّيْلِ وَقُرْآنَ الْفَجْرِ إِنَّ قُرْآنَ الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا
Hicr 82	وَكَانُوا يَنْحِتُونَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا آمِنِينَ
Nisa 82	أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ ۗ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا
Haşr 21	لَوْ أَنْزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَىٰ جَبَلٍ لَرَأَيْنَاهُ خَاشِعًا مُتَصَدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ
Rum 41	ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي النَّاسِ
Enam 142	وَمِنَ الْأَنْعَامِ حَمُولَةً وَفَرْشًا
40:62	ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ لَّا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
36:115	مَا أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ
26:115	إِنَّا أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ

Aşağıda verilen kelimelerin anlamlarını yazın.

عَجُولًا	إِنْ تَنْصُرُوا	مَنْ أَسْلَمَ
كُفُورًا	إِنْ تُؤْمِنُوا	مَنْ يَشْكُرُ
تَوَابٍ	لَوْ شَاءَ	مَنْ شَهِدَ
جَبَّارٍ	لَوْ لَا فَضْلُ اللَّهِ	فَلْيَصُصْهُ
رَعُوفٍ	لَوْ أَنْزَلْنَا	كُلَّمَا دَعَوْتُهُمْ
نَصِيرًا	إِنْ تُطِيعُوهُ	أَيْنَ مَا تَكُونُوا
كَذَّابٍ	إِذَا خَاطَبَهُمْ	لَوْ أَنَّ اللَّهَ هَدَانِي
وَهَابٍ	فَانتَشِرُوا	لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ
رِزَاقٍ	إِذَا قُضِيَتِ	لَوْ أَنْزَلْنَا
خَبِيرٌ	مَنْ تَبِعَ	هَادِيًا

Ders 24

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١﴾ الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَفُورُ ﴿٢﴾ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا مَا تَرَى فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ مِنْ تَفَاوُتٍ فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرَى مِنْ فُطُورٍ ﴿٣﴾

Hükümlerlik elinde olan (Allah) mübarektir. O, her şeye gücü yetendir. O, hanginizin amel bakımından daha güzel olduğunu sınamak için ölümü ve hayatı yaratandır. O, mutlak güç sahibidir, çok bağışlayandır. O, yedi göğü tabaka tabaka yaratandır. Rahmân'ın yaratışında hiçbir uyumsuzluk göremezsin. Gözünü çevir, hiçbir çatlak görüyor musun? (Mülk 1-3)

Geniş zamanın olumsuzu:

Geniş zaman fiilinin önüne gelen (لَا) harfi anlamı olumsuz yapar. Bazen (مَا) yerine (لَا) da kullanılabilir.

Yapmaz	لَا يَفْعَلُ	Yapar	يَفْعَلُ
Girmezsin	لَا تَدْخُلُ	Girersin	تَدْخُلُ
Çıkamam	لَا أَخْرُجُ	Çıkarım	أَخْرُجُ
Anlamıyoruz	مَا نَفْقَهُ	Anlıyoruz	نَفْقَهُ
Zannetmem	مَا أَظُنُّ	Zannederim	أَظُنُّ

Geçmiş zamanın olumsuzu:

- Geçmiş zaman fiilinin önüne gelen (مَا) harfi anlamı olumsuz yapar. Bazen (لَا) da kullanılabilir.

Yapmadı	مَا فَعَلَ	Yaptı	فَعَلَ
Girmedin	مَا دَخَلْتَ	Girdin	دَخَلْتَ
Çıkmadım	مَا خَرَجْتُ	Çıktım	خَرَجْتُ
Doğrulamadı	لَا صَدَّقَ	Doğruladı	صَدَّقَ

- Diğer bir yol, (لَمْ) veya (لَمَّا) harfiyle fiilin geniş zaman çekiminin kullanılmasıdır. Bu durumda fiil meczum olur.

Yapmadı	لَمْ يَفْعَلْ	Yapar	يَفْعَلُ	Yaptı	فَعَلَ
Görmedin	لَمْ تَرَ	Görürsün	تَرَى	Gördün	رَأَيْتَ
Girmediler	لَمْ يَدْخُلُوا	Girerler	يَدْخُلُونَ	Girdiler	دَخَلُوا

Gelecek zamanın olumsuzu

Geniş zaman (Muzari) fiilin önüne (لَنْ) eklenmesi ve fiilin mansub hale getirilmesi suretiyle yapılır.

Yapmayacaklar	لَنْ يَفْعَلُوا	Yapacaklar	سَيَفْعَلُونَ	Bilmeyecek	لَنْ يَعْلَمَ	Bilecek	سَيَعْلَمُ
İşlemeyeceğiz	لَنْ نَعْمَلَ	İşleyeceğiz	سَنَعْمَلُ	Gitmeyeceksin	لَنْ تَذْهَبَ	Gideceksin	سَتَذْهَبُ

Duha 3	مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَى
03-171	وَأَنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُؤْمِنِينَ
Ki ülkeler arasında onun eşi yaratılmamıştı	الَّتِي لَمْ يُخْلَقْ مِثْلُهَا فِي الْبِلَادِ
Onu gördükleri gün onlar, sanki bir akşam veya bir kuşluk vakti kalmış gibidirler.	كَانَتْهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَهَا لَمْ يَلْبِتُوا إِلَّا عَشِيَّةً أَوْ ضُحَاهَا
Kendisini kimsenin görmediğini mi sanıyor?	أَيَحْسَبُ أَنْ لَمْ يَرَهُ أَحَدٌ
06-05	فَقَدْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ
Göçebe Araplar: "İnanlık" dediler. De ki: "İnanmadınız, fakat 'İslâm olduk' deyin. Henüz iman kalblerinize girmedi	قَالَتِ الْأَعْرَابُ أَمَّا قُلٌّ لَمْ تُوْمِنُوا وَلَكِنْ قُولُوا أَسْلَمْنَا

	وَلَمَّا يَدْخُلِ الْإِيمَانُ فِي قُلُوبِكُمْ
62-03	وَأَخْرَيْنَ مِنْهُمْ لَمَّا يَلْحَقُوا بِهِمْ
Âl-i İmran 117	وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَكِنْ أَنْفُسُهُمْ يَظْلِمُونَ
Alak 5	عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ
Enam 110	وَنُقَلِّبُ أَفْئِدَتَهُمْ وَأَبْصَارَهُمْ كَمَا لَمْ يُؤْمِنُوا بِهِ أَوْلَ مَرَّةٍ
Kiyame 31	فَلَا صَدَقَ وَلَا صَلَّى
Bakara 55	وَإِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسَى لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّى نَرَى اللَّهَ جَهْرَةً
Âl-i İmran 24	ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا مَعْدُودَاتٍ
Tevbe 51	قُلْ لَنْ يُصِيبَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا هُوَ مَوْلَانَا
İsra 37	إِنَّكَ لَنْ تَخْرِقَ الْأَرْضَ وَلَنْ تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُولًا
09:16	أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُتْرَكُوا وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ
Muhammed 29	أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ أَنْ لَنْ يُخْرِجَ اللَّهُ أَضْغَانَهُمْ
02-24	فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ
07:92	الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَأَنْ لَمْ يَعْنُوا فِيهَا الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَانُوا هُمُ الْخَاسِرِينَ
07:143	قَالَ لَنْ تَرَانِي وَلَكِنْ أَنْظِرْ إِلَى الْجِبَلِ فَإِنِ اسْتَقَرَّ مَكَانَهُ فَسَوْفَ تَرَانِي
Kehf 72	قَالَ أَلَمْ أَقُلْ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا
02:214	أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَأْتِكُمْ مَثَلُ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ

Kelime Ezber Alıştırması 7

Arkadaş, sahip, topluluk	صَاحِبٌ (أَصْحَابٌ)	Ebediyen, sonsuza kadar	أَبَدًا
Son	عَاقِبَةٌ	Karşılık; ödül	أَجْرٌ (أَجُورٌ)
Azap	عَذَابٌ	Süre	أَجَلٌ
Cezalandırma	عِقَابٌ	Ahiret	الْآخِرَةُ
Dirilme, ayağa kalkma	قِيَامَةٌ	Acıklı	أَلِيمٌ
Karşılaşma, toplanma	لِقَاءٌ	Ödül	ثَوَابٌ
Sabit, belli, isimlendirilmiş	مُسَمًّى	Cehennem ateşi	جَحِيمٌ
Ateş	نَارٌ	Karşılık	جَزَاءٌ
Nehir	نَهْرٌ (أَنْهَارٌ)	Bahçe, Cennet	جَنَّةٌ (جَنَّاتٌ)

Yazıklar olsun	وَيْلٌ	Cehennem	جَهَنَّمَ
Gün	يَوْمٌ (أَيَّامٌ)	Hesap	حِسَابٌ
O gün	يَوْمَئِذٍ	Saat (kıyametin zamanı)	سَاعَةٌ

Ayetlerin anlamlarını Kur'an mealinden bakıp yazın.

Kehf 37	قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَكَفَرْتَ بِالَّذِي خَلَقَكَ مِنْ تُرَابٍ
Zümer 24	أَفَمَنْ يَتَّقِي بِوَجْهِهِ سُوءَ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
Bakara 39	وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ
Neml 69	قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ
Enfal 12	وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ
Ankebut 5	مَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ اللَّهِ فَإِنَّ أَجَلَ اللَّهِ لَآتٍ
Nuh 4	يَغْفِرَ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُؤَخِّرْكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى
Beled 20	عَلَيْهِمْ نَارٌ مُّؤَصَّدَةٌ
Buruc 11	إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
Humeze 1	وَيْلٌ لِّكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةٍ
Murselat 15	وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ
Ahzab 65	خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا لَا يَجِدُونَ وِلِيًّا وَلَا نَصِيرًا
Tin 6	إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ
Munafikun 11	وَلَنْ يُؤَخِّرَ اللَّهُ نَفْسًا إِذَا جَاءَ أَجَلُهَا وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ
Necm 25	لِلَّهِ الْآخِرَةُ وَالْأُولَىٰ
İnsan 31	يُدْخِلُ مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَالظَّالِمِينَ أَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا
Âli İmran 145	وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الْآخِرَةِ نُؤْتِهِ مِنْهَا
Tekvir 12	وَإِذَا الْجَحِيمُ سُعِّرَتْ
Nebe 36	جَزَاءً مِّن رَّبِّكَ عَطَاءً حِسَابًا
Kalem 34	إِنَّ لِّلْمُتَّقِينَ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتِ النَّعِيمِ
Kamer 1	اقْتَرَبَتِ السَّاعَةُ وَانشَقَّ الْقَمَرُ

Aşağıda verilen kelimelerin anlamlarını yazın.

مَا ظَلَمَهُمْ	لَمْ يُؤْمِنُوا	أَلَمْ أَقُلْ	
أَنْ لَّمْ يَرَهُ	لَمْ يَعْلَمَ	لَنْ يُخْرِجَ	
لَمْ يَلْبَثُوا	لَا صَلَّى	أَمْ حَسِبَ	
يَرَوْنَهَا	لَا صَدَقَ	فَاتَّقُوا	
فَاعْتَرَلُونِ	لَنْ تُؤْمِنَ لَكَ	لَمْ تَفْعَلُوا	
لَمْ تُؤْمِنُوا	لَنْ تَمَسَّنَا	لَنْ تَفْعَلُوا	
أَيَحْسَبُ	لَنْ يُصِيبَنَا	لَا يُضِيعُ	
مَا وَدَّعَكَ	لَنْ تَبْلُغَ	أُعِدَّتْ	
مَا قَلَى	لَنْ تَخْرِقَ	وَقُودُ	
لَمَّا جَاءَهُمْ	لَنْ تَسْتَطِيعَ	مَرَضٌ	
لَمَّا يَدْخُلُ	لَمَّا يَلْحَقُوا	طُولًا	

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى الْإِبْلِ كَيْفَ خُلِقَتْ ﴿١٧﴾ وَإِلَى السَّمَاءِ كَيْفَ رُفِعَتْ ﴿١٨﴾ وَإِلَى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ ﴿١٩﴾ وَإِلَى الْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ ﴿٢٠﴾

Deveye bakmıyorlar mı, nasıl yaratılmıştır! Ve göğe (bakmıyorlar mı) nasıl yükseltilmiştir! Ve dağlara (bakmıyorlar mı) nasıl dikilmişlerdir! Ve yeryüzüne (bakmıyorlar mı) nasıl yayılmıştır! (Gaşiye 17-20)

Geçmiş zamanın edilgeni:

Geçmiş zaman fiilinin edilgen hali birinci harfi ötre, ikinci kök harfi esre yapmak suretiyle elde edilir. Fiilin normal çekim ekleri muhafaza edilir. Etken cümlelerin nesnesi edilgen cümlelerin öznesi olur ve merfu olur.

Öldürüldü	قُتِلَتْ	Öldürdü (Dş)	قَتَلَتْ	Öldürüldü	قُتِلَ	Öldürdü (Er)	قَتَلَ
Yazıldı	كُتِبَتْ	Yazdı	كَتَبَتْ	Yazıldı	كُتِبَ	Yazdı	كَتَبَ
Vuruldu	ضُرِبَتْ	Vurdu	ضَرَبَتْ	Vuruldu	ضُرِبَ	Vurdu	ضَرَبَ

Ayetleri tahlil edin.

Ey iman edenler! Oruç size farz kılındı.	يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ
İnsan zayıf yaratıldı	خُلِقَ الْإِنْسَانُ ضَعِيفًا
Böylece sihirbazlar bir araya getirildi	فَجُمِعَ السَّحَرَةُ
Eğer Allah yolunda öldürülür, ya da ölür iseniz...	وَلَئِن قُتِلْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ مُتُّمْ
Emrolunduğun gibi dosdoğru ol	فَاسْتَقِيمُوا كَمَا أُمِرْتُمْ
Allah anılınca kalpleri titrer.	إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ
Kendilerine savaş açılmış olanlara, zulmedilmiş oldukları için izin verildi.	أُذِنَ لِلَّذِينَ يُقَاتَلُونَ بِأَنَّهُمْ ظَلَمُوا
	لَئِن أُخْرِجْتُمْ لَنَخْرُجَنَّ مَعَكُمْ
	وَلَوْ دُخِلَتْ عَلَيْهِمْ مِّنْ أَقْطَارِهَا ثُمَّ سُئِلُوا الْفِتْنَةَ
	وَإِذَا الْمَوْءُودَةُ سُئِلَتْ بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ
	وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذَّلِيلَةُ
	ثُمَّ قِيلَ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ
	وَإِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ
	وَإِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ
	وَمَنْ يَعْتَصِمْ بِاللَّهِ فَقَدْ هُدِيَ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ
	ذَلِكُمْ بِأَنَّهُ إِذَا دُعِيَ اللَّهُ وَحْدَهُ كَفَرْتُمْ وَإِنْ يُشْرَكَ بِهِ
	تُؤْمِنُوا

أ... أم...

Bu kalıpla yapılan cümleler “yapsan da, yapmasan da” “olsa da olmasa da” anlamlarına gelir. Fiiller geçmiş zaman çekiminde gelir, fakat mana geniş zamandır. Ayrıca, “o mu yoksa bu mu”, “öyle mi yoksa böyle mi” anlamında da kullanılır.

Yasin 10	وَسَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أُنذِرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ
Şuara 136	قَالُوا سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَوَعَظْتَ أَمْ لَمْ تَكُن مِّنَ الْوَاعِظِينَ
Tur 15	أَفَسِحْرٌ هَذَا أَمْ أَنْتُمْ لَا تُبْصِرُونَ
Naziat 27	أَأَنْتُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَمْ السَّمَاءُ بَنَاهَا

Cin 10	وَأَنَا لَا نَدْرِي أَشْرٌ أُرِيدَ بِمَنْ فِي الْأَرْضِ أَمْ أَرَادَ بِهِمْ رَبُّهُمْ رَشَدًا
Araf 193	وَإِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ لَا يَتَّبِعُكُمْ سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ أَدَعَوْتُمُوهُمْ أَمْ أَنْتُمْ صَامِتُونَ
02-06	إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أُنذِرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ
12-39	يَا صَاحِبِي السِّجْنِ أَرَبَابٌ مُتَّفَقُونَ خَيْرٌ أَمْ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ
14-21	قَالُوا لَوْ هَدَانَا اللَّهُ لَهَدَيْنَاكُمْ سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَجْرَعْنَا أَمْ صَبَرْنَا مَا لَنَا مِنْ مَّحِيصٍ

Kelime Ezber Alıştırması 8

Emir; iş; konu	أَمْرٌ (أُمُورٌ)	Bir	أَحَدٌ (إِحْدَى)
Takva; sakinme; korunma	تَقْوَى	İlah	إِلَهٌ (الْهَةُ)
Gerçek; doğru	حَقٌّ	Ortak	شَرِيكٌ (شُرَكَاءُ)
Batıl; yanlış	بَاطِلٌ	Şahitlik	شَهَادَةٌ
Hikmet, sebepsiz iş yapmama	حِكْمَةٌ	Arş, taht, hükümlerlik	عَرْشٌ
Hamd, övgü	حَمْدٌ	Ahid, söz	عَهْدٌ
Din; kanun; hüküm; hesap	دِينٌ	Görünmeyen	غَيْبٌ
Zekât	زَكَاةٌ	Kitap	كِتَابٌ (كُتُبٌ)
Şahit, mevcut	شَهِيدٌ (شُهَدَاءُ)	Kelime	كَلِمَةٌ (كَلِمَاتٌ)
Namaz, dua, destek	صَلَاةٌ	Melek	مَلَكٌ (مَلَائِكَةٌ)
Apaçık	مُبِينٌ	Ahit, anlaşma	مِيثَاقٌ
Nur, ışık	نُورٌ	Bir	وَاحِدٌ (وَاحِدَةٌ)

Ayetlerin anlamlarını Kuran mealinden bakıp yazın.

Hadid 5	لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ
Bakara 42	وَلَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُوا الْحَقَّ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ
Taha 132	لَا نَسْأَلُكَ رِزْقًا ۗ نَحْنُ نَرْزُقُكَ ۗ وَالْعَاقِبَةُ لِلتَّقْوَى
Sad 20	وَشَدَدْنَا مُلْكَهُ وَأَتَيْنَاهُ الْحِكْمَةَ وَفَصَّلَ الْخِطَابِ
Enam 150	قُلْ هَلْ مِمَّنْ شُهِدَ كُمْ الَّذِينَ يَشْهَدُونَ أَنَّ اللَّهَ حَرَّمَ هَذَا
Feth 1	إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا
Muddessir 35	إِنَّهَا لِإِحْدَى الْكُبْرَى
Enbiya 43	أَمْ لَهُمْ آلِهَةٌ تَمْنَعُهُمْ مِنْ دُونِنَا
Sebe 27	قُلْ أَرُونِي الَّذِينَ أَلْحَقْتُمْ بِهِ شُرَكَاءَ

Rad 9	عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْكَبِيرِ الْمُتَعَالِ
Tekvir 20	ذِي قُوَّةٍ عِنْدَ ذِي الْعَرْشِ مَكِينٍ
Mearic 32	وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ
Ahzab 7	وَأَخَذْنَا مِنْهُم مِّيثَاقًا غَلِيظًا
Hud 118	وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ أُمَّةً وَاحِدَةً
Hakka 25	وَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ بِشِمَالِهِ فَيَقُولُ يَا لَيْتَنِي لَمْ أُوتَ كِتَابِيهِ
Bakara 43	وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ
Beyyine 6	إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا
Saf 8	وَاللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ
Zumer 19	أَفَمَنْ حَقَّ عَلَيْهِ كَلِمَةُ الْعَذَابِ أَفَأَنْتَ تُنقِذُ مَنْ فِي النَّارِ

Aşağıda verilen kelimelerin anlamlarını yazın.

أَنْذَرْتَهُمْ	دَعَوْتُمُوهُمْ	قُتِلْتُمْ
أَخْرَجْتُمْ	ذُكِرَ	كُتِبَ
أُذِنَ	رُفِعَتْ	لَا تُبْصِرُونَ
أَرَادَ	سُئِلَتْ	لَا نَدْرِي
أَرْبَابٌ	سُئِلُوا	لَا يُؤْمِنُونَ
أُرِيدَ	السَّحْرَةُ	لَمْ تُنذِرْهُمْ
أَشَدُّ	سُطِحَتْ	لَنَخْرُجَنَّ
أَمَرَتْ	سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ	لَهَدَيْنَاكُمْ
جُمِعَ	الصِّيَامُ	لَوْ هَدَانَا اللَّهُ
خُلِقَ	ضَعِيفًا	مُتَّفَرِّقُونَ
خَلَقًا	ظَلَمُوا	نُصِبَتْ
خُلِقَتْ	فَاسْتَقَمَ	وَجِلَتْ
دُخِلَتْ عَلَيْهِمْ	قُتِلَتْ	وَعَظَّتْ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
فَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ ﴿٧﴾ فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِسَابًا يَسِيرًا ﴿٨﴾ وَيَنْقَلِبُ إِلَىٰ أَهْلِهِ مَسْرُورًا ﴿٩﴾ وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ وَرَاءَ ظَهْرِهِ ﴿١٠﴾ فَسَوْفَ يَدْعُوا ثُبُورًا ﴿١١﴾ وَيَصْلَىٰ سَعِيرًا ﴿١٢﴾

Kime kitabı sağından verilirse, Hesabı çok kolay bir şekilde görülecek, Sevinçli olarak ailesine dönecektir. Fakat kime kitabı arkasından verilirse, yok olmayı isteyecek ve alevli ateşe girecektir. (İnşikak 7-15)

Geniş zamanın edilgeni:

Muzariyat harfinin harekesi ötre, ikinci kök harfin harekesi üstün yapılarak geniş zamanın edilgeni elde edilir.

Edilgen muzari		Etken muzari	
Öldürülür	يُقْتَلُ	Öldürür	يَقْتُلُ
İnkâr edilir	يُكْفَرُ	İnkâr eder	يَكْفُرُ
Merhamet edilir	يُرْحَمُ	Merhamet eder	يَرْحَمُ
Zulmedilir	يُظْلَمُ	Zulmeder	يُظْلِمُ
Döndürülür	يُرْجَعُ	Döner	يَرْجِعُ

Not: Bazı fiil kalıplarının muzariyat harfleri ötrelidir. Bu bakımdan edilgene benzerler. Bunları ayırt etmek için fiilin ikinci kök harfinin harekesine bakmak gerekir. Bu hareke esre ise türetilmiş bir fiilin etken muzari halidir: يُسَبِّحُ، يُخْرِجُ، يُجَاهِدُ

Eğer üstün ise edilgendir.

Ayetlerdeki edilgen fiilleri tahlil edin.

O gün kimse günahından sorulmaz, ne bir insan ne de bir cin.	فَيَوْمَئِذٍ لَا يُسْأَلُ عَنْ ذَنْبِهِ إِنْسٌ وَلَا جَانٌّ
Suçlular simalarından tanınırlar ve perçemlerinden ve ayaklarından yakalanırlar	يُعْرَفُ الْمُجْرِمُونَ بِسِيمَاهُمْ فَيُؤْخَذُ بِالنَّوَاصِي وَالْأَقْدَامِ
Onların bu şahitliği yazılacak ve sorguya çekilecekler.	سَتُكْتَبُ شَهَادَتُهُمْ وَيُسْأَلُونَ
Artık o gün kimseye zerre kadar zulüm yapılmaz ve size yaptıklarınızın karşılığından başkası verilmez.	فَالْيَوْمَ لَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَلَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ
Kim Allah yolunda savaşır da öldürülürse veya galip gelirse ona biz yakında çok büyük bir ecir vereceğiz.	وَمَنْ يُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيُقْتَلْ أَوْ يَغْلِبْ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا
Biz sizin işlediğinizden sorulacak değiliz.	وَلَا نُسْأَلُ عَمَّا تَعْمَلُونَ
Hiçbir şey yaratmazlar; onlar yaratılırlar.	لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ
Allah'a ve Peygambere itaat edin, ola ki merhamet edirsiniz	وَاطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ
Bakara 68	فَاعْمَلُوا مَا تُؤْمَرُونَ
Bakara 279	وَإِنْ تُبْتِغُوا فَالْكُمُ رُءُوسُ أَمْوَالِكُمْ لَا تَظْلِمُونَ وَلَا تُظْلَمُونَ
Ankebut 57	كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ثُمَّ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ
11-12	فَلَعَلَّكَ تَارِكٌ بَعْضَ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَضَائِقٌ بِهِ صَدْرُكَ أَنْ يَقُولُوا
11-15	مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا نُوفِّ إِلَيْهِمْ أَعْمَالَهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا لَا يُبْخَسُونَ
35-36	وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ لَا يُقْضَىٰ عَلَيْهِمْ فَيَمُوتُوا وَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ مِنْ عَذَابِهَا كَذَلِكَ نَجْزِي كُلَّ كَافِرٍ

Temyiz

Bir işin hangi bakımdan yapıldığını göstermek için tenvinli mansub isimler kullanılır.

Nebe 30	فَذُوقُوا فَلَنْ نَزِيدَكُمْ إِلَّا عَذَابًا
Kehf 34	وَكَانَ لَهُ ثَمَرٌ فَقَالَ لِصَاحِبِهِ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَنَا أَكْثَرُ مِنْكَ مَالًا وَأَعَزُّ نَفَرًا
Mülk 2	الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا
Taha 114	وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا
Nisa 22	إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَمَقْتًا وَسَاءَ سَبِيلًا
Ahzab 22	وَمَا زَادَهُمْ إِلَّا إِيمَانًا وَتَسْلِيمًا
37-11	فَاسْتَفْتَيْهِمْ أَيُّهُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَمْ مَنِ خَلَقْنَا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِنْ طِينٍ لَازِبٍ
40-07	رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَحْمَةً وَعِلْمًا فَاغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا سَبِيلَكَ وَقِهِمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ
40-21	كَانُوا هُمْ أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَآثَارًا فِي الْأَرْضِ

Kelime Ezber Alıştırması 9

İş, amel	عَمَلٌ (أَعْمَالٌ)	Nimetler	الْأَيُّ
İyi, güzel	حَسَنَةٌ (حَسَنَاتٌ)	Saltanat, kuvvet, yetki, delil	سُلْطَانٌ
Kötü; çirkin	سَيِّئَةٌ (سَيِّئَاتٌ)	Fazl, lütuf	فَضْلٌ
İyi, daha iyi	خَيْرٌ	Su	مَاءٌ
Kötü; daha kötü	شَرٌّ	Mülk, hükümlerlik	مُلْكٌ
Günah	إِثْمٌ	Nimet	نِعْمَةٌ
Günah	ذَنْبٌ (ذُنُوبٌ)	Hepsi, tamamı	أَجْمَعُونَ - أَجْمَعِينَ
Günah	جُنَاحٌ	İzin	إِذْنٌ
Haram, hürmetli	حَرَامٌ	Ceza; kuvvet	بَأْسٌ
İsim; ad	إِسْمٌ (أَسْمَاءٌ)	Hepsi; herkes	جَمِيعٌ
Konuşma, haber	حَدِيثٌ (أَحَادِيثٌ)	Aynı; eşit	سَوَاءٌ
İyi; temiz, güzel	طَيِّبَةٌ (طَيِّبَاتٌ)	Bölük, grup; fırka	فَرِيقٌ

Ayetlerin anlamlarını Kuran mealinden bakıp yazın.

Zilzal 6	يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا لِيُرَوْا أَعْمَالَهُمْ
Neml 46	قَالَ يَا قَوْمِ لِمَ تَسْتَعْجِلُونَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ
İsra 11	وَيَدْعُ الْإِنْسَانَ بِالشَّرِّ دُعَاءَهُ بِالْخَيْرِ
İnsan 24	فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تُطِعْ مِنْهُمْ آثِمًا أَوْ كَفُورًا
Şems 14	فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا فَدَمْدَمَ عَلَيْهِمْ رَبُّهُمْ بِذُنُوبِهِمْ فَسَوَّاهَا
Nur 29	لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ مَسْكُونَةٍ فِيهَا مَتَاعٌ لَكُمْ

Gaşiye 1	هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْعَاشِيَةِ
Muminun 51	يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُّوَا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا
Rahman 13	فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ
Duhan 19	وَأَنْ لَا تَعْلُوا عَلَى اللَّهِ ۗ إِنِّي آتِيكُمْ بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ
Tarık 6	خُلِقَ مِنْ مَّاءٍ دَافِقٍ
Casiye 27	وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
Saffat 57	وَلَوْلَا نِعْمَةُ رَبِّي لَكُنْتُ مِنَ الْمُحْضَرِينَ
Hicr 43	وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ أَجْمَعِينَ
Taha 123	قَالَ اهْبِطَا مِنْهَا جَمِيعًا ۖ بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ
Munafikun 6	سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ أَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ

Aşağıdaki kelimelerin anlamını yazın.

يُسْأَلُونَ	تُؤْمَرُونَ	يُسْأَلُ
تُجْرَوْنَ	تُظْلَمُونَ	يُعْرَفُ
عَذَابًا	تُرْجَعُونَ	سَتُكْتَبُ
مَالًا نَفَرًا	يُوحَىٰ	تُظْلَمُ
عَمَلًا	يُبْخَسُونَ	يُقْتَلُ
عِلْمًا	يُقْضَىٰ عَلَيْهِمْ	نُسْأَلُ
سَبِيلًا	يُخَفَّفُ	يُخْلَقُونَ
إِيمَانًا	يُؤْخَذُ	تُرْحَمُونَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 لَمْ يَكُنِ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ مُتَفَكِّينَ حَتَّى تَأْتِيَهُمُ الْبَيِّنَةُ ﴿١﴾ رَسُولٌ مِنَ اللَّهِ يَتْلُوا صُحُفًا مُطَهَّرَةً ﴿٢﴾ فِيهَا كُتِبَ قِيمَةٌ ﴿٣﴾ وَمَا تَفَرَّقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَةُ ﴿٤﴾

Kitap ehlinde inkâr edenler ile Allah'a ortak koşanlar, kendilerine apaçık delil gelinceye kadar (küfürden) ayrılacak değillerdi. Bu delil, tertemiz sahifeleri okuyan, Allah tarafından gönderilen bir peygamberdir. O sahifelerde dosdoğru hükümler vardır. Kendilerine kitap verilenler, ancak kendilerine o apaçık delil geldikten sonra ayrılığa düştüler. (Beyyine 1-4)

İsmi failin fiil anlamında kullanımı

İsmi fail, geniş zaman fiili olarak kullanılabilir ve cümlenin manasına bağlı olarak “yapar, yapacak” anlamlarına gelir. İsmi meful de benzer şekilde “yapılır, yapılacak” anlamında kullanılır.

Hani, Rabbin meleklere, “Ben yeryüzünde bir halife yaratacağım” demişti	وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً
Hiçbir şey hakkında sakın “yarın şunu yapacağım” deme!	وَلَا تَقُولَنَّ لشيءٍ إِنِّي فَاعِلٌ ذَلِكَ غَدًا
Rabbimiz! Şüphesiz sen hakkında şüphe olmayan bir günde insanları toplayacaksın.	رَبَّنَا إِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ
Mutlaka ben Rabbime gideceğim. O, bana yol gösterecektir.	وَقَالَ إِنِّي ذَاهِبٌ إِلَى رَبِّي سَيَهْدِينِ
Onu yalanladılar. Bu sebeple onlar götürüleceklerdir	فَكَذَّبُوهُ فَإِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ
Onlara orada hiçbir yorgunluk dokunmaz, onlar oradan çıkarılmayacaklar.	لَا يَمَسُّهُمْ فِيهَا نَصَبٌ وَمَا هُمْ مِنْهَا بِمُخْرَجِينَ
Ve Allah, gizlemekte olduğunuzu ortaya çıkaracaktır	وَاللَّهُ مُخْرِجٌ مَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ
Kıyamet günü mutlaka gelecektir. Sen şimdi güzel bir şekilde hoşgörü ile muamele et.	وَإِنَّ السَّاعَةَ لَأْتِيَةٌ فَاصْفَحِ الصَّفْحَ الْجَمِيلَ
39:30	إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُمْ مَيِّتُونَ
52:07-08	إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ لَوَاقِعٌ مَا لَهُ مِنْ دَافِعٍ
06:134	إِنَّ مَا تُوَعَّدُونَ لَأَتَىٰ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ

Yapagelmek: Geniş zaman fiilinden önce (كان) fiilinin geçmiş zamanı gelirse “geçmişte sürekli yapmak, yapagelmek, edegelmek” anlamları elde edilir.

Araf 39	وَقَالَتْ أُولَاهُمْ لِأَخْرَاهُمْ فَمَا كَانَ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ
Rum 56	وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَالْإِيمَانَ لَقَدْ لَبِثْتُمْ فِي كِتَابِ اللَّهِ إِلَى يَوْمِ الْبَعْثِ فَهَذَا يَوْمُ الْبَعْثِ وَلَكِنَّكُمْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ
06-164	ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ
Yasin 65	الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ
Âl-i İmran 106	يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ وَتَسْوَدُّ وُجُوهٌ فَأَمَّا الَّذِينَ اسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمْ أَكْفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ
Yunus 70	مَتَاعٌ فِي الدُّنْيَا ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ نَذِيقُهُمُ الْعَذَابَ الشَّدِيدَ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ

Tevbe 77	فَاعْقِبْهُمْ نَفَاقًا فِي قُلُوبِهِمْ إِلَى يَوْمِ يَلْقَوْنَهُ بِمَا أَخْلَفُوا اللَّهَ مَا وَعَدُوهُ وَبِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ
Maide 62	وَتَرَى كَثِيرًا مِّنْهُمْ يُسَارِعُونَ فِي الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَأَكْلِهِمُ الشُّحْتَ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ
07-70	قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَعْبُدَ اللَّهَ وَحْدَهُ وَنَذَرَ مَا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا وَدَمْرُنَا مَا كَانَ يَصْنَعُ فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهُ وَمَا كَانُوا يَعْرِشُونَ
07-137	وَلَأَجْرُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ
12-57	

Kelime Ezber Alıştırması 10

Anne	أُمُّ (أُمَّهَاتٌ)	Yüz	وَجْهَةٌ (وُجُوهُ)
Baba	أَبٌ (آبَاءٌ)	Göz; pınar	عَيْنٌ (أَعْيُنٌ)
Eş; karı veya koca	زَوْجٌ (أَزْوَاجٌ)	Görme, göz	بَصَرٌ (أَبْصَارٌ)
Adam	رَجُلٌ (رِجَالٌ)	Ağızlar	أَفْوَاهٌ
Kadın	إِمْرَأَةٌ (نِسَاءٌ)	Dil, lisan	لِسَانٌ (أَلْسِنَةٌ)
Çocuk	وَلَدٌ (أَوْلَادٌ)	Kalp	قَلْبٌ (قُلُوبٌ)
Baba	وَالِدٌ (وَالِدِينَ)	Göğüs	صَدْرٌ (صُدُورٌ)
Zürriyet, nesil	ذُرِّيَّةٌ	El	يَدٌ (أَيْدِي)
Oğul	إِبْنٌ (بَنُونَ، بَنِينَ، أَبْنَاءٌ)	Ayak	رِجْلٌ (أَرْجُلٌ)
Erkek kardeş	أَخٌ (أَخُو، أَخَا، أَخِي)	Kendi, kişi, nefis	نَفْسٌ (أَنْفُسٌ)
Erkek kardeşler	إِخْوَانٌ، إِخْوَةٌ	Ruh	رُوحٌ (أَرْوَاحٌ)
Kız kardeş	أُخْتُ (أَخَوَاتٌ)	Kuvvet; güç	قُوَّةٌ

Ayetlerin anlamlarını Kuran mealinden bakıp yazın.

Mucadele 2	الَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنكُم مِّن نِّسَائِهِمْ مَّا هُنَّ أُمَّهَاتِهِمْ
Enbiya 53	قَالُوا وَجَدْنَا آبَاءَنَا لَهَا عَابِدِينَ
Tegabun 14	يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ وَأَوْلَادِكُمْ عَدُوًّا لَّكُمْ فَاخْذَرُوهُمْ
Zuhuf 31	وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ هَذَا الْقُرْآنُ عَلَى رَجُلٍ مِّنَ الْقُرَيْتَيْنِ عَظِيمٍ
Beled 3	وَوَالِدٍ وَمَا وَلَدَ
Ahzab 59	يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِأَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ
Tur 39	أَمْ لَهُ الْبَنَاتُ وَلَكُمْ الْبَنُونَ
Gafir 53	وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْهُدَى وَأَوْرَثْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ الْكِتَابَ
Abese 34	يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ أَخِيهِ
Hucurat 10	إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ

Muhammed 27	فَكَيْفَ إِذَا تَوَفَّتْهُمُ الْمَلَائِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَأَدْبَارَهُمْ
Tekasur 7	ثُمَّ لَتَرُوْنَهَا عَيْنَ الْبَاقِينَ
Hicr 15	لَقَالُوا إِنَّمَا سُكِّرَتْ أَبْصَارُنَا بَلْ نَحْنُ قَوْمٌ مَّسْحُورُونَ
Yasin 65	الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ
Rum 22	وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ أَلْسِنَتِكُمْ وَاللُّوَانِكُمْ
Naziat 8	قُلُوبٌ يَوْمَئِذٍ وَاجِفَةٌ
Âli İmran 29	قُلْ إِنْ تُحِبُّوْا مَا فِي صُدُورِكُمْ أَوْ تُبْدُوْهُ يَعْلَمُهُ اللهُ
Bakara 195	وَأَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللهِ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ
Bakara 44	أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَتَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ وَأَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ
Mearic 4	تَعْرُجُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ

Aşağıdaki kelimelerin anlamını yazın.

جَاعِلٌ	مَيِّتُونَ	كَانُوا يَكْذِبُونَ
فَاعِلٌ	لَوَاقِعٌ	كَانُوا يَعْمَلُونَ
جَامِعٌ	دَافِعٌ	كَانَ يَعْبُدُ
ذَاهِبٌ	لَاتٌ	كَانَ يَصْنَعُ
مُحْضَرُونَ	كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ	كَانُوا يَعْرِشُونَ
مُخْرَجِينَ	كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ	كَانُوا يَتَّقُونَ
مُخْرَجٌ	كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ	النَّاسِ
لَا تَبِيَّةَ	كَانُوا يَكْسِبُونَ	رَيْبَ
مَيِّتٌ	كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ	سَيِّهَدِينَ
كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ	كَانُوا يَكْفُرُونَ	خَلِيفَةً

Ders 28

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْبُرُوجِ ﴿١﴾ وَالْيَوْمِ الْمَوْعُودِ ﴿٢﴾ وَشَهِدٍ وَمَشْهُودٍ ﴿٣﴾ قَبْلِ أَصْحَابِ الْأُخْدُودِ ﴿٤﴾ النَّارِ ذَاتِ الْوُجُودِ ﴿٥﴾ إِذْ هُمْ عَلَيْهَا قُعُودٌ ﴿٦﴾ وَهُمْ عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ بِالْمُؤْمِنِينَ شُهُودٌ ﴿٧﴾

Burçlarla dolu göğe andolsun, Va'dedilmiş güne (kıyamete) andolsun, Şahitlik edene ve şahitlik edilene andolsun ki, (mü'minleri yakmak için) hendek kazıp (içinde) alevli ateş yakanlar lanetlenmiştir. O vakit, ateşin etrafında oturmuş, mü'minlere yaptıklarını seyrediyorlardı. (Buruc 1-7)

Türetilmiş fiiller:

Fiillerin kök harflerine başka harfler ilave edilerek fiiller türetilir. Bu işlem, Türkçedeki fiil türetmeye benzer. Örnek olarak bakmak fiiline bazı eklemeler yapılarak bakışmak, baktırmak, bakıştırmak, vs fiillerinin türetilmesi gösterilebilir. Türetilmiş fiillerin çeşitli kalıpları vardır. Bu kalıplar fiillerin manalarını değiştirir. Kur'an'da çok kullanılan kalıplar ayrı ayrı derslerde anlatılacaktır. Ön bilgi için Kitabın sonunda bulunan "Sülası Mezd Fiil Çekimleri" ve "Fiil Kalıpları Özeti" tablolarını inceleyin.

Fiillerin hangi kalıptan olduğunu tesbit etmek için fiilin tekil üçüncü şahıs mazi çekimindeki harfler sayılır. Örnekler:

Anlamı	Cinsi	Kalıp	Kök harfleri	Harf sayısı	Fiil
Yaptı	Üçlü, basit	I	ف ع ل	3	فَعَلَ
Tesbih etti	Dörtlü, türetilmiş	II	س ب ح	4	سَبَّحَ
Cihat etti	Dörtlü, türetilmiş	III	ج ه د	4	جَاهَدَ
Çıkardı	Dörtlü, türetilmiş	IV	خ ر ج	4	أَخْرَجَ
Öğüt aldı, derin düşündü	Beşli, türetilmiş	V	ذ ك ر	5	تَذَكَّرَ
Soruşturdu	Beşli, türetilmiş	VI	س أ ل	5	تَسَاءَلَ
Yarıldı	Beşli, türetilmiş	VII	ف ط ر	5	إِنْفَطَرَ
Anlaşmazlığa düştü	Beşli, türetilmiş	VIII	خ ل ف	5	إِخْتَلَفَ
Bağışlanma diledi	Altılı, türetilmiş	X	غ ف ر	6	إِسْتَعْفَرَ
Fısıldadı	Dörtlü, basit		و س و س	4	وَسَّوَسَ

(فَعَلَ . يُفَعِّلُ) kalıbı

İkinci kök harfe şedde konularak yapılır. Genel olarak vurgulama ve çok yapma anlamlarını katar. Bazı fiillerde farklı anlamlar kazanır.

Anlam	Mastar	İsmi meful	İsmi fail	Emir	Muzari	Mazi
Yüceltmek, övmek	تَسْبِيحٌ	مُسَبَّحٌ	مُسَبِّحٌ	سَبِّحْ	يُسَبِّحُ	سَبَّحَ

Bu kalıptaki fiillerin şahıslara göre mazi ve muzari çekimleri şöyledir:

نُسَبِّحُ	Biz	أُسَبِّحُ	Ben	سَبَّحْنَا	Biz	سَبَّحْتُ	Ben
تُسَبِّحُونَ	Siz	تُسَبِّحُ	Sen	سَبَّحْتُمْ	Siz	سَبَّحْتَ	Sen
يُسَبِّحُونَ	Onlar	يُسَبِّحُ	O (er)	سَبَّحُوا	Onlar	سَبَّحَ	O (er)
		تُسَبِّحُ	O (dş)			سَبَّحَتْ	O (dş)

Bu kalıptaki fiillerden Kur'an'da en çok kullanılanlar şunlardır:

Anlam	Emir	Muzari	Mazi	Anlam	Emir	Muzari	Mazi
Haram kılmak	حَرِّمْ	يُحَرِّمُ	حَرَّمَ	Yalanlamak	كَذِّبْ	يُكَذِّبُ	كَذَّبَ
Müjde vermek	بَشِّرْ	يُبَشِّرُ	بَشَّرَ	İndirmek	نَزِّلْ	يُنزِّلُ	نَزَّلَ
Kurtarmak	نَجِّ	يُنَجِّي	نَجَّى	Haber vermek	نَبِّئْ	يُنَبِّئُ	نَبَّأَ
Açıklamak	بَيِّنْ	يُبَيِّنُ	بَيَّنَّ	Cezalandırmak	عَذِّبْ	يُعَذِّبُ	عَذَّبَ

Dönmek	وَلَّ	يُؤَلِّي	وَلَّى
İleri göndermek, sunmak	قَدَّمَ	يُقَدِّمُ	قَدَّمَ

Öğretmek	عَلَّمَ	يُعَلِّمُ	عَلَّمَ
Süslemek	زَيَّنَ	يُزَيِّنُ	زَيَّنَ

12:21	وَلْيُعَلِّمَهُ مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ
12:37	ذَلِكُمْ مِمَّا عَلَّمَنِي رَبِّي
17:44	تُسَبِّحُ لَهُ السَّمَاوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ
17:44	وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَلَكِنْ لَا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ
18:57	فَأَعْرَضَ عَنْهَا وَنَسِيَ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ
24:61	كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ
26:169	رَبِّ نَجْنِي وَأَهْلِي مِمَّا يَعْمَلُونَ
26:170	فَنَجِّنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ
26:221	هَلْ أَنْبَأْتُكُمْ عَلَىٰ مَنْ نَزَّلُ الشَّيَاطِينَ
37:112	وَبَشَّرْنَاهُ بِإِسْحَاقَ نَبِيًّا مِنَ الصَّالِحِينَ
39:17	وَأَنَابُوا إِلَى اللَّهِ لَهُمُ الْبُشْرَىٰ فَبَشِّرْ عِبَادِ
39:23	اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُتَشَابِهًا مَثَانِيَ
40:13	هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ آيَاتِهِ وَيُنَزِّلُ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ رِزْقًا
42:23	ذَلِكَ الَّذِي يُبَشِّرُ اللَّهُ عِبَادَهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
42:48	وَإِنْ تُصِيبُهُمْ سَيِّئَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ فَإِنَّ الْإِنْسَانَ كَفُورٌ
43:25	فَأَنْتَقِمْنَا مِنْهُمْ فَأَنْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ
43:63	قَدْ جِئْتُكُمْ بِالْحِكْمَةِ وَلِأُبَيِّنَ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي تَخْتَلِفُونَ فِيهِ
48:16	وَإِنْ تَتَوَلَّوْا كَمَا تَوَلَّيْتُمْ مِنْ قَبْلُ يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا
49:1	يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْدُمُوا بَيْنَ يَدَيْ اللَّهِ وَرَسُولِهِ
57:17	قَدْ بَيَّنَّا لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ
66:3	فَلَمَّا نَبَّأَهَا بِهِ قَالَتْ مَنْ أَنْبَأُكَ هَذَا
78:28	وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كِذَابًا
79:21	فَكَذَّبَ وَعَصَىٰ
82:9	كَلَّا بَلْ تُكَذِّبُونَ بِالذِّبَانِ
83:11	الَّذِينَ يُكَذِّبُونَ بَيُّومِ الدِّينِ
83:12	وَمَا يُكَذِّبُ بِهِ إِلَّا كُلُّ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ
9:101	سَنُعَذِّبُهُمْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ يُرَدُّونَ إِلَىٰ عَذَابٍ عَظِيمٍ
9:29	وَلَا يُحْرَمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ

9:37	يُحِلُّونَهُ عَامًا وَيُحَرِّمُونَهُ عَامًا لِيُوَاطِّئُوا عِدَّةَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ
9:85	إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الدُّنْيَا

Aşağıdaki kelimelerin anlamını yazın.

كَذَّبَ - يُكَذِّبُ	وَلَّى - يُؤَلِّي	عَرَفَ - يَعْرِفُ
نَزَلَ - يُنَزِّلُ	قَدَّمَ - يُقَدِّمُ	سَلَّمَ - يُسَلِّمُ
نَبَأًا - يُنَبِّئُ	مَسَاجِدُ	قَطَعَ - يُقَطِّعُ
سَبَّحَ - يُسَبِّحُ	مَسَاكِينُ	صَدَّقَ - يُصَدِّقُ
عَذَّبَ - يُعَذِّبُ	مَقَابِرُ	عَجَّلَ - يُعَجِّلُ
عَلَّمَ - يُعَلِّمُ	مَشَارِبُ	بَدَّلَ - يُبَدِّلُ
حَرَّمَ - يُحَرِّمُ	مَضَاجِعُ	بَصَرَ - يُبَصِّرُ
بَشَّرَ - يُبَشِّرُ	مَوْعِدَهُمْ	سَخَّرَ - يُسَخِّرُ
نَجَّى - يُنَجِّي	مَشْرِقُ	قَدَّمَ - يُقَدِّمُ
بَيَّنَّ - يُبَيِّنُ	مَغَارِبُ	مَتَّعَ - يُمَتِّعُ
مُكَذِّبِينَ	مُحَرَّمٌ	مُعَذِّبٌ
مُنَزَّلٌ	مُبَشِّرٌ	مُعَلِّمٌ

Tabloyu doldurun

Anlam	Mastar	İsmi meful	İsmi fail	Emir	Muzari	Mazi
						كَذَّبَ
						نَزَلَ
						نَبَأًا
						عَذَّبَ
						عَلَّمَ
						حَرَّمَ
						بَشَّرَ
						نَجَّى
						قَدَّمَ
						بَدَّلَ
						سَخَّرَ
						كَلَّمَ
						ذَكَرَ
						مَتَّعَ
						فَصَّلَ
						فَضَّلَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ ﴿١﴾ قُمْ فَأَنْذِرْ ﴿٢﴾ وَرَبِّكَ فَكَبِّرْ ﴿٣﴾ وَثِيَابَكَ فَطَهِّرْ ﴿٤﴾ وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ ﴿٥﴾ وَلَا تَمُنْ بِتَسْتَكْبِرُ ﴿٦﴾ وَلِرَبِّكَ فَاصْبِرْ ﴿٧﴾

Ey örtünüp bürünen (Peygamber!) Kalk da uyar. Rabbini yücelt. Elbiseni temizle. Pislikten uzak dur. Verdiğini çok bularak başa kakma. Rabbinin rızasına ermek için sabret. (Muddessir 1-7)

(فَاعِلٌ - يُفَاعِلُ) kalıbı

Birinci kök harften sonra bir elif eklenerek yapılır. Karşılıklı yapma anlamını katar.

Anlam	Mastar	İsmi meful	İsmi fail	Emir	Muzari	Mazi
Cihat etmek	مُجَاهِدَةٌ	مُجَاهِدٌ	مُجَاهِدٌ	جَاهِدْ	يُجَاهِدُ	جَاهَدَ

Bu kalıptaki fiillerin şahıslara göre mazi ve muzari çekimleri şöyledir:

نُجَاهِدُ	Biz	أُجَاهِدُ	Ben	جَاهَدْنَا	Biz	جَاهَدْتُ	Ben
تُجَاهِدُونَ	Siz	تُجَاهِدُ	Sen	جَاهَدْتُمْ	Siz	جَاهَدْتَ	Sen
يُجَاهِدُونَ	Onlar	يُجَاهِدُ	O (er)	جَاهَدُوا	Onlar	جَاهَدَ	O (er)
		تُجَاهِدُ	O (dş)			جَاهَدْتَ	O (dş)

Bu kalıptaki fiillerden Kur'an'da en çok kullanılanlar şunlardır:

Anlam	Emir	Muzari	Mazi
Tartışmak, çekişmek		يُحَاجُّ	حَاجَّ
Ahitleşmek, sözleşmek		يُعَاهِدُ	عَاهَدَ
Sorumlu tutmak, ceza vermek		يُؤَاخِذُ	آخَذَ
Koşmak, yarışmak	سَارِعٌ	يُسَارِعُ	سَارَعَ

Anlam	Emir	Muzari	Mazi
Savaşmak	قَاتِلْ	يُقَاتِلُ	قَاتَلَ
Çağırarak, nida etmek	نَادِ	يُنَادِي	نَادَى
Tartışmak	جَادِلْ	يُجَادِلُ	جَادَلَ
Göç etmek	هَاجِرْ	يُهَاجِرُ	هَاجَرَ

16:91	وَأَوْفُوا بِعَهْدِ اللَّهِ إِذَا عَاهَدْتُمْ وَلَا تَنْقُضُوا الْأَيْمَانَ بَعْدَ تَوْكِيدِهَا
18:58	وَرَبُّكَ الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ لَوْ يُؤَاخِذُهُمْ بِمَا كَسَبُوا لَعَجَلْ لَهُمُ الْعَذَابَ
18:73	قَالَ لَا تَأْخِذْنِي بِمَا نَسِيتُ وَلَا تُرْهِقْنِي مِنْ أَمْرِي عُسْرًا
22:39	أَذِنَ لِلَّذِينَ يُقَاتِلُونَ بِأَنَّهُمْ ظَلَمُوا وَإِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ
3:193	رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ
3:65	يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تُحَاجُّونَ فِي إِبْرَاهِيمَ وَمَا أُنزِلَتِ التَّوْرَةُ وَالْإِنْجِيلَ إِلَّا مِنْ بَعْدِهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ
3:66	هَآئِنْتُمْ هَؤُلَاءِ حَاجَجْتُمْ فِيمَا لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ فَلِمَ تُحَاجُّونَ فِيمَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ
33:15	وَلَقَدْ كَانُوا عَاهِدُوا اللَّهَ مِنْ قَبْلُ لَا يُؤَلُّونَ الْأَدْبَارَ وَكَانَ عَهْدُ اللَّهِ مَسْئُولًا

33:20	يَوَدُّوا لَوْ أَنَّهُمْ بَادُونَ فِي الْأَعْرَابِ يَسْأَلُونَ عَنْ أَنْبَائِكُمْ وَلَوْ كَانُوا فِيكُمْ مَا قَاتَلُوا إِلَّا قَلِيلًا
35:45	وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِمَا كَسَبُوا مَا تَرَكَ عَلَى ظَهْرِهَا مِنْ دَابَّةٍ وَلَكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى
4:100	وَمَنْ يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي الْأَرْضِ مُرَاعِمًا كَثِيرًا وَسَعَةً وَمَنْ يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ مُهَاجِرًا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ يُدْرِكْهُ الْمَوْتُ فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا
48:16	قُلْ لِلْمُخَلَّفِينَ مِنَ الْأَعْرَابِ سِتْرُكُمْ إِلَىٰ قَوْمِ أُولَىٰ بِأْسِ شَدِيدٍ تَقَاتِلُونَهُمْ أَوْ يُسْلِمُونَ
49:15	إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
5:58	وَإِذَا نَادَيْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ اتَّخَذُوهَا هُزُوءًا وَلَعِبًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ
61:11	تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ
66:9	يَأْتِيهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ
8:72	إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ آوَوْا وَنَصَرُوا أُولَئِكَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ

Tabloyu doldurun

Anlam	Mastar	İsmi meful	İsmi fail	Emir	Muzari	Mazi
						قَاتَلَ
						نَادَى
						جَاهَدَ
						جَادَلَ
						هَاجَرَ
						حَاجَّ
						عَاهَدَ
						آخَذَ
						سَارَعَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى الَّذِي بَارَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنْ آيَاتِنَا إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿١﴾ وَأَتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِبَنِي إِسْرَائِيلَ إِلَّا تَتَّخِذُوا مِنْ دُونِي وَكَيْلًا ﴿٢﴾

Kendisine âyetlerimizden bir kısmını gösterelim diye kulunu (Muhammed'i) bir gece Mescid-i Haram'dan çevresini bereketlendirdiğimiz Mescid-i Aksa'ya götüren Allah'ın şanı yücedir. Hiç şüphesiz o, hakkıyla iştir, hakkıyla görendir. Mûsâ'ya Kitab'ı (Tevrat'ı) verdik ve onu, "Benden başkasını vekil edinmeyin" diyerek, İsrailoğullarına bir rehber yaptık. (İsra 1-2)

İsmi zaman- İsmi mekan

Bir işin yapılma zamanını veya yerini gösteren isimlerdir. Mim ile başlayan üç kalıp halinde olur: مَفْعَلٌ، مَفْعَلَةٌ، مَفْعَلَةٌ

Bu isimlerin çoğulu مَفَاعِلٌ kalıbı üzere olur.

Mana	Çoğul	İsmi zaman- İsmi mekan	Kök Fiil
Secde zamanı ve yeri	مَسَاجِدُ	مَسْجِدٌ	سَجَدَ
Mesken, ikametgah	مَسَاكِينُ	مَسْكَنٌ - مَسْكَنَةٌ	سَكَنَ
Kabir	مَقَابِرُ	مَقْبَرَةٌ	قَبَرَ
İçme yeri-zamanı	مَشَارِبُ	مَشْرَبٌ	شَرِبَ

İsra 1	سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى
Bakara 14	وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ مَنَعَ مَسَاجِدَ اللَّهِ أَنْ يُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ وَسَعَى فِي خَرَابِهَا
Bakara 60	فَانفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَشْرَبَهُمْ
İbrahim 45	وَسَكَنْتُمْ فِي مَسَاكِينِ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ
Bakara 115	وَلِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ
Mearic 40	فَلَا أَقْسَمُ بِرَبِّ الْمَشَارِقِ وَالْمَغَارِبِ إِنَّا لَقَادِرُونَ
Şuara 38	فَجُمِعَ السَّحَرَةُ لِمِيقَاتِ يَوْمٍ مَعْلُومٍ
Tekasur 2	حَتَّى زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ
Yasin 52	قَالُوا يَا وَيْلَنَا مَنْ بَعَثَنَا مِنْ مَرْقَدِنَا
Secde 16	تَتَجَافَى جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ
Hud 81	إِنَّ مَوْعِدَهُمُ الصُّبْحُ أَلَيْسَ الصُّبْحُ بِقَرِيبٍ
79:39	فَإِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوَى
02:126	وَمَنْ كَفَرَ فَأُمْتِعْهُ قَلِيلًا ثُمَّ أَضْطَرُّهُ إِلَى عَذَابِ النَّارِ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ
03:151	وَمَا وَاهُمْ النَّارُ وَبِئْسَ مَثْوَى الظَّالِمِينَ

Te'kid

Te'kid (kuvvetlendirme, vurgulama) alameti olarak kelimelerin başında (ل) ve (قَدَ), sonlarında ise (ن) ve (نَّ) harfleri kullanılır.

Tevbe 128	لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ
Feth 23	سُنَّةَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلُ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا
Alak 15	كَلَّا لَئِنْ لَمْ يَنْتَهِ لَنَسْفَعْنِ بِالنَّاصِيَةِ
Bakara 155	وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ
Bakara 221	وَلَأَمَةٌ مُؤْمِنَةٌ خَيْرٌ مِّنْ مُّشْرِكَةٍ
Nisa 119	وَلَأَضِلُّنَّهُمْ وَلَأَمْنِيَنَّهُمْ وَلَأَمْرَنَّهُمْ فَلْيَبْتَئِكُنَّ آذَانَ الْأَنْعَامِ وَلَأَمْرَنَّهُمْ فَلْيُغَيِّرَنَّ خَلْقَ اللَّهِ
14:12	وَمَا لَنَا أَلَّا نَتَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ وَقَدْ هَدَانَا سُبُلَنَا وَلَنَصْبِرَنَّ عَلَىٰ مَا آذَيْتُمُونَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ
14:13	وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِرُسُلِهِمْ لَنُخْرِجَنَّكُمْ مِّنْ أَرْضِنَا أَوْ لَتَعُوذُنَّ فِي مِلَّتِنَا فَأَوْحَىٰ إِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ لَنُهْلِكَنَّ الظَّالِمِينَ

Aşağıdaki kelimelerin anlamını yazın.

فَلْيَبْتَئِكُنَّ	مَسَاكِينِ	مَاؤَىٰ
لَأَمْرَنَّهُمْ	مَشْرِبُهُمْ	مَصِيرٌ
لَنُخْرِجَنَّكُمْ	الْمَسْجِدِ	مَوْعِدُهُمْ
لَتَعُوذُنَّ	مَسَاجِدَ	مَضَاجِعِ
لَنُهْلِكَنَّ	لَقَدْ	مَرَقِدِنَا
لَأَمْنِيَنَّهُمْ	لَنَسْفَعْنَ	الْمَقَابِرِ
لَأَضِلُّنَّهُمْ	لَنَبْلُوَنَّكُمْ	مِيقَاتِ
قَدْ	لَأَمَةٌ مُّؤْمِنَةٌ	الْمَشَارِقِ
مَثْوَىٰ	لَنَصْبِرَنَّ	الْمَغَارِبِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اللّٰهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴿٢٥٥﴾

Allah, kendisinden başka hiçbir ilah olmayandır. Diridir, her şeyi yönetendir. Onu uyuklama ve uyku tutmaz. Göklerdeki her şey, yerdeki her şey onundur. İzni olmaksızın onun katında şefaatte bulunacak kimdir? O, kulların önlerindeki ve arkalarındaki (yaptıklarını ve yapacaklarını) bilir. Onlar onun ilminden, kendisinin dilediği kadarından başka bir şey kavrayamazlar. Onun kürsüsü bütün gökleri ve yeri kuşatmıştır. O ikisinin gözetilmesi onu yormaz. O, yücedir, büyüktür.

(Bakara 255)

(أَفْعَلٌ - يُفْعِلُ) kalıbı

Bu kalıp, fiilin başına bir (ي) harfi ilave edilerek yapılır. Bu şekilde fiile yaptırma, ettirme anlamı kazandırılır.

Anlam	Mastar	İsmi meful	İsmi fail	Emir	Muzari	Mazi
Çıkarmak, ileri getirmek	إِخْرَاجٌ	مُخْرَجٌ	مُخْرِجٌ	أَخْرِجْ	يُخْرِجُ	أَخْرَجَ

Bu kalıptaki fiillerin şahıslara göre mazi ve muzari çekimleri şöyledir:

Şahıs	Muzari	Mazi
Biz	نُخْرِجُ	أَخْرَجْنَا
Siz	تُخْرِجُونَ	أَخْرَجْتُمْ
Onlar	يُخْرِجُونَ	أَخْرَجُوا
Ben	أُخْرِجُ	أَخْرَجْتُ
Sen	تُخْرِجُ	أَخْرَجْتَ
O (er)	يُخْرِجُ	أَخْرَجَ
O (dş)	تُخْرِجُ	أَخْرَجَتْ

Bu kalıptaki fiillerden Kur'an'da en çok kullanılanlar şunlardır:

Anlam	Emir	Muzari	Mazi
Harcamak	أَنْفَقْ	يُنْفِقُ	أَنْفَقَ
Sevmek	أَحِبْ	يُحِبُّ	أَحَبَّ
İsabet etmek, başına gelmek	أَصِبْ	يُصِيبُ	أَصَابَ
Saptırmak	أَضِلْ	يُضِلُّ	أَضَلَّ
Kılmak, kaldırmak	أَقِمْ	يُقِيمُ	أَقَامَ
Hayat vermek, yaşatmak,	أَحْيِ	يُحْيِي	أَحْيَا
Helak etmek, yok etmek	أَهْلِكْ	يُهْلِكُ	أَهْلَكَ
İkaz etmek, uyarmak	أَنْذِرْ	يُنْذِرُ	أَنْذَرَ
Zenginleştirmek, kurtarmak	أَغْنِ	يُغْنِي	أَغْنَى

2:3	الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ
2:6	إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أُنذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ
2:43	وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ
5:106	إِنَّ أَنْتُمْ صَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَأَصَابَتْكُمْ مُصِيبَةُ الْمَوْتِ تَحْسِبُونَهُمَا مِنْ بَعْدِ الصَّلَاةِ فَتُقْسِمَانِ بِاللَّهِ

6:19	وَأَوْحَىٰ إِلَيْنَا هَذَا الْقُرْآنَ لِأُنذِرْكُمْ بِهِ وَمَن بَلَغَ
6:124	سَيُصِيبُ الَّذِينَ أَجْرَمُوا صَغَارٌ عِندَ اللَّهِ وَعَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا كَانُوا يَمْكُرُونَ
7:160	وَقَطَعْنَا لَهُمُ اثْنَتَيْ عَشْرَةَ أَسْبَاطًا أُمَمًا وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ إِذِ اسْتَسْقَاهُ قَوْمُهُ أَنْ أَضْرِبَ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ
7:203	أَجْتَبَيْتَهَا قُلُوبًا إِنَّمَا أَتَّبِعُ مَا يُوحَىٰ إِلَيْنَا مِن رَّبِّي هَذَا بَصَافِيرًا مِن رَّبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ
10:88	وَقَالَ مُوسَىٰ رَبَّنَا إِنَّكَ آتَيْتَ فِرْعَوْنَ وَمَلَئَهُ زِينَةً وَأَمْوَالًا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا رَبَّنَا لِيُضِلُّوهُ عَن سَبِيلِكَ
11:3	وَأَنْ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ يُمَتِّعْكُمْ مَتَاعًا حَسَنًا إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى وَيُؤْتِ كُلَّ ذِي فَضْلٍ فَضْلَهُ
11:28	قَالَ يَقَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَىٰ بَيْنِكُمْ مِن رَّبِّي وَأَتَانِي رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِهِ
11:31	وَلَا أَقُولُ لِلَّذِينَ تَزْدَرِي أَعْيُنُكُمْ لَنْ يُؤْتِيَهُمُ اللَّهُ خَيْرًا اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا فِي أَنْفُسِهِمْ
13:11	إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ وَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِقَوْمٍ سُوءًا فَلَا مَرَدَّ لَهُ وَمَا لَهُم مِّن دُونِهِ مِن وَالٍ
14:10	قَالُوا إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا تُرِيدُونَ أَنْ تَصُدُّونَا عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا فَاتُّونَا بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ
16:40	إِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ إِذَا أَرَدْنَاهُ أَنْ نَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ
40:42	تَدْعُونَنِي لِأَكْفُرَ بِاللَّهِ وَأَشْرِكَ بِهِ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ وَأَنَا أَدْعُوكُمْ إِلَى الْعَزِيزِ الْعَفَّارِ
40:73	ثُمَّ قِيلَ لَهُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ تُشْرِكُونَ
44:8	لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأُولِينَ
45:5	وَأَخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مَن رَزَقٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا
45:24	وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا يُهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ
46:27	وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا مَا حَوْلَكُمْ مِنَ الْقُرَىٰ وَصَرَّفْنَا الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ
46:30	قَالُوا يَقَوْمَنَا إِنَّا سَمِعْنَا كِتَابًا أَنْزَلَ مِن بَعْدِ مُوسَىٰ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ
47:9	ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأَحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ
49:14	وَإِنْ تُطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَا يَلِتْكُمْ مِّنْ أَعْمَالِكُمْ شَيْئًا إِنَّ

	اللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ
51:32	قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ
51:33	لِنُرْسِلَ عَلَيْهِمْ حِجَابَةً مِّن طِينٍ
54:25	أَلْقَى الدِّكْرُ عَلَيْهِ مِن بَيْنِنَا بَلْ هُوَ كَذَّابٌ أَشِرٌّ
56:69	أَأَنْتُمْ أَنْزَلْتُمُوهُ مِنَ الْمُزْنِ أَمْ نَحْنُ الْمُنزِلُونَ
58:13	وَتَابَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ
59:11	أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نَافَقُوا يَقُولُونَ لِإِخْوَانِهِمُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِن أَهْلِ الْكِتَابِ لَئِن أُخْرِجْتُمْ لَنَخْرُجَنَّ مَعَكُمْ وَلَا نُطِيعُ فِيكُمْ أَحَدًا أَبَدًا
60:1	تَلْقَوْنَ إِيَّيْهِمْ بِالْمُودَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ يُخْرِجُونَ الرَّسُولَ وَإِيَّاكُمْ أَنْ تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ
61:11	تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ
61:14	فَأَمَّت طَّائِفَةٌ مِّن بَنِي إِسْرَائِيلَ وَكَفَرَت طَّائِفَةٌ فَأَيَّدْنَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَىٰ عَدُوِّهِمْ فَأَصْبَحُوا ظَاهِرِينَ
65:6	وَإِنْ كُنَّ أُولَاتٍ حَمِلٌ فَأَنْفِقُوا عَلَيْهِنَّ حَتَّىٰ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ فَإِنْ أَرْضَعْنَ لَكُمْ فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ
65:7	لِيَنْفِقَ ذُو سَعَةٍ مِّن سَعَتِهِ وَمَنْ قُدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ فَلْيُنْفِقْ مِمَّا آتَاهُ اللَّهُ
67:7	إِذَا الْقُوفَىٰ فِيهَا سَمِعُوا لَهَا شَهِيقًا وَهِيَ تَفُورُ
71:11	يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا
71:18	ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيهَا وَيُخْرِجُكُمْ إِخْرَاجًا
71:24	وَقَدْ أَضَلُّوا كَثِيرًا وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا ضَلَالًا
71:27	إِنَّكَ إِنْ تَذَرَهُمْ يُضِلُّوا عِبَادَكَ وَلَا يَلِدُوا إِلَّا فَاجِرًا كَفَّارًا
73:15	إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَيْكُمْ رَسُولًا شَاهِدًا عَلَيْكُمْ كَمَا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ رَسُولًا
76:27	إِنَّ هَؤُلَاءِ يُجِبُّونَ الْعَاجِلَةَ وَيَذَرُونَ وَرَاءَهُمْ يَوْمًا ثَقِيلًا
78:15	لِنُخْرِجَ بِهِ حَبًّا وَنَبَاتًا
79:29	وَأَغْطِشَ لَيْلَهَا وَأَخْرَجَ ضُحَاهَا
89:20	وَتُجِبُّونَ الْمَالَ حُبًّا جَمًّا
101:03	وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْقَارِعَةُ
35:34	وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنَّا الْحَزْنَ

Tabloyu doldurun

Anlam	Mastar	İsmi meful	İsmi fail	Emir	Muzari	Mazi
						آمَنَ
						آتَى
						أَنْزَلَ
						أَرَادَ
						أَرْسَلَ
						أَخْرَجَ
						أَطَاعَ
						أَوْحَى
						أَشْرَكَ
						أَلْقَى
						أَنْفَقَ
						أَحَبَّ
						أَصَابَ
						أَضَلَّ
						أَقَامَ
						أَحْيَا
						أَهْلَكَ
						أَنْذَرَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ ابْنَيْ آدَمَ بِالْحَقِّ إِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا فَتُقْبِلَ مِنْ أَحَدِهِمَا وَلَمْ يُتَقَبَلْ مِنَ الْآخَرِ قَالَ لَأَقْتُلَنَّكَ قَالَ إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ ﴿٢٧﴾ لَئِن بَسَطْتَ إِلَيَّ يَدَكَ لِتَقْتُلَنِي مَا أَنَا بِبَاسٍ يَدِي إِلَيْكَ لِأَقْتُلَنَّكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿٢٨﴾

Onlara, Adem'in iki oğlunun haberini gerçek olarak oku. Hani ikisi de birer kurban sunmuşlardı da, birinden kabul edilmiş, ötekinden kabul edilmemişti. Kurbanı kabul edilmeyen, "Andolsun seni mutlaka öldürecekim" demişti. Öteki, "Allah ancak kendisine karşı gelmekten sakınanlardan kabul eder" demişti. "Andolsun! Sen beni öldürmek için elini bana uzatsan da ben seni öldürmek için sana elimi uzatacak değilim. Çünkü ben âlemlerin Rabbi olan Allah'tan korkarım". (Maide 27-28)

(تَفَعَّلَ - يَتَفَعَّلُ) kalıbı:

فَعَّلَ kalıbındaki fiillerin başına ت ilave edilerek yapılır. Anlamlarının ayrı ayrı öğrenilmesi gerekir.

Anlam	Master	İsmi meful	İsmi fail	Emir	Muzari	Mazi
Dayanmak, tevekkül etmek	تَوَكَّلْ	مُتَوَكَّلْ	مُتَوَكِّلٌ	تَوَكَّلْ	يَتَوَكَّلْ	تَوَكَّلَ

Bu kalıptaki fiillerin şahıslara göre mazi ve muzari çekimleri şöyledir:

Ben	Biz	Sen	Siz	O (er)	Onlar
تَوَكَّلْتُ	تَوَكَّلْنَا	تَوَكَّلْتَ	تَوَكَّلْتُمْ	تَوَكَّلَ	تَوَكَّلُوا
تَوَكَّلْتُ	تَوَكَّلْنَا	تَوَكَّلْتَ	تَوَكَّلْتُمْ	تَوَكَّلَ	تَوَكَّلُوا
تَوَكَّلْتُ	تَوَكَّلْنَا	تَوَكَّلْتَ	تَوَكَّلْتُمْ	تَوَكَّلَ	تَوَكَّلُوا
تَوَكَّلْتُ	تَوَكَّلْنَا	تَوَكَّلْتَ	تَوَكَّلْتُمْ	تَوَكَّلَ	تَوَكَّلُوا

Anlam	Emir	Muzari	Mazi
Açık olmak, açığa çıkmak	تَبَيَّنْ	يَتَبَيَّنْ	تَبَيَّنَ
Düşünmek, tefekkür etmek	تَفَكَّرْ	يَتَفَكَّرْ	تَفَكَّرَ
Öğrenmek	تَعَلَّمْ	يَتَعَلَّمْ	تَعَلَّمَ
Kabul etmek	تَقَبَّلْ	يَتَقَبَّلْ	تَقَبَّلَ

Anlam	Emir	Muzari	Mazi
Dönmek, dost edinmek	تَوَلَّ	يَتَوَلَّى	تَوَلَّى
Öğüt almak, hatırlamak	تَذَكَّرْ	يَتَذَكَّرْ	تَذَكَّرَ
Öldürmek, tamamını almak	تَوَفَّ	يَتَوَفَّى	تَوَفَّى
Büyükleme	تَكَبَّرْ	يَتَكَبَّرْ	تَكَبَّرَ

2:102	فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرْءِ وَزَوْجِهِ
3:193	رَبَّنَا فَاعْرِضْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ
4:15	فَأَمْسِكُوهُمْ فِي الْبُيُوتِ حَتَّىٰ يَتَوَفَّاهُنَّ الْمَوْتَ أَوْ يُجْعَلَ اللَّهُ لَهُنَّ سَبِيلًا
4:97	إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ كُنْتُمْ قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ
5:117	وَكُنْتُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مَا دُمْتُ فِيهِمْ فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِي كُنْتُ أَنْتَ الرَّقِيبَ عَلَيْهِمْ
9:114	فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ أَنَّهُ عَدُوٌّ لِلَّهِ تَبَرَّأَ مِنْهُ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَأَوَّاهٌ حَلِيمٌ
14:45	وَسَكَنْتُمْ فِي مَسْكِينَ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ وَتَبَيَّنَ لَكُمْ كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ وَضَرَبْنَا لَكُمْ الْأَمْثَالَ

16:69	يَخْرُجُ مِنْ بُطُونِهَا شَرَابٌ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ
24:27	يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّى تَسْتَأْذِنُوا وَتُسَلِّمُوا عَلَى أَهْلِهَا
29:38	وَعَادًا وَثُمُودَ وَقَدْ تَبَيَّنَ لَكُمْ مِنْ مَسَاكِينِهِمْ وَزَيْنَ لَهُمْ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَكَانُوا مُسْتَبْصِرِينَ
30:8	أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا فِي أَنفُسِهِمْ مَا خَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى
30:21	وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ
32:4	اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ مَا لَكُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا شَفِيعٍ أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ
33:48	وَلَا تَطْعَمُ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ وَدَعُ أَذَاهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا
35:37	أَوَلَمْ نُعَمِّرْكُمْ مَا يَتَذَكَّرُ فِيهِ مَنْ تَذَكَّرَ وَجَاءَكُمْ النَّذِيرُ فَذُوقُوا فَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَصِيرٍ
39:38	أَوْ أَرَادَنِي بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَاتُ رَحْمَتِهِ قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ
42:10	وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ فَحُكْمُهُ إِلَى اللَّهِ ذَلِكَمُ اللَّهُ رَبِّي عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ
42:36	فَمَا أَوْتَيْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَمَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى لِلَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ
60:13	يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ قَدْ يَئِسُوا مِنَ الْآخِرَةِ كَمَا يَئِسَ الْكُفَّارُ مِنْ أَصْحَابِ الْقُبُورِ
64:6	ذَلِكَ بِأَنَّهُ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالُوا أَبَشَرٌ يَهْدُونَنَا فَكَفَرُوا وَتَوَلَّوْا وَاسْتَغْنَى اللَّهُ وَاللَّهُ غَنِيٌّ حَمِيدٌ
64:12	وَاطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَإِنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ
7:146	سَأَصْرِفُ عَنْ آيَاتِيَ الَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ فِي الْأَرْضِ
3:37	فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ وَأَنْبَتَهَا نَبَاتًا حَسَنًا

Not: Bazen (فَعَلٌ - يُفَعَّلُ) çekiminde olan fiiller kısa olarak (تَفَعَّلَ) şeklinde yazılır ve okunur. Bu fiilleri dörtlü olan (فَعَلٌ - يُفَعَّلُ) kalıbından ayırmanın en kolay yolu muzariyat harfidir. Muzariyat harfi dörtlü kalıpta ötreli, beşli kalıpta ise üstünlüdür.

26:221-222	هَلْ أُنَبِّئُكُمْ عَلَىٰ مَن نَّزَّلُ الشَّيَاطِينَ نَزَّلُوا عَلَيَّ كُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٍ
69:42	وَلَا يَقُولُ كَاهِنٌ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ
11:03	وَإِن تَوَلَّوْا فَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ كَبِيرٍ

Tabloyu doldurun

Anlam	Mastar	İsmi meful	İsmi fail	Emir	Muzari	Mazi
						تَوَلَّى
						تَذَكَّرَ
						تَوَكَّلَ
						تَوَفَّى
						تَبَيَّنَ
						تَفَكَّرَ
						تَرَبَّصَ
						تَمَتَّعَ
						تَقَبَّلَ
						تَمَنَّى
						تَزَكَّى
						تَفَرَّقَ
						تَنَزَّلَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يُوصِيكُمُ اللَّهُ فِي أَوْلَادِكُمْ لِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنثِيَيْنِ فَإِن كُنَّ نِسَاءً فَوْقَ اثْنَتَيْنِ فَلَهُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَ وَإِن كَانَتْ وَاحِدَةً فَلَهَا النِّصْفُ وَلِأَبَوَيْهِ لِكُلِّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا الشُّدُسُ مِمَّا تَرَكَ إِنْ كَانَ لَهُ وَلَدٌ فَإِن لَّمْ يَكُنْ لَهُ وَلَدٌ وَوَرَّثَهُ أَبَوَاهُ فَلِأُمِّهِ الثُّلُثُ فَإِن كَانَ لَهُ إِخْوَةٌ فَلِأُمِّهِ الشُّدُسُ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِي بِهَا أَوْ دَيْنٍ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ لَا تَدْرُونَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ لَكُمْ نَفْعًا فَرِيضَةٌ مِنَ اللَّهِ إِنْ أَلَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١١﴾

Allah size, çocuklarınız (ın alacağı miras) hakkında, erkeğe iki dişinin payı kadarını emreder. (Çocuklar sadece) ikiden fazla kız iseler, (ölenin geriye) bıraktığının üçte ikisi onlarındır. Eğer kız bir ise (mirasın) yarısı onundur. Ölenin çocuğu varsa, geriye bıraktığı maldan, ana babasından her birinin altıda bir hissesi vardır. Eğer çocuğu yok da (yalnız) ana babası ona varis oluyorsa, anasına üçte bir düşer. Eğer kardeşleri varsa anasının hissesi altıda birdir. (Bu paylaşım, ölenin) yapacağı vasiyetten ya da borcundan sonradır. Babalarınız ve oğullarınızdan, hangisinin size daha faydalı olduğunu bilemezsiniz. Bunlar, Allah tarafından farz kılınmıştır. Şüphesiz Allah hakkıyla bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir. (Nisa 11)

Sayılar

نِصْفُ	1/2
ثُلُثُ	1/3
ثُلُثَانِ	2/3
ثُلُثَيْنِ	2/3
ثُلُثِي	2/3
رُبْعُ	1/4
شُدُسُ	1/6
ثُمْنُ	1/8

100	مِائَةٌ
200	مِائَتَانِ
1000	أَلْفٌ
2000	أَلْفَيْنِ

10	عَشْرٌ
20	عِشْرُونَ
30	ثَلَاثُونَ
40	أَرْبَعُونَ
50	خَمْسُونَ
60	سِتُونَ
70	سَبْعُونَ
80	ثَمَانُونَ
90	تِسْعُونَ

1	وَاحِدٌ (أَحَدٌ)
2	إِثْنَانِ (إِثْنَيْنِ)
3	ثَلَاثٌ
4	أَرْبَعٌ
5	خَمْسٌ
6	سِتٌّ
7	سَبْعٌ
8	ثَمَانِي
9	تِسْعٌ

Sayıların genel yapısı yukarıda verildiği gibidir. Bunlara ilave olarak sayıların sonuna (ة) eklenerek dişil yapılabilir.

Örnek: (خَمْسَةٌ) beş. Birinci harften sonra (ل) eklenerek sıralama sayısına döndürülebilir. Örnek: (خَامِسٌ) beşinci.

Kesirli sayılar da bu köklerden türetilir.

Ayrıca, 10-90 arası sayıların sonu, cümledeki yerine göre (ون) yerine (ين) şekli alabilir: (سَبْعُونَ) veya (سَبْعِينَ) gibi.

Yunus 3	إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ
Müddessir 30	عَلَيْهَا تِسْعَةَ عَشْرَ
Sad 23	إِنَّ هَذَا أَخِي لَهُ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ نَعَجَةً
Kehf 22	سَيَقُولُونَ ثَلَاثَةٌ رَّابِعُهُمْ كَلْبُهُمْ وَيَقُولُونَ خَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ كَلْبُهُمْ
Araf 155	وَاخْتَارَ مُوسَى قَوْمَهُ سَبْعِينَ رَجُلًا لِّمِيقَاتِنَا
Mearic 4	تَعْرُجُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ
Maide 26	قَالَ فَإِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ أَرْبَعِينَ سَنَةً
Tevbe 2	فَسِيحُوا فِي الْأَرْضِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ
Nisa 12	فَلَکُمُ الرُّبْعُ مِمَّا تَرَکَنَ
69:32	ثُمَّ فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا فَاسْلُكُوهُ

02:60	وَإِذْ أَسْتَسْقَىٰ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ فَانفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا
02:196	فَمَنْ لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ فِي الْحَجِّ وَسَبْعَةٍ إِذَا رَجَعْتُمْ تِلْكَ عَشْرَةٌ كَامِلَةٌ
58:04	فَمَنْ لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَتِمَّاسًا فَمَنْ لَّمْ يَسْتَطِعْ فإِطْعَامُ سِتِّينَ مِسْكِينًا
24:04	وَالَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُوا بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَاجْلِدُوهُمْ ثَمَانِينَ جَلْدَةً

Üçüncü şahıs emir

Üçüncü tekil şahıs muzari filin başına (لِ), (فَلْ) veya (وَلْ) getirilir, sonu cezm edilir.

Âl-i İmran 122	وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ
Nisa 9	فَلْيَتَّقُوا اللَّهَ وَلْيَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا
Kureyş 3	فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ
Abese 24	فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ إِلَىٰ طَعَامِهِ
Saffat 61	لِمِثْلِ هَذَا فَلْيَعْمَلِ الْعَامِلُونَ
03:104	وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ
18:29	وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَمَنْ شَاءَ فَلْيُكْفُرْ
04:102	وَإِذَا كُنْتَ فِيهِمْ فَأَقَمْتَ لَهُمُ الصَّلَاةَ فَلْتَقُمْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا أَسْلِحَتَهُمْ
09:82	فَلْيَضْحَكُوا قَلِيلًا وَلْيَبْكُوا كَثِيرًا جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ
10:58	قُلْ بِفَضْلِ اللَّهِ وَبِرَحْمَتِهِ فَبِذَلِكَ فَلْيَفْرَحُوا هُوَ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ

Aşağıdaki kelimelerin anlamını yazın.

فَلْيَعْمَلِ	سَبْعُونَ	اثْنَتَا عَشْرَةَ
وَلْتَكُنْ	سَبْعِينَ	أَرْبَعَةَ
فَلْيُؤْمِنْ	سِتَّةَ	أَرْبَعَةَ ثَمَانِينَ
فَلْتَقُمْ	سِتِّينَ	أَرْبَعِينَ
فَلْيَضْحَكُوا	عَشْرَةَ	تِسْعٌ وَتِسْعُونَ
فَلْيَفْرَحُوا	فَلْيَتَوَكَّلِ	تِسْعَةَ عَشَرَ
فَلْيَنْظُرْ	فَلْيَتَّقُوا	ثَلَاثَةَ
وَلْيَتَلَطَّفْ	وَلْيَقُولُوا	خَمْسَةَ
فَلْيَأْتِكُمْ	وَلْيَبْكُوا	خَمْسِينَ أَلْفَ
فَلْيَعْبُدُوا	وَلْيَأْخُذُوا	رَابِعَهُمْ
فَلْيَنْظُرِ	فَلْيُكْفِرْ	الرُّبْعَ

Ders 34

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْأَبْرَارِ لَفِي عِلِّيِّينَ ﴿١٨﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا عِلِّيُّونَ ﴿١٩﴾ كِتَابٌ مَرْقُومٌ ﴿٢٠﴾ يَشْهَدُهُ الْمُقَرَّبُونَ ﴿٢١﴾ إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ﴿٢٢﴾ عَلَى الْأَرَائِكِ يَنْظُرُونَ ﴿٢٣﴾ تَعْرِفُ فِي وُجُوهِهِمْ نَضْرَةَ النَّعِيمِ ﴿٢٤﴾ يُسْقَوْنَ مِنْ رَحِيقٍ مَخْتُومٍ ﴿٢٥﴾ خِتَامُهُ مِسْكٌَ وَفِي ذَلِكَ فَلْيَتَنَافَسِ الْمُتَنَافِسُونَ ﴿٢٦﴾

Hayır (sandıkları gibi değil!) iyilerin yazısı "İlliyyûn"dadır. "İlliyyûn"un ne olduğunu sen ne bileceksin. O yazılmış bir kitaptır. Ona, Allah'a yakın olanlar şahit olur. Şüphesiz iyi kimseler, Na'im cennetindedirler. Koltuklar üzerinde, (etrafı) seyrederek. Onların yüzlerinde, nimetlerin sevincini görürsün. Onlara, mühürlü (el değmemiş) saf bir içecekten içirilir. Onun (içiminin) sonu bir misktir (ağızda misk gibi koku bırakır) İşte yarışanlar, bunun için yarışsınlar. (Mutaffifin 18-26)

(تَفَاعَلَ - يَتَفَاعَلُ) kalıbı:

Birinci kök harften önce bir ت, ikinci kök harften sonra bir ل eklenerek yapılır. Birlikte yapma anlamını katar.

Anlam	Mastar	İsmi meful	İsmi fail	Emir	Muzari	Mazi
Birbirini tanımak, tanışmak	تَعَارَفُ	مُتَعَارَفُ	مُتَعَارِفُ	تَعَارَفْ	يَتَعَارَفُ	تَعَارَفَ

Bu kalıptaki fiillerin şahıslara göre mazi ve muzari çekimleri şöyledir:

Şahıs	Muzari	Mazi
Biz	نَتَعَارَفُ	تَعَارَفْنَا
Siz	تَتَعَارَفُونَ	تَعَارَفْتُمْ
Onlar	يَتَعَارَفُونَ	تَعَارَفُوا
		تَعَارَفْتُمْ

Şahıs	Muzari	Mazi
Biz	تَعَارَفْنَا	تَعَارَفْنَا
Siz	تَعَارَفْتُمْ	تَعَارَفْتُمْ
Onlar	تَعَارَفُوا	تَعَارَفُوا
		تَعَارَفْتُمْ

Anlam	Emir	Muzari	Mazi
Gizli danışmak			تَنَاجَى
Birbirini görmek			تَرَاءَ
Birbirini desteklemek, arka çıkmak			تَطَاهَرَ
Yardımlaşmak	تَعَاوَنُ	يَتَعَاوَنُونَ	تَعَاوَنُوا
Vaadleşmek, sözleşmek			تَوَاعَدَ

Anlam	Emir	Muzari	Mazi
Soruşmak, birbirine sormak	تَسَاءَلْ	يَتَسَاءَلُونَ	تَسَاءَلُوا
Tartışmak, çekişmek		يَتَنَازَعُونَ	تَنَازَعُوا
Birbirine tavsiye etmek			تَوَاصَوْا
Birbirine benzemek			تَشَابَهَ
Bölüşmek		يَتَفَاسِمُونَ	تَفَاسَمُوا

Yunus 45	وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ كَأَن لَّمْ يَلْبَثُوا إِلَّا سَاعَةً مِّنَ النَّهَارِ يَتَعَارَفُونَ بَيْنَهُمْ
Furkan 1	تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَى عَبْدِهِ لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا
2:118	كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ مِثْلَ قَوْلِهِمْ تَشَابَهَتْ قُلُوبُهُمْ هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ وَأُخَرُ مُتَشَابِهَاتٌ فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ
3:7	
4:1	وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ
5:2	

8:48	فَلَمَّا تَرَآءَتِ الْفِتْنَانَ نَكَصَ عَلَىٰ عَقِبَيْهِ وَقَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِّنْكُمْ إِنِّي أَرَىٰ مَا لَا تَرَوْنَ
13:16	أَمْ جَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ خَلَقُوا كَخَلْقِهِ فَتَشَابَهَ الْخَلْقُ عَلَيْهِمْ قُلِ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ
18:19	وَكَذَلِكَ بَعَثْنَاهُمْ لِيَتَسَاءَلُوا بَيْنَهُمْ
18:21	إِذْ يَتَنَازَعُونَ بَيْنَهُمْ أَمْرَهُمْ
20:62	فَتَنَازَعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ وَأَسْرُوا النَّجْوَىٰ
23:101	فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ فَلَا أَنسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ وَلَا يَتَسَاءَلُونَ
26:61	فَلَمَّا تَرَآءَى الْجَمْعَانِ قَالَ أَصْحَابُ مُوسَىٰ إِنَّا لَمُدْرِكُونَ
28:66	فَعَمِيَتْ عَلَيْهِمُ الْأَنْبَاءُ يَوْمَئِذٍ فَهُمْ لَا يَتَسَاءَلُونَ
51:53	أَتَوَاصَوْا بِهِ بَلْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ
52:23	يَتَنَازَعُونَ فِيهَا كَأْسًا لَا لَعْنٌ فِيهَا وَلَا تَأْتِيمُ
58:8	أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نُهُوا عَنِ النَّجْوَىٰ ثُمَّ يُعُودُونَ لِمَا نُهُوا عَنْهُ وَيَتَنَاجَوْنَ بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَةِ الرَّسُولِ
66:4	وَإِنْ تَظَاهَرَا عَلَيْهِ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ مَوْلَاهُ وَجِبْرِيلُ وَصَالِحُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمَلَائِكَةُ بَعْدَ ذَلِكَ ظَهِيرٌ
90:17	ثُمَّ كَانَ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ وَتَوَاصَوْا بِالْمَرْحَمَةِ
4:59	فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ
27:49	قَالُوا تَقَاسَمُوا بِاللَّهِ لَنُبَيِّتَنَّهُ وَأَهْلَهُ
28:45	وَلَكِنَّا أَنشَأْنَا قُرُونًا فَتَطَاوَلَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ
2:282	ذَا تَدَايَنْتُمْ بِدِينٍ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى فَاكْتُبُوهُ
2:282	وَأَشْهِدُوا إِذَا تَبَايَعْتُمْ وَلَا يُضَارَّ كَاتِبٌ وَلَا شَهِيدٌ

Tabloyu doldurun

Anlam	Mastar	İsmi meful	İsmi fail	Emir	Muzari	Mazi
						تَسَاءَلٌ
						تَنَازَعٌ
						تَوَاصَىٰ
						تَشَابَهٌ
						تَقَاسَمَ
						تَنَاجَىٰ
						تَظَاهَرَ
						تَعَاوَنَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ ﴿١﴾ وَإِذَا الْكَوَاكِبُ انْتَشَرَتْ ﴿٢﴾ وَإِذَا الْبِحَارُ فُجِّرَتْ ﴿٣﴾ وَإِذَا الْقُبُورُ بُعِثِرَتْ ﴿٤﴾ عَلِمْتَ نَفْسُ
 مَا قَدَّمْتَ وَأَخَّرْتَ ﴿٥﴾ يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ ﴿٦﴾ الَّذِي خَلَقَكَ فَسَوِّيكَ فَعَدَلَكَ ﴿٧﴾ فِي أَيِّ صُورَةٍ
 مَا شَاءَ رَكَّبَكَ ﴿٨﴾

Gök yarıldığı zaman, Yıldızlar saçıldığı zaman, Denizler kaynayıp fişkırtıldığı zaman, Kabirlerin içindekiler dışarı çıkarıldığı zaman, Herkes yaptığı ve yapmadığı şeyleri bilecek. Ey insan! Seni yaratan, şekillendirip ölçülü yapan, dilediği bir biçimde seni oluşturan cömert Rabbine karşı seni ne aldattı? (İnfitar 1-8)

(انْفَعَلَ - يَنْفَعِلُ) kalıbı

Birinci kök harften önce (ن)eklenerek yapılır. Kendine yapmak anlamını katar.

Anlam	Mastar	İsmi meful	İsmi fail	Emir	Muzari	Mazi
Dönmek, dönüşmek	انْقَلَابٌ	مَوْتَقَلَبٌ	مَوْتَقَلَبٌ	انْقَلِبْ	يَنْقَلِبُ	انْقَلَبَ

Bu kalıptaki fiillerin şahıslara göre mazi ve muzari çekimleri şöyledir:

نَنْقَلِبُ	Biz	انْقَلِبْ	Ben
تَنْقَلِبُونَ	Siz	تَنْقَلِبْ	Sen
يَنْقَلِبُونَ	Onlar	يَنْقَلِبْ	O (er)
		تَنْقَلِبْ	O (dş)

انْقَلِبْنَا	Biz	انْقَلَبْتُ	Ben
انْقَلَبْتُمْ	Siz	انْقَلَبْتَ	Sen
انْقَلَبُوا	Onlar	انْقَلَبْ	O (er)
		انْقَلَبْتَ	O (dş)

Anlam	Emir	Muzari	Mazi
Yarılmak, ayrılmak		يَنْشَقُّ	انْشَقَّ
Dağılmak		يَنْفَضُّ	انْفَضَّ
Geçmek, çıkmak	انْسَلِخْ	يَنْسَلِخُ	انْسَلَخَ

Anlam	Emir	Muzari	Mazi
Yola çıkmak, gitmek		يَنْطَلِقُ	انْطَلَقَ
Uygun olmak, yaraşmak		يَنْبَغِي	انْبَغَى
Yarılmak		يَنْفَطِرُ	انْفَطَرَ

Bunun üzerine yola çıktılar. Nihayet gemiye bindikleri zaman o gemiyi deldi.	فَانْطَلَقَا حَتَّى إِذَا رَكِبَا فِي السَّفِينَةِ خَرَقَهَا
Sonra da savuşup gittiler. Allah Teâlâ onların kalplerini çevirmiştir.	ثُمَّ انصَرَفُوا صَرَفَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ
Dediler ki: "Biz şüphe yok Rabbimize dönücüleriz."	قَالُوا إِنَّا إِلَى رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ
82:01-02	إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ وَإِذَا الْكَوَاكِبُ انْتَشَرَتْ
2:74	وَإِنَّ مِنَ الْجِبَارَةِ لِمَا يُتَفَجَّرُ مِنْهُ الْأَنْهَارُ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَاءٌ يَشَقُّ فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْمَاءُ
3:159	فَبِمَا رَحْمَةٍ مِنَ اللَّهِ لِنْتَ لَهُمْ وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظًا لَاقْتُلُوا الَّذِينَ كَفَرُوا وَأَنْتَ نَجِيمٌ
7:175	وَأَنْتَ عَلَيْهِمْ نَبَأُ الَّذِي آتَيْنَاهُ آيَاتِنَا فَانْسَلَخَ مِنْهَا فَاتَّبَعَهُ الشَّيْطَانُ فَكَانَ مِنَ الْعَاوِينَ
9:5	فَإِذَا أَنْسَلَخَ الْأَشْهُرَ الْحُرْمَ فَاقْتُلُوا الْمُشْرِكِينَ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ
22:11	فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَىٰ وَجْهِهِ خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ

25:18	قَالُوا سُبْحَانَكَ مَا كَانَ يَنْبَغِي لَنَا أَنْ نَتَّخِذَ مِنْ دُونِكَ مِنْ أَوْلِيَاءَ
26:13	وَيَضِيقُ صَدْرِي وَلَا يَنْطَلِقُ لِسَانِي فَأَرْسِلْ إِلَيَّ هَارُونَ
26:211	وَمَا يَنْبَغِي لَهُمْ وَمَا يَسْتَظِيلُونَ
26:227	وَسَيَعْلَمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَيَّ مُنْقَلَبٍ يَنْقَلِبُونَ
36:40	لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا اللَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ
38:6	وَأَنْطَلَقَ أَلْمَلَأُ مِنْهُمْ أَنْ آمَشُوا وَأَصْبِرُوا عَلَى آيَاتِكُمْ إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ يُرَادُ
48:12	بَلْ ظَنَنْتُمْ أَنْ لَنْ يَنْقَلِبَ الرَّسُولُ وَالْمُؤْمِنُونَ إِلَى أَهْلِيهِمْ أَبَدًا
48:15	سَيَقُولُ الْمُخَلَّفُونَ إِذَا انْطَلَقْتُمْ إِلَى مَغَائِمٍ لِتَأْخُذُواهَا ذَرُونَا نَتَّبِعْكُمْ يُرِيدُونَ أَنْ يُبَدِّلُوا كَلَامَ اللَّهِ
19:90	تَكَادُ السَّمَاوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْهُ وَتَنْشَقُّ الْأَرْضُ
62:11	وَإِذَا رَأَوْا تِجَارَةً أَوْ لَهْوًا انفَضُّوا إِلَيْهَا وَتَرَكُوكَ قَائِمًا
63:7	هُمُ الَّذِينَ يَقُولُونَ لَا تُنْفِقُوا عَلَيَّ مِنْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ حَتَّى يَنْفَضُوا
55:37	فَإِذَا انشَقَّتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ

İsmi alet

İsmi alet مَفَاعِلٌ veznine göre olur. Çoğulu ise مَفَاعِلٌ vezninde olur.

Mana	Çoğul	İsmi alet	Kök Fiil
Anahtar	مَفَاتِحُ	مِفْتَاحُ	فَتَحَ
Merdiven	مَعَارِجُ	مِعْرَاجُ	عَرَجَ
Tartı	مَوَازِينُ	مِيزَانُ	وَزَنَ

Enam 59	وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ
Mearic 3	مَنْ اللَّهُ ذِي الْمَعَارِجِ
Nur 35	اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ مَثَلُ نُورِهِ كَمِشْكَاةٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ
11:85	وَيَقُومُ أَوْفُوا أَلْمِكْيَالَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ
21:47	وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا
39:63	لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ

Aşağıdaki kelimelerin anlamını yazın.

	اَنْشَقَّتْ		مَفَاتِحُ		مِفْتَاحُ
	اَنْصَرَفُوا		مَعَارِجُ		مِعْرَاجُ
	اَنْفَطَرَتْ		مَوَازِنُ		مِيزَانُ
	مُنْقَلِبُونَ		اَلْمَوَازِينِ		مِصْبَاحُ
	يَشَقُّ		مَقَالِيدُ		اَنْطَلَقْتُمْ
	لَا نَفْضُوا		مَشْكَاةٌ		يَنْفَضُوا
	فَاَنْسَلَخَ		يَنْبَغِي		يَنْطَلِقُ

Tabloyu doldurun

Anlam	Mastar	İsmi meful	İsmi fail	Emir	Muzari	Mazi
						اِنْطَلَقَ
						اِنْبَغِي
						اِنْفَطَرَ
						اِنْشَقَّ
						اِنْفَضَّ
						اِنْسَلَخَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْمُرْسَلَاتِ عُرْفًا ﴿١﴾ فَالْعَاصِفَاتِ عَصْفًا ﴿٢﴾ وَالتَّائِشَاتِ نَشْرًا ﴿٣﴾ فَالْفَارِقَاتِ فَرَقًا ﴿٤﴾ فَالْمُلْقِيَاتِ ذِكْرًا ﴿٥﴾
عُدْرًا أَوْ نُذْرًا ﴿٦﴾ إِنَّمَا تُوْعَدُونَ لَوَاقِعٍ ﴿٧﴾ فَإِذَا النُّجُومُ طُمِسَتْ ﴿٨﴾ وَإِذَا السَّمَاءُ فُرِجَتْ ﴿٩﴾ وَإِذَا الْجِبَالُ نُسِفَتْ ﴿١٠﴾
وَإِذَا الرُّسُلُ أُقِيتَتْ ﴿١١﴾ لِأَيِّ يَوْمٍ أُجِّلَتْ ﴿١٢﴾

Ard arda gönderilenlere, kasırga gibi esenlere, hakkıyla yayanlara, hakkıyla ayıranlara, özür ya da uyarı olmak üzere öğüt bırakanlara andolsun ki, uyarıldığınız (Kıyamet) mutlaka gerçekleşecektir. Yıldızların ışığı söndürüldüğü zaman, Gök yarıldığı zaman, Dağlar ufalanıp savrulduğu zaman, (Peygamberler için (ümmetlerine şahitlik etmek üzere) vakit belirlendiği zaman (kıyamet gerçekleşir). (Bu) hangi güne ertelenmiştir? (Murselat 1-12)

(اِفْتَعَلَ . يَفْتَعِلُ) kalıbı

Birinci kök harften önce (ل) eklenir, birinci kök harfe cezim konulur, birinci kök harften sonra (ت) eklenir. Anlamların ayrı ayrı öğrenilmesi gerekir.

Anlam	Master	İsmi meful	İsmi fail	Emir	Muzari	Mazi
İhtilaf etmek, farklı olmak	اِحْتِلَافٌ	مُحْتَلَفٌ	مُحْتَلِفٌ	اِحْتَلَفْ	يَحْتَلِفُ	اِحْتَلَفَ

Bu kalıptaki fiillerin şahıslara göre mazi ve muzari çekimleri şöyledir:

نَحْتَلِفُ	Biz	اَحْتَلِفُ	Ben	اِحْتَلَفْنَا	Biz	اِحْتَلَفْتُ	Ben
تَحْتَلِفُونَ	Siz	تَحْتَلِفُ	Sen	اِحْتَلَفْتُمْ	Siz	اِحْتَلَفْت	Sen
يَحْتَلِفُونَ	Onlar	يَحْتَلِفُ	O (er)	اِحْتَلَفُوا	Onlar	اِحْتَلَفَ	O (er)
		تَحْتَلِفُ	O (dş)			اِحْتَلَفَتْ	O (dş)

Anlam	Emir	Muzari	Mazi
Dinlemek	اِسْتَمِعْ	يَسْتَمِعُ	اِسْتَمَعَ
Eşit olmak, yönelmek		يَسْتَوِي	اِسْتَوَى
Aramak, istemek	اِبتَغِ	يَبْتَغِي	اِبتَغَى
Satın almak		يَشْتَرِي	اِشْتَرَى
Yaklaşmak		يَقْتَرِبُ	اِقْتَرَبَ

Anlam	Emir	Muzari	Mazi
Sakınmak, korunmak, korumak	اِتَّقِ	يَتَّقِي	اِتَّقَى
Takip etmek, uymak	اِتَّبِعْ	يَتَّبِعُ	اِتَّبَعَ
Edinmek, benimsemek	اِتَّخِذْ	يَتَّخِذُ	اِتَّخَذَ
İftira etmek, uydurmak	اِفْتَرِ	يَفْتَرِي	اِفْتَرَى
Doğru yolu bulmak	اِهْتَدِ	يَهْتَدِي	اِهْتَدَى

4:44	أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِّنَ الْكِتَابِ يَشْتُرُونَ الضَّلَالََةَ وَيُرِيدُونَ أَن تَضِلُّوا السَّبِيلَ
4:50	انظُرْ كَيْفَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَكَفَى بِهِ إِثْمًا مُّبِينًا
5:44	فَلَا تَخْشَوُا النَّاسَ وَاخْشَوْنَ اللَّهَ وَلَا تَشْتَرُوا بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا
5:103	وَلَكِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَأَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ
5:105	يَأْيُهَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسَكُمْ لَا يَضُرُّكُمْ مِّنْ ضَلَّ إِذَا أَهْتَدَيْتُمْ
5:106	فَيُقْسِمَانِ بِاللَّهِ إِنَّ آرْتَبْتُمْ لَأَنْشُرِي بِهِ ثَمَنًا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ وَلَا نَنكُتُمْ شَهَادَةَ اللَّهِ إِنَّا إِذًا لَّمِنَ الْآثِمِينَ
6:21	وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ

	إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ
6:25	وَمِنْهُمْ مَّن يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ وَجَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا
6:97	وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ النُّجُومَ لِتَهْتَدُوا بِهَا فِي ظُلُمَاتِ اللَّيْلِ وَالْبَحْرِ قَدْ فَصَّلْنَا آيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ
7:43	وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ
7:152	إِنَّ الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ سَيِّئًا لَّهُمْ غَضَبٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَذِلَّةٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُفْتَرِينَ
7:158	فَأَمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الَّذِي يَأْتِيهِ الْوَحْيُ بِاللَّهِ وَكَلِمَاتِهِ وَاتَّبَعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ
7:204	وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ
9:9	أَشْتَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ
9:16	أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُتْرَكُوا وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَلَمْ يَتَّخِذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَا رَسُولِهِ وَلَا الْمُؤْمِنِينَ وَلِيجَةً
9:23	يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا آبَاءَكُمْ وَإِخْوَانَكُمْ أَوْلِيَاءَ إِنَّ اسْتَحَبُّوا الْكُفْرَ عَلَى الْإِيمَانِ
9:31	اتَّخَذُوا أَحْبَابَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَالْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ
10:42	وَمِنْهُمْ مَّن يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ وَلَوْ كَانُوا لَا يَعْقِلُونَ
19:37	فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ مَّشْهَدِ يَوْمٍ عَظِيمٍ
22:69	اللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ
27:76	إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَاقُصُّ عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ أَكْثَرَ الَّذِي هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ
29:17	إِنَّ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ لَكُمْ رِزْقًا فَابْتَغُوا عِنْدَ اللَّهِ الرِّزْقَ وَاعْبُدُوهُ
30:46	وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ يُرْسِلَ الرِّيَّاحَ مُبَشِّرَاتٍ وَلِيُذِيقَكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ وَلِتَجْرِيَ الْفُلُكُ بِأَمْرِهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ
33:51	تُرْجَى مَنْ تَشَاءُ مِنْهُمْ وَتُؤْوَى إِلَيْكَ مَنْ تَشَاءُ وَمَنْ أَبْتَغَيْتَ مِمَّنْ عَزَلْتَ
39:61	وَيُنَجِّي اللَّهُ الَّذِينَ اتَّقَوْا بِمَفَازَتِهِمْ لَا يَمَسُّهُمُ السُّوءُ وَلَا

	هُم يَحْرَنُونَ
39:73	وَسِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ زُمَرًا حَتَّى إِذَا جَاءُوهَا وَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا
40:58	وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَلَا الْمُسِيءُ قَلِيلًا مَّا تَتَذَكَّرُونَ
41:11	ثُمَّ أَسْتَوَى إِلَى السَّمَاءِ وَهِيَ دُخَانٌ فَقَالَ لَهَا وَلِلْأَرْضِ ائْتِيَا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا قَالَتَا أَتَيْنَا طَائِعِينَ
41:18	وَنَجَّيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ
41:34	وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ
43:13	لِتَسْتَوُوا عَلَى ظُهُورِهِ ثُمَّ تَذَكَّرُوا نِعْمَةً رَبِّكُمْ إِذَا اسْتَوَيْتُمْ عَلَيْهِ وَتَقُولُوا سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا
43:63	قَالَ قَدْ جِئْتُكُمْ بِالْحِكْمَةِ وَلِأُبَيِّنَ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي تَخْتَلِفُونَ فِيهِ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا
48:15	قُلْ لَنْ تَتَّبِعُونَا كَذَلِكُمْ قَالَ اللَّهُ مِنْ قَبْلُ
52:21	وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُمْ بِإِيمَانٍ أَلْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ
53:23	إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَمَا تَهْوَى الْأَنْفُسُ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنْ رَبِّهِمُ الْهُدَى

Tabloyu doldurun

Anlam	Mastar	İsmi meful	İsmi fail	Emir	Muzari	Mazi
						اتَّقَى
						اتَّبَعَ
						اتَّخَذَ
						اِفْتَرَى
						اِهْتَدَى
						اسْتَمَعَ
						اسْتَوَى
						اِبْتَغَى
						اِشْتَرَى
						اِقْتَرَبَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

كَلَّا إِنَّهَا تَذْكِرَةٌ ﴿١١﴾ فَمَنْ شَاءَ ذَكَرْهُ ﴿١٢﴾ فِي صُحُفٍ مُّكْرَمَةٍ ﴿١٣﴾ مَرْفُوعَةٍ مُّطَهَّرَةٍ ﴿١٤﴾ بِأَيْدِي سَفَرَةٍ ﴿١٥﴾ كِرَامٍ بَرَرَةٍ ﴿١٦﴾ قَتَلَ الْإِنْسَانَ مَا أَكْفَرَهُ ﴿١٧﴾ مِنْ أَيِّ شَيْءٍ خَلَقَهُ ﴿١٨﴾ مِنْ نُّطْفَةٍ خَلَقَهُ فَقَدَرَهُ ﴿١٩﴾ ثُمَّ السَّبِيلَ يَسَّرَهُ ﴿٢٠﴾ ثُمَّ أَمَاتَهُ فَأَقْبَرَهُ ﴿٢١﴾ ثُمَّ إِذَا شَاءَ أَنْشَرَهُ ﴿٢٢﴾

Hayır! Çünkü bu (Kur'an) bir öğüttür. Dileyen ondan öğüt alır. O, şerefli ve sâdık yazıcı meleklerin elindeki yüksek, tertemiz ve çok değerli sahilelerdedir. Kahrolası (inkarcı) insan! Ne nankördür o! Allah onu hangi şeyden yarattı? Az bir sudan (meniden). Onu yarattı ve ona ölçülü bir şekil verdi. Sonra ona yolu kolaylaştırdı. Sonra onu öldürdü ve kabre koydu. Sonra, dilediği vakit onu diriltir. (Abese 11-22)

(اِسْتَفْعَلَ . يَسْتَفْعَلُ) kalıbı:

Birinci kök harften önce (است) eklenerek yapılır. İsteme anlamını katar.

Anlam	Mastar	İsmi meful	İsmi fail	Emir	Muzari	Mazi
Bağışlanma dilemek	اِسْتَعْفَارٌ	مُسْتَعْفَرٌ	مُسْتَعْفِرٌ	اِسْتَعْفِرْ	يَسْتَعْفِرُ	اِسْتَعْفَرَ

Bu kalıptaki fiillerin şahıslara göre mazi ve muzari çekimleri şöyledir:

	Biz	اِسْتَعْفِرُ	Ben
اِسْتَعْفِرُ	Biz	اِسْتَعْفِرُ	Ben
تَسْتَعْفِرُونَ	Siz	تَسْتَعْفِرُ	Sen
يَسْتَعْفِرُونَ	Onlar	يَسْتَعْفِرُ	O (er)
		تَسْتَعْفِرُ	O (dş)

	Biz	اِسْتَعْفِرْتُ	Ben
اِسْتَعْفِرْنَا	Biz	اِسْتَعْفِرْتُ	Ben
اِسْتَعْفِرْتُمْ	Siz	اِسْتَعْفِرْتِ	Sen
اِسْتَعْفَرُوا	Onlar	اِسْتَعْفَرَ	O (er)
		اِسْتَعْفَرَتْ	O (dş)

Anlam	Emir	Muzari	Mazi
Acele etmek, ettirmek	اِسْتَعْجِلْ	يَسْتَعْجِلُ	اِسْتَعْجَلَ
İzin istemek		يَسْتَأْذِنُ	اِسْتَأْذَنَ
Doğru olmak, doğru gitmek	اِسْتَقِمْ	يَسْتَقِيمُ	اِسْتَقَامَ
Geciktirmek		يَسْتَأْخِرُ	اِسْتَأْخَرَ

Anlam	Emir	Muzari	Mazi
Yapabilmek	اِسْتَطِعْ	يَسْتَطِيعُ	اِسْتَطَاعَ
Tekebbür etmek, büyüklenmek	اِسْتَكْبِرْ	يَسْتَكْبِرُ	اِسْتَكْبَرَ
Kabul etmek, cevap vermek	اِسْتَجِبْ	يَسْتَجِيبُ	اِسْتَجَابَ
Alay etmek	اِسْتَهْزِئْ	يَسْتَهْزِئُ	اِسْتَهْزَأَ

Hud 52	وَيَا قَوْمِ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا وَيَزِدْكُمْ قُوَّةً إِلَىٰ قُوَّتِكُمْ
Nuh 7	وَإِنِّي كُلَّمَا دَعَوْتُهُمْ لِتَغْفِرَ لَهُمْ جَعَلُوا أَصَابِعَهُمْ فِي آذَانِهِمْ وَاسْتَغْشَوْا ثِيَابَهُمْ وَأَصْرُوا وَاسْتَكْبَرُوا اسْتِكْبَارًا
Yunus 50	قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَنَاكُمْ عَذَابُهُ بَيِّنَاتًا أَوْ نَهَارًا مَاذَا يَسْتَعْجِلُ مِنْهُ الْمُجْرِمُونَ
Munafikun 6	سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ أَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ لَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ
3:159	فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ
4:64	وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ جَاءُوكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّابًا رَّحِيمًا
4:106	وَاسْتَغْفِرِ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا
4:110	وَمَنْ يَعْمَلْ سُوءًا أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللَّهَ يَجِدِ اللَّهَ غَفُورًا رَّحِيمًا

5:74	أَفَلَا يَتُوبُونَ إِلَى اللَّهِ وَيَسْتَغْفِرُونَهُ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ
7:34	وَلِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ
9:86	وَإِذَا أَنْزَلَتْ سُورَةٌ أَنْ آمَنُوا بِاللَّهِ وَجَاهِدُوا مَعَ رَسُولِهِ اسْتَأْذَنَكَ أُولُوا الطَّلُوبِ مِنْهُمْ
9:93	إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُونَكَ وَهُمْ أَغْنِيَاءُ رِضْوَانًا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ
10:49	لِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ إِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ فَلَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ
11:13	أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأْتُوا بِعَشْرِ سُوْرٍ مِثْلِهِ مُفْتَرِيَاتٍ وَادْعُوا مَنْ اسْتَعْظَمْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ
11:20	يُضَاعَفُ لَهُمُ الْعَذَابُ مَا كَانُوا يَسْتَطِيعُونَ السَّمْعَ وَمَا كَانُوا يُبْصِرُونَ
11:88	إِنْ أُرِيدُ إِلَّا الْإِصْلَاحَ مَا اسْتِطَعْتُ وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ
11:112	فَأَسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ
15:5	مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَأْخِرُونَ
16:34	فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ
21:41	وَلَقَدْ اسْتَهْزَيْءَ بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ
24:58	يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِيَسْتَأْذِنَكُمْ الَّذِينَ مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ وَالَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُوا الْحُلُمَ مِنْكُمْ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ
24:59	وَإِذَا بَلَغَ الْأَطْفَالُ مِنْكُمُ الْحُلُمَ فَلْيَسْتَأْذِنُوا كَمَا اسْتَأْذَنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
41:6	يُوحَىٰ إِلَىٰ أِنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ وَاحِدٌ فَاسْتَقِيمُوا إِلَيْهِ وَاسْتَغْفِرُوهُ وَوَيْلٌ لِلْمُشْرِكِينَ
41:30	إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ
42:15	فَلِذَلِكَ فَادِّعْ وَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ
42:18	يَسْتَعْجِلُ بِهَا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِهَا وَالَّذِينَ آمَنُوا مُشْفِقُونَ مِنْهَا
42:26	وَيَسْتَجِيبُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَيَزِيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ وَالْكَافِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ

42:38	وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَمْرُهُمْ شُورَىٰ بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ
42:47	اسْتَجِيبُوا لِرَبِّكُمْ مِّن قَبْلِ أَن يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللَّهِ مَا لَكُم مِّن مَّالٍ جَاءَ يَوْمَئِذٍ وَمَا لَكُم مِّن تَكْبِيرٍ
46:5	وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّن يَدْعُو مِن دُونِ اللَّهِ مَن لَّا يَسْتَجِيبُ لَهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَهُمْ عَن دُعَائِهِمْ غَافِلُونَ
46:10	قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِن عِندِ اللَّهِ وَكَفَرْتُمْ بِهِ وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِّن بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَىٰ مِثْلِهِ فَأَمَنَ وَاسْتَكْبَرْتُمْ
46:13	إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا فَلَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ
46:20	فَالْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا كُنْتُمْ تَفْسُقُونَ
46:24	فَلَمَّا رَأَوْهُ عَارِضًا مُّسْتَقْبِلَ أُوْدِيَّتِهِمْ قَالُوا هَذَا عَارِضٌ مُّمْطِرُنَا بَلْ هُوَ مَا اسْتَعْجَلْتُمْ بِهِ رِيحٌ فِيهَا عَذَابٌ أَلِيمٌ
46:35	فَاصْبِرْ كَمَا صَبَرَ أُولُو الْعَزْمِ مِنَ الرُّسُلِ وَلَا تَسْتَعْجِلْ لَهُمْ
71:7	وَإِنِّي كُلَّمَا دَعَوْتُهُمْ لِتَغْفِرَ لَهُمْ جَعَلُوا أَصَابِعَهُمْ فِي آذَانِهِمْ وَاسْتَغْشَوْا ثِيَابَهُمْ وَأَصْرُوا وَاسْتَكْبَرُوا اسْتِكْبَارًا
74:23	ثُمَّ أَدْبَرَ وَاسْتَكْبَرَ

Tabloyu doldurun

Anlam	Mastar	İsmi meful	İsmi fail	Emir	Muzari	Mazi
						اسْتَطَاعَ
						اسْتَكْبَرَ
						اسْتَجَابَ
						اسْتَهْزَأَ
						اسْتَعْجَلَ
						اسْتَأْذَنَ
						اسْتَقَامَ
						اسْتَأْخَرَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِأَزْوَاجِكَ إِنْ كُنْتُمْ تُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا فَتَعَالَيْنَ أُمَتِّعْكُمْ وَأَسْرَحْكُمْ سَرَاحاً جَمِيلاً ﴿٢٨﴾ وَإِنْ كُنْتُمْ تُرِيدُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالذَّارَ الْآخِرَةَ فَإِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْمُحْسِنَاتِ مِنْكُمْ أَجْراً عَظِيماً ﴿٢٩﴾ يَا نِسَاءَ النَّبِيِّ مَنْ يَأْتِ مِنْكُمْ بِفَاحِشَةٍ مُبِينَةٍ يُضَاعَفْ لَهَا الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿٣٠﴾ وَمَنْ يَقْنُتْ مِنْكُمْ لِلَّهِ وَرَسُولِهِ وَتَعْمَلْ صَالِحاً نُؤْتِيهَا أَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ وَأَعْتَدْنَا لَهَا رِزْقاً كَرِيمًا ﴿٣١﴾

Ey Peygamber! Hanımlarına de ki, "Eğer dünya hayatını ve onun süsünü istiyorsanız, gelin size mut'a vereyim ve sizi güzelce bırakayım." "Eğer Allah'ı, Resülünü ve ahiret yurdunu istiyorsanız, bilin ki Allah içinizden iyilik yapanlara büyük bir mükafat hazırlamıştır." Ey Peygamber'in hanımları! İçinizden kim apaçık bir çirkinlik yaparsa onun cezası iki kat verilir. Bu Allah'a göre kolaydır. İçinizden kim Allah'a ve Resülüne itaat eder ve salih bir amel işlerse, ona mükafatını iki kat veririz. Biz ona bereketli bir rızık hazırlamışızdır. (Ahzab 28-31)

Dişil çoğul fiil ve kelime örnekleri

Dişil çoğulların zamirleri ve fiil çekimleri aşağıda verilmiştir.

İkinci çoğul diş çekim: Siz kadınlar

	Muzari		Mazi	Anlam	Bitişik zamir		Zamir
Korursunuz	تَحْفَظْنَ	Korudunuz	حَفَظْتُنَّ	Sizi/size/sizin	كُنَّ	Siz kadınlar	أَنْتُنَّ
Yaparsınız	تَفْعَلْنَ	Yaptınız	فَعَلْتُنَّ				

Üçüncü çoğul diş çekim: O kadınlar

	Muzari		Mazi	Anlam			Zamir
Korurlar	يَحْفَظْنَ	Korudular	حَفَظْنَ	Onları/onlara/onların	هُنَّ	O kadınlar	هُنَّ
Yaparlar	يَفْعَلْنَ	Yaptılar	فَعَلْنَ				

Ayetlerdeki çoğul diş çekimleri tahlil edin. (Nur 31)

وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَعْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ أَوْ آبَائِهِنَّ أَوْ أَبْنَائِهِنَّ أَوْ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي أَخَوَاتِهِنَّ أَوْ نِسَائِهِنَّ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ أَوْ التَّابِعِينَ غَيْرِ أُولِي الْإِرْبَةِ مِنَ الرِّجَالِ أَوِ الطِّفْلِ الَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلَىٰ عَوْرَاتِ النِّسَاءِ وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِنْ زِينَتِهِنَّ وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهُ الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

Mef'ulü mutlak

Cümlenin içinde geçen bir fiilin nasıl gerçekleştirildiğini belirtmek için cümlenin sonunda o fiilin mastarı kullanılır ki buna mef'ulü mutlak denir. Mastardan sonra bir sıfat da gelebilir.

İsra 12	وَكُلَّ شَيْءٍ فَصَلَّنَاهُ تَفْصِيلاً
Nisa 116	وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالاً بَعِيداً
Ahzab 36	وَمَنْ يَعِصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالاً مُبِيناً
İsra 106	وَقَرَأْنَا فَرَقَانَهُ لِيَتَقَرَّاهُ عَلَى النَّاسِ عَلَىٰ مَكْثٍ وَنَزَّلْنَاهُ تَنْزِيلاً
İnsan 16	قَوَارِيرٍ مِنْ فِضَّةٍ قَدَرُوهَا تَقْدِيرًا
İnsan 6	عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ اللَّهِ يُفَجِّرُونَهَا تَفْجِيرًا
33:61	مَلْعُونِينَ أَيْنَمَا ثَقِفُوا أَحْدَاؤَ وَوَقْتِلُوا تَقْتِيلًا
17:111	وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنَ الذَّلِيلِ وَكَبُرَتْ تَكْبِيرًا

33:56	إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا
33:68	رَبَّنَا آتِهِمْ ضِعْفَيْنِ مِنَ الْعَذَابِ وَالْعَنَهُمْ لَعْنًا كَبِيرًا
76:28	نَحْنُ خَلَقْنَاهُمْ وَشَدَدْنَا أَسْرَهُمْ وَإِذَا شِئْنَا بَدَّلْنَا أَمْثَلَهُمْ تَبْدِيلًا
33:33	إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا
33:41	يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا
71:09	ثُمَّ إِنِّي أَعْلَنْتُ لَهُمْ وَأَسْرَرْتُ لَهُمْ إِسْرَارًا
71:07	جَعَلُوا أَصَابِعَهُمْ فِي آذَانِهِمْ وَاسْتَعَسَوْا تِيَابَهُمْ وَأَصْرُوا
71:22	وَأَسْتَكْبَرُوا اسْتِكْبَارًا
74:14	وَمَكْرُوا مَكْرًا كُبَرًا
	وَمَهَّدْتُ لَهُ تَمْهِيدًا

Aşağıdaki kelimelerin anlamını yazın.

	يَغْضُضْنَ		لَعْنًا كَبِيرًا		تَفْصِيلًا
	أَبْصَارِهِنَّ		تَبْدِيلًا		ضَلَالًا بَعِيدًا
	يَحْفَظْنَ		تَطْهِيرًا		ضَلَالًا مُبِينًا
	فُرُوجَهُنَّ		ذِكْرًا كَثِيرًا		تَنْزِيلًا
	وَلْيَضْرِبْنَ		إِسْرَارًا		تَقْدِيرًا
	لَا يُبْدِينَ		اسْتِكْبَارًا		تَفْجِيرًا
	زِينَتَهُنَّ		مَكْرًا كُبَرًا		تَقْتِيلًا
	أَبْنَائَهُنَّ		تَمْهِيدًا		تَكْبِيرًا
	لَا يَضْرِبْنَ				تَسْلِيمًا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زُلْزَالَهَا ﴿١﴾ وَأَخْرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا ﴿٢﴾ وَقَالَ الْإِنْسَانُ مَا لَهَا ﴿٣﴾ يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا ﴿٤﴾
بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحَىٰ لَهَا ﴿٥﴾ يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا لِيُرَوْا أَعْمَالَهُمْ ﴿٦﴾ فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ ﴿٧﴾ وَمَنْ
يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ ﴿٨﴾

Yeryüzü kendine has bir sarsıntıya uğratıldığı, içindekileri dışarıya çıkarıp attığı ve insan, "Ona ne oluyor?" dediği zaman, (İşte o gün, yer, kendi haberlerini anlatır. Çünkü Rabbin ona (öyle) vahyetmiştir. O gün insanlar amellerinin kendilerine gösterilmesi için bölük bölük kabirlerinden çıkacaklardır. Artık kim zerre ağırlığınca bir hayır işlerse onu görecektir. Kim de zerre ağırlığınca bir kötülük işlerse onu görecektir. (Zilzal)

Rubai (dörtlü) fiil örnekleri

Dört kök harften meydana gelen fiillere rubai (dörtlü) fiil adı verilir. Bunların sayısı çok az olduğu için tafsilatlı olarak incelenmemiştir. Kur'an'da geçen dörtlü fiil örnekleri aşağıdaki tabloda verilmiştir.

82:04	وَإِذَا الْقُبُورُ بُعْثِرَتْ	بعثر
100:09	أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بُعْثِرَ مَا فِي الْقُبُورِ	بعثر
12:51	قَالَتْ امْرَأَتُ الْعَرِيزِ الْآنَ حَصْحَصَ الْحَقُّ	حصحص
91:14	فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا فَدَمْدَمَ عَلَيْهِمْ رَبُّهُمْ بِذُنُوبِهِمْ فَسَوَّاهَا	دمدم
04:143	مُذَبِّبِينَ بَيْنَ ذَلِكَ لَا إِلَىٰ هَؤُلَاءِ وَلَا إِلَىٰ هَؤُلَاءِ	ذذبذ
03:185	فَمَنْ زُحِرَ عَنِ النَّارِ وَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ	زحزح
02:96	يَوْمَ أَحَدُهُمْ لَوْ يُعَمَّرُ أَلْفَ سَنَةٍ وَمَا هُوَ بِمُزَحَّزِحٍ مِنْ الْعَذَابِ أَنْ يُعَمَّرَ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ	زحزح
02:214	مَسَّتْهُمُ الْبَأْسَاءُ وَالصَّرَاءُ وَزُلْزِلُوا حَتَّىٰ يَقُولَ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ مَتَىٰ نَصُرُ اللَّهُ	زلزل
81:17	وَاللَّيْلِ إِذَا عَسْعَسَ	عسعس
39:23	مَتَّانِي تَقْشَعِرُّ مِنْهُ جُلُودُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ	قشعر
26:94	فَكُفِّبُوا فِيهَا هُمْ وَالْغَاوُونَ	كبكب
07:20	فَوَسَّوَسَ لَهُمَا الشَّيْطَانُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وُورِيَ عَنْهُمَا	وسوس
114:05	الَّذِي يُوسُوسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ	وسوس
55:76	مُتَكِّبِينَ عَلَىٰ رَفْرَفٍ خُضْرٍ وَعَبْقَرِيٍّ حِسَانٍ	عبقر

Hitap

Hitapta tek bir kelime kullanılırsa bu kelime merfu olur. Eğer bir isim tamlaması kullanılırsa birinci kelime mansub olur.

Âi-i İmran 42	وَإِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ يَا مَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاكِ
Zuhruf 77	وَنَادُوا يَا مَالِكُ لِيَقْضِ عَلَيْنَا رَبُّكَ
Bakara 179	وَلَكُمْ فِي الْفِصَاصِ حَيَاةٌ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ
Saffat 104	وَنَادَيْنَاهُ أَنْ يَا إِبْرَاهِيمُ
Âi-i İmran 64	قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَىٰ كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ
Ahzab 13	وَإِذْ قَالَتْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ يَا أَهْلُ يَثْرِبَ لَا مُقَامَ لَكُمْ فَارْجِعُوا
Maide 72	وَقَالَ الْمَسِيحُ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ
12:11	قَالُوا يَا أَبَانَا مَا لَكَ لَا تَأْمَنَّا عَلَىٰ يُوسُفَ وَإِنَّا لَهُ لَنَاصِحُونَ

27:38	قَالَ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ أَيُّكُمْ يَأْتِينِي بِعَرْشِهَا قَبْلَ أَنْ يَأْتُونِي مُسْلِمِينَ
37:102	قَالَ يَا أَبَتِ أَفَعَلْ مَا تَأْمُرُ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّابِرِينَ
31:13	يَا بَنِيَّ لَا تُشْرِكْ بِاللَّهِ إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ

Aşağıdaki kelimelerin anlamını yazın.

	يَا مَرْيَمُ		تَقَشَعْرُ		بُعْثَرْتُ
	يَا مَالِكُ		فَكَبِكُوا		بُعْثَرَ
	يَا أُولِي الْأَلْبَابِ		فَوَسْوَسَ		حَصْحَصَ
	يَا إِبْرَاهِيمُ		يُوسُوسُ		فَدَمَدَمَ
	يَا أَهْلَ الْكِتَابِ		عَبَقْرِي		مُذَبَذَبِينَ
	يَا أَهْلَ يَثْرِبَ		يَا أَبَانَا		زُحْرَحَ
	يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ		يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ		بِمُزْحَرِحِهِ
	عَسَّعَسَ		يَا أَبَتِ		زُلْزَلُوا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَا أُقْسِمُ بِهَذَا الْبَلَدِ ﴿١﴾ وَأَنْتَ حِلٌّ بِهَذَا الْبَلَدِ ﴿٢﴾ وَوَالِدٍ وَمَا وَلَدٍ ﴿٣﴾ لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي كَبَدٍ ﴿٤﴾ أَيْحَسِبُ أَنْ لَنْ يُقَدِرَ عَلَيْهِ أَحَدٌ ﴿٥﴾ يَقُولُ أَهْلَكْتُ مَالًا لُبَدًا ﴿٦﴾ أَيْحَسِبُ أَنْ لَمْ يَرَهُ أَحَدٌ ﴿٧﴾ أَلَمْ نَجْعَلْ لَهُ عَيْنَيْنِ ﴿٨﴾ وَلِسَانًا وَشَفَتَيْنِ ﴿٩﴾ وَهَدَيْنَاهُ النَّجْدَيْنِ ﴿١٠﴾ فَلَا اقْتَحَمَ الْعَقَبَةَ ﴿١١﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْعَقَبَةُ ﴿١٢﴾ فَكُّ رَقَبَةٍ ﴿١٣﴾ أَوْ إِطْعَامٌ فِي يَوْمٍ ذِي مَسْغَبَةٍ ﴿١٤﴾ يَتِيمًا ذَا مَقْرَبَةٍ ﴿١٥﴾ أَوْ مِسْكِينًا ذَا مَتْرَبَةٍ ﴿١٦﴾

Sen bu beldedeysen bu beldeye (Mekke'ye), babaya ve ondan meydana gelen çocuğa yemin ederim ki biz insanı bir sıkıntı ve zorluk içinde (olacak ve bunlara göğüs gerecek şekilde) yarattık. İnsanoğlu, kendisine kimsenin güç yetiremeyeceğini mi sanıyor? "Yığınla mal harcadım" diyor. Kendisini kimsenin görmediğini mi sanıyor? Biz ona iki göz, bir dil, iki dudak vermedik mi; iki apaçık yolu (hayır ve şer yollarını) göstermedik mi? Fakat o, sarp yokuşa atılmadı. Sarp yokuşun ne olduğunu sen ne bileceksin? O tutsak bir boynu çözmek(köle azat etmek) tir. Yahut şiddetli bir açlık gününde kendisiyle yakınlığı olan bir yetimi, yahut yerde sürünen bir yoksulu doyurmaktır. (Beled 1-16)

Fiilin manasını değiştiren edatlar

Getirmek	أَتَى بِ
Zulmetmek	بَعَى عَلَى
Tevbeyi kabul etmek	تَابَ عَلَى
Getirmek	جَاءَ بِ
Ayrılmak	ذَهَبَ عَنْ

Gelmek	أَتَى
Aramak	بَعَى
Tevbe etmek	تَابَ إِلَى
Gelmek, varmak	جَاءَ
Gitmek	ذَهَبَ

İnsan 1	هَلْ أَتَى عَلَى الْإِنْسَانِ حِينٌ مِّنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُن شَيْئًا مَّذْكُورًا
Nisa 133	إِن يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ أَيُّهَا النَّاسُ وَيَأْتِ بِآخَرِينَ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى ذَلِكَ قَدِيرًا
Sad 22	قَالُوا لَا تَخَفْ خَصْمَانِ بَعَى بَعْضُنَا عَلَى بَعْضٍ فَاحْكُم بَيْنَنَا بِالْحَقِّ
Kasas 76	إِن قَارُونَ كَانَ مِن قَوْمِ مُوسَى فَبَعَى عَلَيْهِمْ
Maide 74	فَلَا يَتُوبُونَ إِلَى اللَّهِ وَيَسْتَغْفِرُونَهُ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ
Tevbe 27	ثُمَّ يَتُوبُ اللَّهُ مِن بَعْدِ ذَلِكَ عَلَى مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ
Sebe 49	قُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَمَا يُبْدِيُ الْبَاطِلُ وَمَا يُعِيدُ
Zariyat 26	فَرَاغَ إِلَىٰ أَهْلِهِ فَجَاءَ بِعِجْلٍ سَمِينٍ
Kiyame 33	ثُمَّ ذَهَبَ إِلَىٰ أَهْلِهِ يَتَمَطَّىٰ
Hud 74	فَلَمَّا ذَهَبَ عَنْ إِبْرَاهِيمَ الرَّوْعُ وَجَاءَتْهُ الْبُشْرَىٰ يُجَادِلُنَا فِي قَوْمِ لُوطٍ

Seyahat etmek	ضَرَبَ فِي
Çarpmak, vurmak	ضَرَبَ عَلَى
Misal vermek	ضَرَبَ مَثَلًا

ضَرَبَ	Vurmak
--------	--------

Şuara 63	فَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْبَحْرَ
Kehf 11	فَضْرَبْنَا عَلَىٰ آذَانِهِمْ فِي الْكَهْفِ سِنِينَ عَدَدًا
Nisa 101	وَإِذَا ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ إِنْ خِفْتُمْ أَنْ يَفْتِنَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا
Hac 73	يَا أَيُّهَا النَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٌ فَاستَمِعُوا لَهُ
Tahrir 10	ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ كَفَرُوا امْرَأَتُ نُوحٍ وَامْرَأَتُ لُوطٍ

Hüküm vermek	قَضَىٰ بَيْنَ
Öldürmek	قَضَىٰ عَلَىٰ
Almak, çıkarmak	وَضَعَ عَنْ
Bir şeye dönmek	وَلَّىٰ إِلَىٰ
Bir şeyden dönmek	وَلَّىٰ عَنْ

icra etmek	قَضَىٰ
Koymak, yerleştirmek	وَضَعَ
Dönmek, döndürmek	وَلَّىٰ

Kasas 15	اسْتَعَاثَهُ الَّذِي مِن شِيعَتِهِ عَلَىٰ الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِ فَوَكَزَهُ مُوسَىٰ فَقَضَىٰ عَلَيْهِ
Neml 78	إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ بِحُكْمِهِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ
İnşirah 2	وَوَضَعْنَا عَنكَ وِزْرَكَ
Kasas 24	فَسَقَىٰ لَهُمَا ثُمَّ تَوَلَّىٰ إِلَى الظِّلِّ
Necm 29	فَأَعْرَضَ عَنْ مَنْ تَوَلَّىٰ عَنْ ذِكْرِنَا

Aşağıdaki kelimelerin anlamını yazın.

	قَضَىٰ بَيْنَ		ضَرَبَ		أَتَىٰ بِ
	قَضَىٰ عَلَىٰ		ضَرَبَ فِي		بَعَىٰ عَلَىٰ
	وَضَعَ عَنْ		ضَرَبَ عَلَىٰ		تَابَ عَلَىٰ
	وَلَّىٰ إِلَىٰ		ضَرَبَ مَثَلًا		جَاءَ بِ
	وَلَّىٰ عَنْ		قَضَىٰ		ذَهَبَ عَنْ
	تَابَ إِلَىٰ		وَضَعَ		أَتَىٰ
	جَاءَ		وَلَّىٰ		بَعَىٰ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

كَهَيْعَصَ ﴿١﴾ ذَكَرُ رَحْمَتِ رَبِّكَ عَبْدَهُ زَكَرِيَّا ﴿٢﴾ إِذْ نَادَى رَبَّهُ نِدَاءً خَفِيًّا ﴿٣﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّي وَاشْتَعَلَ الرَّأْسُ شَيْبًا وَلَمْ أَكُنْ بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيًّا ﴿٤﴾ وَإِنِّي خِفْتُ الْمَوَالِيَ مِنْ وَرَائِي وَكَانَتِ امْرَأَتِي عَاقِرًا فَهَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا ﴿٥﴾ يَرْتَضِي لِي مِنَ الْبَنَاتِ وَأَجْعَلْهُ رَبِّ رَضِيًّا ﴿٦﴾ يَا زَكَرِيَّا إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ اسْمُهُ يَحْيَى لَمْ نَجْعَلْ لَهُ مِنْ قَبْلُ سَمِيًّا ﴿٧﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي لَئِن نُبَشِّرْكَ بِغُلَامٍ أَنتَ لَآتِيٌّ بِهِ وَهَيَّأْ لِي مِنْهُ مَعْرَضًا نَبِيًّا ﴿٨﴾ قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَيَّ هَيِّئْ وَقَدْ خَلَقْتُكَ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ تَكُ شَيْئًا ﴿٩﴾ قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً قَالَ آيَتُكَ أَلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلَاثَ لَيَالٍ سَوِيًّا ﴿١٠﴾ فَخَرَجَ عَلَى قَوْمِهِ مِنَ الْمِحْرَابِ فَأَوْحَى إِلَيْهِمْ أَنْ سَبِّحُوا بُكْرَةً وَعَشِيًّا ﴿١١﴾ يَا يَحْيَى خُذِ الْكِتَابَ بِقُوَّةٍ وَآتَيْنَاهُ الْحُكْمَ صَبِيًّا ﴿١٢﴾ وَحَنَانًا مِنْ لَدُنَّا وَزَكَاةً وَكَانَ تَقِيًّا ﴿١٣﴾ وَبَرًّا بِوَالِدَيْهِ وَلَمْ يَكُنْ جَبَّارًا عَصِيًّا ﴿١٤﴾ وَسَلَامٌ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَيَوْمَ يَمُوتُ وَيَوْمَ يُبْعَثُ حَيًّا ﴿١٥﴾ وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مَرْيَمَ إِذِ اتَّيَبَتْ مِنْ أَهْلِهَا مَكَانًا شَرْقِيًّا ﴿١٦﴾ فَاتَّخَذَتْ مِنْ دُونِهِمْ حِجَابًا فَأَرْسَلْنَا إِلَيْهَا رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا ﴿١٧﴾ قَالَتْ إِنِّي أَعُوذُ بِالرَّحْمَنِ مِنْكَ إِنْ كُنْتَ تَقِيًّا ﴿١٨﴾ قَالَ إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ رَبِّكِ لِأَهَبَ لَكِ غُلَامًا زَكِيًّا ﴿١٩﴾ قَالَتْ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَلَمْ يَمَسِّنِي بَشَرٌ وَلَمْ أَكُ بَغِيًّا ﴿٢٠﴾ قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَيَّ هَيِّئْ وَلِنَجْعَلَ آيَةً لِلنَّاسِ وَرَحْمَةً مِمَّا وَكَانَ أَمْرًا مَفْضِيًّا ﴿٢١﴾ فَحَمَلَتْهُ فَانْتَبَذَتْ بِهِ مَكَانًا قَصِيًّا ﴿٢٢﴾ فَجَاءَهَا الْمَخَاضُ إِلَى جِذْعِ النَّخْلَةِ قَالَتْ يَا لَيْتَنِي مِتُّ قَبْلَ هَذَا وَكُنْتُ نَسِيًّا مَنْسِيًّا ﴿٢٣﴾ فَنَادَاهَا مِنْ تَحْتِهَا أَلَّا تَحْزَنِي قَدْ جَعَلَ رَبُّكِ تَحْتَكِ سَرِيًّا ﴿٢٤﴾ وَهَرَبِي إِلَيْكَ بِجِذْعِ النَّخْلَةِ تُسَاقِطُ عَلَيَّ رُطْبًا جَنِيًّا ﴿٢٥﴾ فَكُلِي وَاشْرَبِي وَقَرِّي عَيْنًا فَمَا تَرَيْنَ مِنَ الْبَشَرِ أَحَدًا فَقُولِي إِنِّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمَنِ صَوْمًا فَلَنْ أُكَلِّمَ الْيَوْمَ إِنْسِيًّا ﴿٢٦﴾ فَاتَتْ بِهِ قَوْمَهَا تَحْمِلُهُ قَالُوا يَا مَرْيَمُ لَقَدْ جِئْتِ شَيْئًا فَرِيًّا ﴿٢٧﴾ يَا أُخْتُ هُزُونٌ مَا كَانَ أَبُوكَ امْرَأَ سَوْءٍ وَمَا كَانَتْ أُمُّكَ بَغِيًّا ﴿٢٨﴾ فَاسْأَلِي اللَّهَ إِنِّي قَدْ جَعَلْتُ لَكِ مِنْ دُونِ الَّذِي كَانَتْ أُمُّكَ وَرَبِّكِ مَوَدَّةً مِنْ رَبِّكَ فَارْجِي ﴿٢٩﴾ قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ آتَانِيَ الْكِتَابَ وَجَعَلَنِي نَبِيًّا ﴿٣٠﴾ وَجَعَلَنِي مُبَارَكًا أَيْنَ مَا كُنْتُ وَأَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا ﴿٣١﴾ وَبَرًّا بِوَالِدَتِي وَلَمْ يَجْعَلْنِي جَبَّارًا شَقِيًّا ﴿٣٢﴾ وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُ وَيَوْمَ أَمُوتُ وَيَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا ﴿٣٣﴾ ذَلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ قَوْلَ الْحَقِّ الَّذِي فِيهِ يَمْتَرُونَ ﴿٣٤﴾ مَا كَانَ لِلَّهِ أَنْ يَتَّخِذَ مِنْ وَلَدٍ سُبْحَانَهُ إِذَا قَضَى أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٣٥﴾ وَإِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿٣٦﴾ فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ مَشْهَدِ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٣٧﴾ أَسْمِعْ بِهِمْ وَأَبْصِرْ يَوْمَ يَأْتُونَنَا لَكِنِ الظَّالِمُونَ الْيَوْمَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٣٨﴾ (Meryem Suresi 1-38)

İkinci dişil şahıs fiil ve isim örnekleri

İkinci tekil diş çekim: Sen (kadın)

	Muzari		Mazi		Bitişik zamir		Zamir
Yazarsın	تَكْتُبِينَ	Yazdın	كَتَبْتِ	Seni/sana/senin	كِ	Sen (kadın)	أَنْتِ
Yaparsın	تَفْعَلِينَ	Yaptın	فَعَلْتِ				

27:33	قَالُوا نَحْنُ أَوْلُو قُوَّةٍ وَأُولُو بَأْسٍ شَدِيدٍ وَالْأَمْرُ إِلَيْكِ فَانظُرِي مَاذَا تَأْمُرِينَ
27:42	فَلَمَّا جَاءَتْ قِيلَ أَهَكَذَا عَرْشُكِ قَالَتْ كَأَنَّهُ هُوَ وَأُوتِينَا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهَا وَكُنَّا مُسْلِمِينَ
27:44	قِيلَ لَهَا ادْخُلِي الصَّرْحَ فَلَمَّا رَأَتْهُ حَسِبَتْهُ لُجَّةً وَكَشَفَتْ عَنْ سَاقَيْهَا
89:27	يَأْتِيهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ
89:28	أَرْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَرْضِيَّةً
89:29	فَادْخُلِي فِي عِبَادِي
89:30	وَادْخُلِي جَنَّتِي

Aşağıdaki kelimelerin anlamını yazın.

	عَرْشُكِ		تَحْتَكِ		أَنْتِ
	أَدْخُلِي		لَا تَحْزَنِي		كَتَبْتِ
	أَرْجِعِي		عَلَيْكِ		فَعَلْتِ
	رَبِّكِ		فَكُلِّي		تَكْتُبِينَ
	جَنَّتِ		اشْرَبِي		تَفْعَلِينَ
	أَبُوكِ		فَقُولِي		تَأْمُرِينَ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

﴿٤١﴾ اِذْهَبْ اَنْتَ وَاُخُوْكَ بِاٰیٰتِیْ وَلَا تَنیَا فِیْ ذِکْرِیْ ﴿٤٢﴾ اِذْهَبَا اِلٰی فِرْعَوْنَ اِنَّهُ طَغٰی ﴿٤٣﴾

فَقُوْلَا لَهٗ قَوْلًا لِّیْنًا لَعَلَّهٗ یَتَذَكَّرُ اَوْ یَخْشٰی ﴿٤٤﴾ قَالَا رَبَّنَا اِنَّا نَخَافُ اَنْ یَفْرُطَ عَلَیْنَا اَوْ اَنْ یَطْغٰی ﴿٤٥﴾ قَالَا لَا

تَخَافَا اِنِّیْی مَعَكُمْ اَسْمَعُ وَاَرٰی ﴿٤٦﴾ فَاْتِیَاهُ فَقُوْلَا اِنَّا رَسُوْلَا رَبِّكَ فَاَرْسِلْ مَعَنَا بَنِیْۤ اِسْرٰٓءِیْلَ وَلَا تُعَذِّبْهُمْ قَدْ جِئْنَاكَ بِاٰیَةٍ

مِنْ رَبِّكَ وَالسَّلَامُ عَلٰی مَنْ اَتَّبَعَ الْهُدٰی ﴿٤٧﴾ اِنَّا قَدْ اُوْحِیَ اِلَیْنَا اَنَّ الْعَذَابَ عَلٰی مَنْ كَذَّبَ وَتَوَلٰی ﴿٤٨﴾ قَالَا فَمَنْ

رَبُّكُمَا یَا مُوسٰی ﴿٤٩﴾ قَالَا رَبُّنَا الَّذِیْ اَعْطٰی كُلَّ شَیْءٍ حَلْقَهُ ثُمَّ هَدٰی ﴿٥٠﴾ قَالَا فَمَا بَالُ الْقُرُوْنِ الْاُولٰٓئِ

﴿٥١﴾ (Taha Suresi 41-51)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وِیَا اٰدَمُ اسْكُنْ اَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ فَكُلَا مِنْ حَیْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هٰذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُوْنَا مِنَ الظَّالِمِیْنَ ﴿١٩﴾ فَوَسَّوَسَ

لَهُمَا الشَّیْطٰنُ لَیْبُدِیْ لَهُمَا مَا وُورِیَ عَنْهُمَا مِنْ سَوَاتِیْهِمَا وَقَالَ مَا نَهٰیكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ هٰذِهِ الشَّجَرَةَ اِلَّا اَنْ تَكُوْنَا مَلَکَیْنِ

اَوْ تَكُوْنَا مِنَ الْخٰلِدِیْنَ ﴿٢٠﴾ وَقَاسَمَهُمَا اِنِّیْ لَكُمَا لَوْنٌ النَّاصِحِیْنَ ﴿٢١﴾ فَدَلٰیهُمَا بِغُرُوْرٍ فَلَمَّا ذَاقَا الشَّجَرَةَ بَدَتْ

لَهُمَا سَوَاتِیْهُمَا وَطَفِقَا یَخْصِفٰنِ عَلَیْهِمَا مِنْ وَّرَقِ الْجَنَّةِ وَنَادٰیهُمَا رَبُّهُمَا اَلَمْ اَنْهٰیكُمَا عَنْ تِلْكَ الشَّجَرَةِ وَاَقُلْ لَكُمَا اِنَّ

الشَّیْطٰنَ لَكُمَا عَدُوٌّ مُّبِیْنٌ ﴿٢٢﴾ قَالَا رَبَّنَا ظَلَمْنَا اَنْفُسَنَا وَاِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُوْنَنَّ مِنَ الْخٰسِرِیْنَ ﴿٢٣﴾

(Araf Suresi 19-23)

İkil

İki tane olan nesnelere ifade etmek için ikil hal kullanılır. İkil hal, kelimenin sonuna merfu hal için (اِنَّ), mansub ve mecrur hal için (یْنِ) harfleri getirilerek yapılır.

İki taife, grup	طَائِفَتَانِ	İki kadın	امْرَأَتَانِ	İki kere	مَرَّتَانِ	İki cennet	جَنَّتَانِ
İki deniz	بَحْرَيْنِ	İki doğu	مَغْرِبَيْنِ	İki batı	مَشْرِقَيْنِ	İki cennet	جَنَّتَيْنِ

İkil halin zamirleri ve fiil çekimleri aşağıda verilmiştir.

Siz ikinizi/ikinize/ikinizin	كُْمَا	Siz ikiniz	اَنْتُمَا
O ikisini/ikisine/ikisininin	هُمَا	O ikisi	هُمَا

2. şahıs		3. şahıs	
Emir	Muzari	Muzari	Mazi
كُوْنَا	تَكُوْنَانِ	يَكُوْنَانِ	كُنْتُمَا
قُوْلَا	تَقُوْلَانِ	يَقُوْلَانِ	قُلْتُمَا
اِذْهَبَا	تَذْهَبَانِ	يَذْهَبَانِ	ذَهَبْتُمَا

Maide 23	قَالَ رَجُلَانِ مِنَ الَّذِيْنَ يَخَافُوْنَ اَنْعَمَ اللّٰهُ عَلَیْهِمَا ادْخُلُوا عَلَیْهِمُ الْبَابَ فَاِذَا دَخَلْتُمُوْهُ فَاِنَّكُمْ غٰلِبُوْنَ
----------	--

	وَاضْرِبْ لَهُم مَّثَلًا رَّجُلَيْنِ جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا جَنَّتَيْنِ مِنْ أَعْنَابٍ وَحَفَفْنَاهُمَا بِنَخْلٍ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زَرْعًا
Kehf 32	
Rahman 46	وَلِمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّاتٍ
Rahman 17	رَبِّ الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبِّ الْمَغْرِبَيْنِ
Ahzab 4	مَا جَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ مِنْ قَلْبَيْنِ فِي جَوْفِهِ
Taha 49	قَالَ فَمَنْ رَبُّكُمَا يَا مُوسَىٰ
Kasas 23	قَالَ مَا خَطْبُكُمَا
Bakara 36	فَأَزَلَّهُمَا الشَّيْطَانُ عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِ
Haşr 17	فَكَانَ عَاقِبَتُهُمَا أَنَّهُمَا فِي النَّارِ خَالِدَيْنِ فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ
Kasas 35	أَنْتُمْ وَمَنِ اتَّبَعَكُمْ الْغَالِبُونَ
Maide 75	مَا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ وَأُمُّهُ صِدِّيقَةٌ كَانَا يَأْكُلَانِ الطَّعَامَ
Furkan 36	فَقُلْنَا اذْهَبَا إِلَى الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا

Aşağıdaki kelimelerin anlamını yazın.

اذْهَبَا	رَجُلَانِ	قَالَ
يَأْكُلَانِ	عَلَيْهِمَا	فَكُلَا
عَاقِبَتُهُمَا	كُمَا	لَا تَقْرَبَا
أَنْتُمَا	هُمَا	فَتَكُونَا
فَأَخْرَجَهُمَا	امْرَأَتَانِ	ذَاقَا
خَطْبُكُمَا	مَغْرِبَيْنِ	مَعَكُمْمَا
رَبُّكُمَا	طَائِفَتَانِ	رَسُولَا رَبِّكَ
رَجُلَيْنِ	بَحْرَيْنِ	أَلَمْ أَنْهَكُمَا
جَنَّتَيْنِ	مَرَّتَانِ	لَكُمَا
لِأَحَدِهِمَا	مَشْرِقَيْنِ	فَأْتِيَاهُ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ أَنْ أَنْذِرْ قَوْمَكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١﴾ قَالَ يَا قَوْمِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٢﴾ أَنْ
 اعْبُدُوا اللَّهَ وَاتَّقُوهُ وَأَطِيعُوا أَمْرَهُ ﴿٣﴾ يَعْرِفْ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُخْرِجَكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُسَمًّى إِنَّ أَجَلَ اللَّهِ إِذَا جَاءَ لَا يُؤَخَّرُ لَوْ
 كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لَيْلًا وَنَهَارًا ﴿٥﴾ فَلَمْ يَزِدْهُمْ دُعَائِي إِلَّا فِرَارًا ﴿٦﴾ وَإِنِّي كُلَّمَا دَعَوْتُهُمْ
 لِيَتَغَفَّرَ لَهُمْ جَعَلُوا أَصَابِعَهُمْ فِي آذَانِهِمْ وَاسْتَعْشَوْا ثِيَابَهُمْ وَأَصْرُوا وَاسْتَكْبَرُوا اسْتِكْبَارًا ﴿٧﴾ ثُمَّ إِنِّي دَعَوْتُهُمْ جَهَارًا ﴿٨﴾
 ثُمَّ إِنِّي أَعْلَنْتُ لَهُمْ وَأَسْرَرْتُ لَهُمْ إِسْرَارًا ﴿٩﴾ فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ غَفَّارًا ﴿١٠﴾ يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ
 مِدْرَارًا ﴿١١﴾ وَيُمْدِدْكُمْ بِأَمْوَالٍ وَبَنِينَ وَيَجْعَلْ لَكُمْ جَنَّاتٍ وَيَجْعَلْ لَكُمْ أَنْهَارًا ﴿١٢﴾ مَا لَكُمْ لَا تَرْجُونَ لِلَّهِ وَقَارًا
 ﴿١٣﴾ وَقَدْ خَلَقَكُمْ أَطْوَارًا ﴿١٤﴾ أَلَمْ تَرَوْا كَيْفَ خَلَقَ اللَّهُ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا ﴿١٥﴾ وَجَعَلَ الْقَمَرَ فِيهِنَّ نُورًا وَجَعَلَ
 الشَّمْسَ سِرَاجًا ﴿١٦﴾ وَاللَّهُ أَنْتَبَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ نَبَاتًا ﴿١٧﴾ ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيهَا وَيُخْرِجُكُمْ إِخْرَاجًا ﴿١٨﴾ وَاللَّهُ جَعَلَ
 لَكُمْ الْأَرْضَ بِسَاطًا ﴿١٩﴾ لِتَسْلُكُوا مِنْهَا سُبُلًا فِجَاجًا ﴿٢٠﴾ قَالَ نُوحٌ رَبِّ إِنَّهُمْ عَصَوْنِي وَاتَّبَعُوا مَنْ لَمْ يَزِدْهُ مَالُهُ
 وَوَلَدُهُ إِلَّا خَسَارًا ﴿٢١﴾ وَمَكَرُوا مَكْرًا كَبِيرًا ﴿٢٢﴾ وَقَالُوا لَا تَذَرُنَّ آلِهَتَكُمْ وَلَا تَذَرُنَّ وَدًّا وَلَا سُوَاعًا وَلَا يَغُوثَ وَيَعُوقَ
 وَنَسْرًا ﴿٢٣﴾ وَقَدْ أَضَلُّوا كَثِيرًا وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا ضَلَالًا ﴿٢٤﴾ مِمَّا خَطَبَا تَهُمْ أَعْرَفُوا فَأَدْخَلُوا نَارًا فَلَمْ يَجِدُوا لَهُمْ
 مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْصَارًا ﴿٢٥﴾ وَقَالَ نُوحٌ رَبِّ لَا تَذَرْ عَلَيَّ الْأَرْضَ مِنَ الْكَافِرِينَ دَيَّارًا ﴿٢٦﴾ إِنَّكَ إِنْ تَذَرْتَهُمْ يُضِلُّوا
 عِبَادَكَ وَلَا يَلِدُوا إِلَّا فَاجِرًا كَفَّارًا ﴿٢٧﴾ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِمَنْ دَخَلَ بَيْتِي مُؤْمِنًا وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَلَا تَزِدِ
 الظَّالِمِينَ إِلَّا تَبَارًا ﴿٢٨﴾

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وَالْفَجْرِ ﴿١﴾ وَلَيَالٍ عَشْرٍ ﴿٢﴾ وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ ﴿٣﴾ وَاللَّيْلِ إِذَا يَسْرَ ﴿٤﴾ هَلْ فِي ذَلِكَ قَسَمٌ لِّذِي حَبْرِ ﴿٥﴾ أَلَمْ تَرَ
 كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ ﴿٦﴾ إِرَمَ ذَاتِ الْعِمَادِ ﴿٧﴾ الَّتِي لَمْ يُخْلَقْ مِثْلُهَا فِي الْبِلَادِ ﴿٨﴾ وَثَمُودَ الَّذِينَ جَابُوا الصَّخْرَ
 بِالْوَادِ ﴿٩﴾ وَفِرْعَوْنَ ذِي الْأَوْتَادِ ﴿١٠﴾ الَّذِينَ طَعَوْا فِي الْبِلَادِ ﴿١١﴾ فَكَثَرُوا فِيهَا الْفُسَادَ ﴿١٢﴾ فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ
 سَوَاطِرَ عَذَابٍ ﴿١٣﴾ إِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمِرْصَادِ ﴿١٤﴾ فَأَمَّا الْإِنْسَانُ إِذَا مَا ابْتَلَيْهُ رَبُّهُ فَأَكْرَمَهُ وَنَعَّمَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَكْرَمَنِ
 ﴿١٥﴾ وَأَمَّا إِذَا مَا ابْتَلَيْهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَهَانَنِ ﴿١٦﴾ كَلَّا بَلْ لَا تَكْرُمُونَ الْيَتِيمَ ﴿١٧﴾ وَلَا تَحَاضُونَ
 عَلَىٰ طَعَامِ الْمَسْكِينِ ﴿١٨﴾ وَتَأْكُلُونَ التُّرَاثَ أَكْلًا لَّمًّا ﴿١٩﴾ وَتُحِبُّونَ الْمَالَ حُبًّا جَمًّا ﴿٢٠﴾ كَلَّا إِذَا دُكَّتِ الْأَرْضُ
 دَكًّا دَكًّا ﴿٢١﴾ وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا ﴿٢٢﴾ وَجِيءَ يَوْمَئِذٍ بِجَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ وَأَنَّىٰ لَهُ الذِّكْرَىٰ
 ﴿٢٣﴾ يَقُولُ يَا لَيْتَنِي قَدَّمْتُ لِحَيَاتِي ﴿٢٤﴾ فَيَوْمَئِذٍ لَا يُعَذِّبُ عَذَابَهُ أَحَدٌ ﴿٢٥﴾ وَلَا يُوثِقُ وِثْقَاهُ أَحَدٌ ﴿٢٦﴾ يَا أَيَّتُهَا
 النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ﴿٢٧﴾ ارْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَّرْضِيَّةً ﴿٢٨﴾ فَادْخُلِي فِي عِبَادِي ﴿٢٩﴾ وَادْخُلِي جَنَّتِي ﴿٣٠﴾

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

لَا اُقْسِمُ بِیَوْمِ الْقِیْمَةِ ﴿١﴾ وَلَا اُقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللّٰوَامَةِ ﴿٢﴾ اَیْحَسِبُ الْاِنْسَانُ اَلَنْ نَجْمَعَ عِظَامَهُ ﴿٣﴾ بَلِی قَادِرِیْنَ عَلٰی
 اَنْ نُّسَوِّیَ بَنَانَهُ ﴿٤﴾ بَلْ یُرِیْدُ الْاِنْسَانُ لَیْفُجِّرَ اَمَامَهُ ﴿٥﴾ یَسْئَلُ اَیَّانَ یَوْمِ الْقِیْمَةِ ﴿٦﴾ فَاِذَا بَرَقَ الْبَصْرُ ﴿٧﴾ وَخَسَفَ
 الْقَمَرُ ﴿٨﴾ وَجُمِعَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ ﴿٩﴾ یَقُوْلُ الْاِنْسَانُ یَوْمَئِذٍ اَیْنَ الْمَفْرَءُ ﴿١٠﴾ كَلَّا لَا وَزَرَ ﴿١١﴾ اِلٰی رَبِّكَ یَوْمَئِذٍ
 الْمُسْتَقَرُّ ﴿١٢﴾ یُنَبِّئُ الْاِنْسَانَ یَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَاَخَّرَ ﴿١٣﴾ بَلِ الْاِنْسَانُ عَلٰی نَفْسِهِ بَصِیْرَةٌ ﴿١٤﴾ وَلَوْ اَلْقٰی مَعٰذِرَهُ
 ﴿١٥﴾ لَا تَحْرِكْ بِهٖ لِسَانَكَ لِتَعْجَلَ بِهٖ ﴿١٦﴾ اِنَّ عَلَيْنَا جَمْعَهُ وَقُرْاٰنَهُ ﴿١٧﴾ فَاِذَا قَرَأْنَاهُ فَاتَّبِعْ قُرْاٰنَهُ ﴿١٨﴾ ثُمَّ اِنَّا
 عَلَيْنَا بَيَانُهُ ﴿١٩﴾ كَلَّا بَلْ تُحِبُّوْنَ الْعٰجِلَةَ ﴿٢٠﴾ وَتَذُرُوْنَ الْاٰخِرَةَ ﴿٢١﴾ وُجُوْهُ یَوْمَئِذٍ نٰضِرَةٌ ﴿٢٢﴾ اِلٰی رَبِّهَا نٰظِرَةٌ
 ﴿٢٣﴾ وُجُوْهُ یَوْمَئِذٍ بٰسِرَةٌ ﴿٢٤﴾ تَظُنُّ اَنْ یُّفْعَلَ بِهَا فٰقِرَةٌ ﴿٢٥﴾ كَلَّا اِذَا بَلَغَتِ التَّرٰفِیْیَ ﴿٢٦﴾ وَقِیْلَ مَنْ رَاقٍ
 ﴿٢٧﴾ وَظَنَّ اَنَّهُ الْفِرَاقُ ﴿٢٨﴾ وَالتَّفَّتِ السَّاقُ بِالسَّاقِ ﴿٢٩﴾ اِلٰی رَبِّكَ یَوْمَئِذٍ الْمَسٰقُ ﴿٣٠﴾ فَلَا صَدَقَ وَلَا صَلَّى
 ﴿٣١﴾ وَلٰكِنْ كَذَّبَ وَتَوَلّٰی ﴿٣٢﴾ ثُمَّ ذَهَبَ اِلٰی اَهْلِهٖ یَتَمَطّٰی ﴿٣٣﴾ اَوْلٰی لَكَ فَاَوْلٰی ﴿٣٤﴾ ثُمَّ اَوْلٰی لَكَ فَاَوْلٰی
 ﴿٣٥﴾ اَیْحَسِبُ الْاِنْسَانُ اَنْ یُّتْرَكَ سُدًى ﴿٣٦﴾ اَلَمْ یَكْ نُطْفِئْهُ مِنْ مِّنِّیْ یُمْنًا ﴿٣٧﴾ ثُمَّ كَانَ عَلَقَةً فَخَلَقَ فَسَوّٰی
 ﴿٣٨﴾ فَجَعَلَ مِنْهُ الزَّوْجِیْنَ الذَّكَرَ وَالْاُنثٰی ﴿٣٩﴾ اَلِیْسَ ذٰلِكَ بِقَادِرٍ عَلٰی اَنْ یُّحْیِیَ الْمَوْتٰی ﴿٤٠﴾

ZAMİRLER

	Tekil		İkil		Çoğul	
	Özne Zamiri	Nesne Zamiri	Özne Zamiri	Nesne Zamiri	Özne Zamiri	Nesne Zamiri
3.Şahıs - Er	هُوَ	هُ - وَ	هُمَا	هُمَا	هُمْ	هُمْ - هِمْ
3.Şahıs - Dış	هِيَ	هَا	هُمَا	هُمَا	هُنَّ	هُنَّ
2.Şahıs - Er	أَنْتَ	كَ	أَنْتُمَا	كُمَا	أَنْتُمْ	كُمْ
2.Şahıs - Dış	أَنْتِ	كِ	أَنْتُمَا	كُمَا	أَنْتُنَّ	كُنَّ
1.Şahıs	أَنَا	ي-نِي	-	-	نَحْنُ	نَا

TEMEL FİİL ÇEKİM TABLOSU- MAZİ

	Tekil	İkil	Çoğul
3.Şahıs - Er	فَعَلَ	فَعَلَا	فَعَلُوا
3.Şahıs - Dış	فَعَلَتْ	فَعَلْنَا	فَعَلْنَ
2.Şahıs - Er	فَعَلْتَ	فَعَلْتُمَا	فَعَلْتُمْ
2.Şahıs - Dış	فَعَلْتِ	فَعَلْتُمَا	فَعَلْتُنَّ
1.Şahıs	فَعَلْتُ		فَعَلْنَا

TEMEL FİİL ÇEKİM TABLOSU- MUZARİ

	Tekil	İkil	Çoğul
3.Şahıs - Er	يَفْعَلُ	يَفْعَلَانِ	يَفْعَلُونَ
3.Şahıs - Dış	تَفْعَلُ	تَفْعَلَانِ	يَفْعَلْنَ
2.Şahıs - Er	تَفْعَلُ	تَفْعَلَانِ	تَفْعَلُونَ
2.Şahıs - Dış	تَفْعَلِينَ	تَفْعَلَانِ	تَفْعَلْنَ
1.Şahıs	أَفْعَلُ		نَفْعَلُ

SÜLASİ MÜCERRED FİİL ÇEKİMLERİ

المَصْدَرُ Mastar	إِسْمُ الْمَفْعُولِ İsmi Meful	إِسْمُ الْفَاعِلِ İsmi Fail	الْأَمْرُ Emir	الْمُضَارِعُ Geniş Zaman	الْمَاضِي Geçmiş Zaman	
فَتَحَ	مَفْتُوحٌ	فَاتِحٌ	اِفْتَحْ	يَفْتَحُ	فَتَحَ	1a باب فتح
بعث، جعل، جمع، ذهب، رفع، صلح، فعل، منع، خشع، صنع، شفع، سأل						
نَصَرَ	مَنْصُورٌ	نَاصِرٌ	أَنْصُرْ	يَنْصُرُ	نَصَرَ	1b باب نصر
ترك، خرج، خلد، خلق، دخل، ذكر، رزق، سجد، شكر، صدق، عبد، كفر، نظر						
ضَرَبَ	مَضْرُوبٌ	ضَارِبٌ	إِضْرِبْ	يَضْرِبُ	ضَرَبَ	1c باب ضرب
حمل، صبر، رجع، ظلم، غفر، كذب، كسب، ملك، جلس، ختم						
سَمِعَ	مَسْمُوعٌ	سَامِعٌ	اِسْمَعْ	يَسْمَعُ	سَمِعَ	1d باب سمع
حزن، حسب، حفظ، خسر، رحم، شهد، علم، عمل، جهل، حمد، غضب						
كَرَّمَ	مَكْرُومٌ	كَارِمٌ	اَكْرُمْ	يَكْرُمُ	كَرَّمَ	1e باب كرم
قرب						
حَسِبَ	مَحْسُوبٌ	حَاسِبٌ	اِحْسِبْ	يَحْسِبُ	حَسِبَ	1f باب حسب
يبس						
ضَلَّالَةٌ	مَضْلُوبٌ	ضَالٌّ	ضِلَّ	يَضِلُّ	ضَلَّ	1g مُضَاعَفٌ
حيي، ظن، بث، تب، تم، حق، خف، دغ، ذل، زل، عز						
وَجَدَ	مَوْجُودٌ	وَاجِدٌ	جِدْ	يَجِدُ	وَجَدَ	1h بِقَالِ
وعد، وصف، وقى، وسع، وعظ، وقب، ولج، ولد						
قَالَ	مَقُولٌ	قَائِلٌ	قُلْ	يَقُولُ	قَالَ	1i أَجْوَفٌ
تاب، فاز، قام، كان، مات، خاف، كاد، زاد، زار، سار، عاذ						
دَعَا	مَدْعُوٌّ	دَاعِيٌ	ادْعُ	يَدْعُو	دَعَا	1j تَاوَصٌ
تلا، عفا، بغى، جرى، جزى، قضى، هدى، خشى، رضي، نسي						
أَمَرَ	مَأْمُورٌ	آمِرٌ	مُرْ	يَأْمُرُ	أَمَرَ	1k مَهْمُوزٌ
أخذ، أكل، أجر، أذن، أتى، رأى، شاء، جاء، بدأ						

SALIM

İLETLİ

SÜLASİ MEZİD SALİM FİİL ÇEKİMLERİ

رَفْعٌ	المَاضِي	المُضَارِعُ	الأَمْرُ	إِسْمُ الْفَاعِلِ	إِسْمُ الْمَفْعُولِ	المَصْدَرُ
Ref	Geçmiş Zaman	Geniş Zaman	Emir	İsmi Fail	İsmi Mef'ul	Mastar
2	فَعَلَ	يُفَعِّلُ	فَعِّلْ	مُفَعِّلٌ	مُفَعَّلٌ	تَفْعِيلٌ
	سَبَّحَ ، سَخَّرَ ، عَذَّبَ ، عَلَّمَ ، قَدَّمَ ، كَذَّبَ ، نَزَّلَ ، حَمَلَّ ، صَلَّى ، صَوَّرَ ، ضَلَّلَ					
3	فَاعَلَ	يُفَاعِلُ	فَاعِلٌ	مُفَاعِلٌ	مُفَاعَلٌ	مُفَاعَلَةٌ
	جَاهَدَ ، بَارَكَ ، نَادَى ، أَخَذَ ، حَاسَبَ ، خَادَعَ ، رَأَى ، سَامَحَ ، عَادَى ، عَافَى					
4	أَفَعَلَ	يُفَعِّلُ	أَفَعِلْ	مُفَعِّلٌ	مُفَعَّلٌ	إِفْعَالٌ
	أَخْرَجَ ، أَحْسَنَ ، أَشْرَكَ ، أَصْلَحَ ، أَنْزَلَ ، أَمَاتَ ، أَحْيَا ، أَرَى ، آمَنَ ، آتَى ، أَرْسَلَ ، أَسْلَمَ ، أَرَادَ ، أَصَابَ					
5	تَفَعَّلَ	يَتَفَعَّلُ	تَفَعَّلْ	مُتَفَعِّلٌ	مُتَفَعَّلٌ	تَفَعُّلٌ
	تَذَكَّرَ ، تَفَكَّرَ ، تَوَكَّلَ ، تَبَيَّنَ ، تَوَلَّى ، تَأَخَّرَ ، تَصَدَّقَ ، تَطَهَّرَ ، تَعَلَّمَ					
6	تَفَاعَلَ	يَتَفَاعَلُ	تَفَاعَلْ	مُتَفَاعِلٌ	مُتَفَاعَلٌ	تَفَاعُلٌ
	تَسَاءَلَ ، تَبَارَكَ ، تَعَالَى ، تَكَاثَرَ ، تَوَاصَى					
7	انْفَعَلَ	يَنْفَعِلُ	انْفَعِلْ	مُنْفَعِلٌ	مُنْفَعَّلٌ	انْفِعَالٌ
	انْقَلَبَ ، انْفَطَرَ ، انْفَصَمَ					
8	اِفْتَعَلَ	يَفْتَعِلُ	اِفْتَعِلْ	مُفْتَعِلٌ	مُفْتَعَّلٌ	اِفْتِعَالٌ
	اِنْتَبَهَ ، اِنْتَبَهَ ، اِنْتَبَهَ ، اِنْتَبَهَ ، اِنْتَبَهَ ، اِنْتَبَهَ ، اِنْتَبَهَ ، اِنْتَبَهَ ، اِنْتَبَهَ ، اِنْتَبَهَ					
10	اِسْتَفْعَلَ	يَسْتَفْعِلُ	اِسْتَفْعِلْ	مُسْتَفْعِلٌ	مُسْتَفْعَلٌ	اِسْتِفْعَالٌ
	اِسْتَعْفَرَ ، اِسْتَجَابَ ، اِسْتَطَاعَ ، اِسْتَقَامَ ، اِسْتَرَاحَ ، اِسْتَعَانَ					

Türetilmiş fiillerin kazandığı genel manalar:

2	Kuvvetli yapma/ Çok yapma / Yaptırma	6	Birlikte yapma
3	Karşılıklı yapma / Teşebbüs etme	7	Farklı anlamlar kazanabilir. Her fiil için ayrı ayrı öğrenilmesi gerekir.
4	Yaptırma	8	Farklı anlamlar kazanabilir. Her fiil için ayrı ayrı öğrenilmesi gerekir.
5	Çok yapma/ Devamlı yapma/ Taklit etme	10	İsteme

SÜLASİ MEZİD İLLETLİ FİİL ÇEKİMLERİ

رَقْمٌ	نَوْعُ الْفِعْلِ	الْمَاضِي	الْمُضَارِعُ	الْأَمْرُ	إِسْمُ الْفَاعِلِ	إِسْمُ الْمَفْعُولِ	الْمَصْدَرُ	Ref
	Fiil cinsi	Geçmiş Zaman	Geniş Zaman	Emir	İsmi Fail	İsmi Me'ul	Mastar	
II	مَهْمُوزُ اللَّامِ	هَنَّأَ	يُهَنِّئُ	هِنِّئْ	مُهَنَّئٌ	مُهَنَّأٌ	تَهْنِئَةٌ / تَهْنِئَةٌ	II
II	مُعْتَلُّ اللَّامِ	رَبَّى	يُرَبِّي	رَبِّ	مُرَبِّ	مُرَبَّى	تَرْبِيَةٌ	II
III	مُعْتَلُّ اللَّامِ	نَادَى	يُنَادِي	نَادِ	مُنَادٍ	مُنَادَى	نِدَاءٌ	III
IV	مُعْتَلُّ الْعَيْنِ	أَقَامَ	يُقِيمُ	أَقِمْ	مُقِيمٌ	مُقَامٌ	إِقَامَةٌ	IV
IV	مُعْتَلُّ اللَّامِ	أَعْطَى	يُعْطِي	أَعْطِ	مُعْطٍ	مُعْطَى	إِعْطَاءٌ	IV
IV	مُعْتَلُّ الْفَاءِ	أَيَقَنَ	يُوقِنُ (يُيَقِنُ)	أَيَقِنْ	مُوقِنٌ (مُيَقِنٌ)	مُوقِنٌ	إِيْقَانٌ	IV
IV	مَهْمُوزُ الْفَاءِ	آمَنَ (أَمَّنَ)	يُؤْمِنُ	آمِنْ	مُؤْمِنٌ	مُؤْمِنٌ	إِيْمَانٌ (إِيمَانٌ)	IV
V	مُعْتَلُّ اللَّامِ	تَلَقَّى	يَتَلَقَّى	تَلَقَّ	مُتَلَقٌّ	مُتَلَقَّى	تَلَقَّى (تَلَقَّى)	V
VI	مُعْتَلُّ اللَّامِ	تَعَاطَى	يَتَعَاطَى	تَعَاطَ	مُتَعَاطٍ	مُتَعَاطَى	تَعَاطٍ (تَعَاطَى)	VI
VII	مُعْتَلُّ الْعَيْنِ	انْقَادَ	يَنْقَادُ	انْقَدْ	مُنْقَادٌ	مُنْقَادٌ	انْقِيَادٌ	VII
VII	مُعْتَلُّ اللَّامِ	انْطَوَى	يَنْطَوِي	انْطَوِ	مُنْطَوٍ	مُنْطَوَى	انْطَوَاءٌ	VII
VIII	الْفِعْلُ فَاءُهُ دَالٌ أَوْ زَايٌ	ازْدَوَجَ (ازْتَوَجَ)	يَزْدُوْجُ	ازْدُوْجْ	مَزْدُوْجٌ	مَزْدُوْجٌ	ازْدُوْجٌ	VIII
VIII	الْفِعْلُ فَاءُهُ دَالٌ أَوْ ضَادٌ	اضْطَرَبَ (اضْتَرَبَ)	يَضْطَرِبُ	اضْطَرِبْ	مُضْطَرِبٌ	مُضْطَرِبٌ	اضْطِرَابٌ	VIII
VIII	مُعْتَلُّ الْعَيْنِ	اخْتَارَ	يَخْتَارُ	اخْتَرْ	مُخْتَارٌ	مُخْتَارٌ	اخْتِيَارٌ	VIII
VIII	مُعْتَلُّ الْفَاءِ	اتَّفَقَ (إِوْتَفَقَ)	يَتَّفَقُ	اتَّفَقْ	مُتَّفَقٌ	مُتَّفَقٌ	اتِّفَاقٌ	VIII
VIII	مَهْمُوزُ الْفَاءِ	اتَّخَذَ (أَتَّخَذَ)	يَتَّخِذُ	اتَّخِذْ	مُتَّخِذٌ	مُتَّخِذٌ	اتِّخَاذٌ	VIII
VIII	مُعْتَلُّ اللَّامِ	التَّقَى	يَلْتَقِي	التَّقِ	مُلتَقٍ	مُلتَقَى	التِّقَاءُ	VIII
X	مُعْتَلُّ الْعَيْنِ	اسْتَقَالَ	يَسْتَقِيلُ	اسْتَقِلْ	مُسْتَقِيلٌ	مُسْتَقَالَ	اسْتِقْوَالٌ / اسْتِقَالَةٌ	X
X	مُعْتَلُّ اللَّامِ	اسْتَلْقَى	يَسْتَلْقِي	اسْتَلِقْ	مُسْتَلِقٌ	مُسْتَلْقَى	اسْتِلْقَاءٌ	X

Zamirler ve Fiil Çekimleri Özeti

Muzari	Mazi	Nesne Zamiri	Özne Zamiri	
أَنَا	كُنْتُ	ي-نِي	أَنَا	Ben
أَنْتَ	كُنْتَ	كَ	أَنْتَ	Sen
هُوَ	كَانَ	هُ - هِ	هُوَ	O (er)
هِيَ	كَانَتْ	هَا	هِيَ	O (dş)
نَحْنُ	كُنَّا	نَا	نَحْنُ	Biz
أَنْتُمْ	كُنْتُمْ	كُمْ	أَنْتُمْ	Siz
هُمْ	كَانُوا	هُمْ - هِم	هُمْ	Onlar

Fiil Kalıpları Özeti

Kalıp	Mastar	Muzari	Mazi
I	فَتَحَ	يَفْتَحُ	فَتَحَ
II	تَسْبِيحٌ	يُسَبِّحُ	سَبَّحَ
III	مُجَاهَدَةٌ	يُجَاهِدُ	جَاهَدَ
IV	إِخْرَاجٌ	يُخْرِجُ	أَخْرَجَ
V	تَذَكُّرٌ	يَتَذَكَّرُ	تَذَكَّرَ
VI	تَسْأَلٌ	يَتَسَاءَلُ	تَسَاءَلَ
VII	إِنْفِطَارٌ	يَنْفَطِرُ	إِنْفَطَرَ
VIII	إِخْتِلَافٌ	يَخْتَلِفُ	إِخْتَلَفَ
X	إِسْتِغْفَارٌ	يَسْتَغْفِرُ	اسْتَغْفَرَ

Mansub-Meczum Fiil Halleri Özeti

Yapmanız	تَفْعَلُوا
Sizin yapmanız için	أَنْ تَفْعَلُوا
Yapmayacaksınız	لَنْ تَفْعَلُوا
Yapmadınız	لَمْ تَفْعَلُوا
Yapmayın	لَا تَفْعَلُوا
Eğer yaparsanız	إِنْ تَفْعَلُوا